

1. Tertialrapport 2026

Foto: Renate Holtet

Kommunedirektørens forord

Økonomisk utvikling så langt i år – mindreforbruk, men fortsatt utfordringer

Moss kommune avslutter første tertial 2026 med en prognose som viser et mindreforbruk på i underkant av 12 millioner kroner sammenlignet med budsjettet som ble vedtatt av kommunestyret i desember. Mindreforbruket skyldes i hovedsak økte frie inntekter etter revidert nasjonalbudsjett.

Selv om resultatet samlet sett er positivt ved utgangen av første tertial, viser prognosen også at utfordringene i kommuneområdene er betydelige. Til sammen meldes det om et merforbruk på kr 33 millioner kroner, hvorav 24,4 er i helse og mestring og 8,7 er en teknisk justering mellom 2025 og 2026 i selvkostfondene. Vi vet at årene framover blir krevende og derfor må vi fortsatt må ha stram økonomistyring og tett oppfølging gjennom resten av året.

Handlingsrom – økt rente gir usikkerhet

Revidert nasjonalbudsjett gir kommunene et noe økt handlingsrom. Skatteinntektene til kommunesektoren ser ut til å bli høyere enn tidligere anslått, og deflatoren er oppjustert. For Moss kommune gir dette 27,9 millioner kroner i økte frie inntekter i 2026.

Samtidig er renteutviklingen en av de største usikkerhetsfaktorene. Norges Bank hevet styringsrenten 6. mai fra 4 til 4,25 prosent, og det er signalisert ytterligere økning til rundt 4,5 prosent innen utgangen av året. Økte lånekostnader vil redusere det økonomiske handlingsrommet, og forsterker behovet for tydelige prioriteringer og god ressursutnyttelse fremover.

Vi må fortsette å være nysgjerrige

Selv med strammere økonomiske rammer, skal Moss kommune tilby gode og trygge tjenester til innbyggerne. Vi har sett at det ikke nødvendigvis er en direkte sammenheng mellom ressursbruk og kvalitet, og vi vet at Moss kommune har relativt høye driftsutgifter per innbygger sammenlignet med andre kommuner, samtidig som inntektene våre er lavere. Det utfordrer oss til å være nysgjerrige: Organiserer vi oss på best mulig måte? Hvordan bruker vi kompetansen? Og hvordan kan vi sikre at ressursene faktisk gir best mulig effekt for innbyggerne?

Vi må derfor fortsette å utvikle tjenestene våre gjennom systematisk arbeid, læring og samarbeid – slik at vi både leverer godt og bruker pengene riktig.

Oppfølging sykefravær

Sykefraværet i Moss kommune i første tertial 2026 er på 12,8 prosent. Dette er en økning på 0,3 prosentpoeng sammenlignet med samme periode i 2025. Alle områder, med unntak av kommunalområde helse og mestring, har hatt en økning i sykefraværet.

Oppfølging av sykefraværet må fortsatt ha høy prioritet. Det er viktig både for den enkelte medarbeider, for arbeidsmiljøet, for kvaliteten i tjenestene vi leverer og for økonomien.

Tertialrapporten – mer enn økonomi

Jeg håper rapporten gir deg nyttig innsikt i arbeidet i Moss kommune, enten du leser den som oppslagsverk eller for å få et helhetsbilde av utviklingen. Tertialrapporten er nemlig mer enn tall og økonomi – den gir et samlet bilde av aktiviteten.

Silje Hobbøl, kommunedirektør

27.05.2026

Kommunedirektørens forslag til innstilling

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

1. Tertialrapport 1. 2026 tas til orientering.

2. Det foreslås følgende endringer i driftsbudsjettet i 2026:

(Beløp i 1000 kroner)

Avvik	
Økt skatt på inntekt og formue	23 711
Økt rammetilskudd	4 222
Økt eiendomsskatt	4 400
Økning av andre generelle tilskudd	7 000
Økt netto finansinntekter og utbytte	5 500
Avsetning til disposisjonsfond	-36 152
Til disponering	8 681
Kommunedirektør med stab	0
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	0
Kommunalområde helse og mestring	0
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	-8 681
Fellesposter drift	0
Sum disponering	-8 681

3. Det foreslås følgende endringer i investeringsbudsjettet for 2026:

(Beløp i 1000 kroner)

Endring av investeringsbudsjettet - med vedvarende virkning	Beløp
Vann- og avløpstiltak	-10 000

Kommunalt tiltak utløst av utbygging	-3 000
Frikjøp parkeringsplasser	24 420
Prosjekter med om-periodisering til senere år	Beløp
Belysningsanlegg lysløypa skihytta	-4 485
Digitalisering- sensorsystem	-1 405
Gang- og sykkelveistiltak	-2 500
Prosjekter med disponeringer og behov for endret budsjettramme	Beløp
Drenering og vanningsanlegg Ørebanen	-900
Oppgradering Melløs stadion	900
Etableringstilskudd (rentefritt lån)	5 268
Sum endringer investeringsutgifter	8 298
Endringer finansposter, tilskudd, momskompensasjon og bruk av lån	Beløp
Refusjon fra andre (spillemidler)	-1 373
Tilskudd fra andre (frikjøp parkeringsplasser)	-24 420
Overføring fra drift til investering	-5 268
Redusert momskompensasjon grunnet endringer i investeringsprosjekter	2 118
Redusert bruk av lån	20 645
Sum endringer av finansposter	-8 298

4. Moss kommune (bykassa) reduserer låneopptaket med 20 645 000 kroner og tar opp inntil 160 405 720 kroner i lån til finansiering av investeringer jamfør kommunelovens § 14-15 første ledd. Ubrukte lånemidler benyttes til finansiering der lån er opptatt tidligere.

5. Kommunedirektør gis fullmakt til å omdisponere eventuelle endringer i inntekter knyttet til premieavvik/premiefond til kommunal- og stabsområder.

Rapportering drift

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

	Regnskap hiå. 2026	Budsjett 2026	Årsprognose	Prognose årsavvik
Sum generelle driftsinntekter	-1 635 808	-4 340 729	-4 380 062	39 333
Netto finansutgifter	15 146	88 930	83 430	5 500
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	0	7 923	7 923	0
Til disposisjon	-1 620 662	-4 243 876	-4 288 709	44 833
Kommunedirektør med stab	120 477	310 787	310 787	0
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	665 983	1 914 718	1 914 718	0
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	44 741	181 186	189 867	-8 681
Kommunalområde helse og mestring	588 225	1 517 607	1 542 007	-24 400
Fellesposter drift	367 711	319 577	319 577	0
Overføringer og finans	9	0	0	0
Sum disponering	1 787 146	4 243 876	4 276 957	-33 081
Merforbruk +/-mindreforbruk -	166 484	0	-11 752	11 752

Sum generelle driftsinntekter er beregnet til å bli 39,3 millioner kroner høyere enn budsjett. Revidert nasjonalbudsjett gir Moss kommune en økning i skatt og rammetilskudd på 27,9 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett. Prognosen for eiendomsskatt viser en forventet merinntekt på 4,4 millioner kroner. Integreringstilskuddet ser per nå ut til å bli om lag 8 millioner kroner høyere enn budsjettet. Netto finansutgifter viser en merinntekt på 5,5 millioner kroner, inkludert økt utbytte fra Østfold energi. Tilsammen gir dette 44,8 millioner kroner til disposisjon.

Kommuneområdene melder om 33 millioner kroner i merforbruk, hvorav 24,4 er i helse og mestring og 8,7 er en teknisk justering mellom 2025 og 2026 i selvkostfondene. I innstillingen til kommunestyret er anbefalingen at meldt merforbruk på selvkost dekkes inn. Se kommentarene til status økonomi under helse og mestring for detaljert informasjon.

Sum fast lønn for hele kommunen viser et mindreforbruk på 3 millioner kroner. Vikarlønn og ekstrahjelp viser et merforbruk på rundt 5 millioner kroner. Merinntektene fra sykelønnsrefusjon så langt i år vil kunne dekke merkostnader som følge av høyt sykefravær. Det er avsatt lønnreserve i forhold til en lønnsvekst på 4,0 prosent. Årets lønnsforhandlingene er ikke ferdig forhandlet, det meldes foreløpig ikke om avvik her.

Kommentar til status økonomi

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap hiå. 2026	Rev. bud. 2026	Prognose	Avvik i kr
<i>Frie disponible inntekter</i>				
Rammetilskudd	-767 583	-1 982 892	-1 987 114	4 222
Inntekts- og formuesskatt	-778 500	-2 068 637	-2 092 348	23 711
Eiendomsskatt	-55 667	-162 000	-166 400	4 400
Andre generelle driftsinntekter	-34 059	-127 200	-134 200	7 000
Sum Frie disponible inntekter	-1 635 808	-4 340 729	-4 380 062	39 333

Skatt og rammetilskudd

Revidert nasjonalbudsjett gir Moss kommune økte frie inntekter. Deflator er oppjustert fra 3,5 til 4,1 prosent når pensjonskostnader inkluderes. Deflator uten pensjon er oppjustert fra 3,5 til 4,6 prosent. Utviklingen indikerer at økt pris- og lønnsvekst bidrar til høyere kostnadsvekst i kommunesektoren, mens lavere beregnet pensjonskostnader demper den samlede veksten.

Samlet merinntekt for skatt og rammetilskudd er beregnet til 27,9 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett. Beregningen baserer seg KS-modellen slik den foreligger etter revidert nasjonsbudsjett.

Rammetilskudd

Anslaget for rammetilskudd inkludert inntektsutjevningen økes med 4,2 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett.

Skatt

Anslaget for skatteinntekter økes med 23,7 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett. I prognosen er det lagt til grunn at kommunen vil få skatteinntekter tilsvarende 88 prosent av landsgjennomsnittet. Dette er i tråd med oppdaterte skattetall i april og er det samme nivået som ble lagt til grunn i opprinnelig budsjett.

Eiendomsskatt

Prognosen for eiendomsskatt i 2026 er 166,4 millioner kroner, mot et budsjett på 162 millioner kroner. Dette innebærer en forventet merinntekt på 4,4 millioner kroner.

I forbindelse med den ordinære oppfølgingen av eiendomsskatteområdet foretas det løpende kvalitetssikring av beregningsgrunnlagene. Eventuelle korrigeringer kan gi både økte og reduserte inntekter, men vurderes samlet sett å ha begrenset nettoeffekt. Prognosen for 2026 er beregnet til 166,4 millioner kroner.

Integreringstilskudd og tilskudd vertskommune asylmottak

Integreringstilskuddet ser per nå ut til å bli om lag 8 millioner kroner høyere enn budsjettet. Det er krevende å budsjettere presist på dette området, blant annet fordi det er større inn- og utflytting i målgruppen enn normalt. Dette henger særlig sammen med at den store gruppen flyktninger fra Ukraina i større grad flytter både internt i Norge og ut av landet. Budsjettet ble utarbeidet med utgangspunkt i tallene fra fjoråret. Så langt i år ser variasjonene ut til å være noe lavere enn lagt til grunn. Det understrekes at anslaget fortsatt er usikkert.

I tillegg reduseres anslaget for vertskommunetilskudd HVPU med omlag 1 million kroner.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap hiå. 2026	Rev. bud. 2026	Prognose	Avvik i kr
<i>Finansinntekter/-utgifter</i>				
Renteinntekter	-24 357	-80 870	-90 170	9 300
Utbytter	0	-10 000	-14 500	4 500
Renteutgifter	35 207	113 800	122 100	-8 300
Avdrag på lån	4 296	66 000	66 000	0
Sum Finansinntekter/-utgifter	15 146	88 930	83 430	5 500

Renteinntekter og utbytte

Bedre likviditet og høyere rentenivå gir merinntekter på bankinnskudd og kortsiktig plassering med 8,3 millioner kroner i år. Renteinntektene på startlånsordningen gir merinntekt på 1 million kroner. I sum gir dette renteinntekter som er 9,3 millioner kroner høyere enn i revidert budsjett. Utbytte fra Østfold energi gir en merinntekt på 4,5 millioner kroner, til 14,5 millioner kroner i 2026.

Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter

Anslaget for renteutgifter øker med 3,6 millioner kroner på grunn av økt styringsrente nå i mai, samt en forventning om ytterligere en renteoppgang i år. I prognosen legges det til grunn en renteøkning fra 4,75 prosent i flytende rente til rundt 5,1 prosent. Bedre likviditet og forsinket fremdrift i investeringsprosjekter medfører at årets låneopptak kan gjøres i løpet av sommeren.

Renteutgifter på startlån har en merutgift på 4,7 millioner kroner. Merutgiften er knyttet til at lånetakere har inngått lave fastrenteavtaler som ikke er godt nok harmonert med kommunens egne lån, når renten var lav.

Kommentar til sykefravær og HMS

1. tertial 2025			1. tertial 2026			Samlet sykefravær for året 2026			
Tjenesteområde	Korttid	Langtid	Samlet	Korttid	Langtid	Samlet	Korttid	Langtid	Samlet
Kommunedirektør med stab	3,2 %	6,4 %	9,6 %	2,8 %	7,8 %	10,6 %	2,8 %	7,8 %	10,6 %
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	3,4 %	7,9 %	11,3 %	2,9 %	9,3 %	12,2 %	2,9 %	9,3 %	12,2 %
Kommunalområde helse og mestring	4,0 %	10,6 %	14,6 %	3,8 %	10,2 %	14,1 %	3,8 %	10,2 %	14,1 %
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	3,2 %	5,1 %	8,4 %	2,7 %	6,5 %	9,2 %	2,7 %	6,5 %	9,2 %
Sum sykefravær	3,6 %	8,8 %	12,5 %	3,3 %	9,5 %	12,8 %	3,3 %	9,5 %	12,8 %

Sykefraværet i Moss kommune første tertial 2026 er på 12,8 prosent. Dette er en økning på 0,3 prosentpoeng fra første tertial 2025, og samtlige områder bortsett fra kommunalområde helse og mestring har hatt en økning i sykefraværet sammenlignet med samme periode i 2025. Kommunedirektør med stab har hatt den største oppgangen med 1,1 prosentpoeng sammenlignet med i fjor. Kommunalområde plan, miljø og teknikk ligger lavest med et sykefravær på 9,4 prosent i 1.tertial i år.

Helse og mestring har det høyeste sykefraværet i 1.tertial på 14,1 prosent, men har allikevel hatt en nedgang på 0,5 prosentpoeng.

Det jobbes aktivt med lokale tiltak og prosesser ved mange avdelinger og virksomheter når det gjelder arbeidsmiljø og nærværarbeid. Prosjekt styrket grunnbemanning for utvalgte avdelinger er godt i gang i helse og mestring. I tillegg er det igangsatt en ekstra innsats i helse og mestring knyttet til systematisk nærværarbeid for hele området. I barnehagene pågår prosjekt Hånd i Hånd i samarbeid med STAMI. Av sentral opplæring i perioden nevnes spesielt obligatorisk HMS-opplæring for verneombud og ledere, samt kurs i risikovurdering. I tillegg tilbys det kurs i "Buddystøtte" (kollegastøtte) og "Et liv i balanse" som avdelinger kan få lokalt.

Bedriftshelsetjenesten og HR jobber aktivt mot virksomhetene med bistand, støtte og opplæring innen mange temaer i HMS- og IA-arbeidet til både ledere, verneombud og tillitsvalgte. I tillegg bistår NAV Arbeidslivssenter inn i enkelte prosesser, samt NAV lokalt i arbeidet med oppfølging.

Kommunens overordnede HMS- og IA-utvalg har i perioden jobbet med revidert overordnet Arbeidsmiljøplan (HMS- og IA) som behandles og besluttet før sommeren. Denne baserer seg blant annet på overordnet risikovurdering knyttet til sykefravær og arbeidsmiljø.

Kommunens tjenesteområder

Kommunedirektør med stab

Tjenesteområdebeskrivelse

Sentral stab har driftsoppgaver av fellesfunksjoner for kommuneorganisasjonen, bistår kommuneledelsen med koordineringsoppgaver og gjennomfører lederstøtte i hele linje-organisasjonen.

Utvikling og utfordringer

Oppdragene og satsingsområdene er første prioritet, og det gjøres løpende prioriteringer av linjestøtte.

Status økonomi

Beløp i 1000	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Kommunedirektør med stab	120 489	120 477	12	310 787	310 787	0

Det samlede resultatet for kommunedirektør med stab forventes balanse per 31.12.26 - gitt visse forutsetninger og et stramt budsjett resten av året. Det har blitt jobbet med og iverksatt tiltak for nedtrekk på et tidligst mulig tidspunkt.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Innsparingstiltak	-2 200	-350	-1 850		
Nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakter Stab	-2 200	-350	-1 850	I arbeid	
Politisk vedtak	-4 500	-6 000	1 500		
Effektivisering og omstilling	-6 000	-6 000	0	I arbeid	Nedtrekket er fordelt ut og hensyntatt i budsjett på alle kommunalområdene. Fordelingen er vist fram i tabell 1 under.
Elektronisk folkeavstemming	1 500	0	1 500	I arbeid	Planlegging av arbeidet er igangsatt, se kommunestyrets vedtak 039/26.
Sum tiltak	-6 700	-6 350	-350		

Tabell 1

	2026	2027	2028	2029
Kommunalområde helse og mestring	-2 423	-3 675	-4 896	-4 898
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	-2 790	-4 150	-5 545	-5 543
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	-319	-483	-651	-649
Kommunedirektør med stab	-468	-692	-908	-910
Sum	-6 000	-9 000	-12 000	-12 000

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik årsprognose

Maskinvare for kapasitetsjusteringer og livssyklus	2 000	0	2 000	0
Nettverksutstyr	500	0	500	0
Sum	2 500	0	2 500	0

Maskinvare for kapasitetsjusteringer og livssyklus

Planlagte investeringer vil gjennomføres fortløpende.

Nettverksutstyr

Planlagte investeringer vil gjennomføres til høsten.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	3,00 %	6,92 %	9,92 %
Sykefravær 2023	2,50 %	4,78 %	7,27 %
Sykefravær 2024	2,17 %	7,03 %	9,19 %
Sykefravær 2025	2,53 %	6,87 %	9,40 %
Sykefravær 2026	2,81 %	7,76 %	10,57 %
Sykefravær 1. tertial 2025	3,15 %	6,42 %	9,58 %
Sykefravær 1. tertial 2026	2,81 %	7,76 %	10,57 %

Status sykefravær og HMS

Kontoransatte sykefravær er lavt, selv om det har vært en økning i sykefraværet. Renhold har et høyt sykefravær. Renhold jobber kontinuerlig med sykefraværsoppfølging av ansatte, både korttids, - og langtidsfravær, og det jobbes med

forebyggende tiltak. Det oppgraderes utstyr slik at det skal være mindre belastende å utføre arbeidet, og det gjennomføres kontinuerlig opplæring. Det er behov for mer kontakt med fastleger for å kunne se på muligheter for å tilrettelegge arbeidet.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Grønne valg: Det legges fram en sak om muligheter for å belønne næringslivet for å ta grønne valg, men hvor man samtidig belyser mulighetene for å stille strengere klima- og miljøkrav i alle offentlige anskaffelser.		Ikke startet	Fra 1. januar 2024 er det obligatorisk å stille klima- og miljøkrav i offentlige anskaffelser over 100 000 kroner (500 000 kroner fra 01.07.2026). Hovedregelen er at klima- og miljøhensyn skal vektes med minimum 30 prosent i tildelingen.
Utredning av nye IKS samarbeid med andre kommuner: Kommunestyret ber administrasjonen utrede muligheten for samarbeid med kommuner /fylkeskommuner og/eller etablere et interkommunalt selskap (IKS) sammen med nærliggende kommuner innenfor områder som innkjøp, lønn, IKT og andre relevante støttefunksjoner. Utredningen skal vurdere potensialet for økonomiske innsparinger, økt effektivitet og kvalitet ved en slik organisering. Saken legges frem for politisk behandling i senest våren 2027.		Ikke startet	Interne prosesser i stab starter opp høsten 2026.
Utvidet skjenke og åpningstid under VM: Administrasjonen skal kartlegge hvordan vi midlertidig kan utvide skjenke- og åpningstider i perioden når fotball-VM spilles, for å udnersøke hvordan man kan imøtekomme næringslivets ønske.		Iht. plan	Forutsetter midlertidig endring i alkoholloven. Det vises til kommunestyrets vedtak i sakene 045/26 og 017/26.

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
---------	-------------	--------	--------------------

Strategi for et bærekraftig arbeidsliv · Støtte opp under arbeidet med implementering av revidert arbeidsgiverstrategi · Støtte opp under arbeidet med arbeidsmiljø og sykefravær · Støtte opp under arbeidet med kompetansemobilisering	Iht. plan	Vedtatt arbeidsgiverstrategi kommunestyrets sak 172/25 jobbes det med implementering i organisasjonen. AMU skal behandle arbeidsmiljøplan.
Strategi for lederskap og medarbeiderskap: · Bistå i prosessarbeidet med revidering med lederplattform Lederskapets oppdrag og forutsetning: · Støtte opp gjennomføring i linjen for prioriterte tiltak i prosjekt lederrollens innhold Utvikling av lederskap: · Gjennomføre lederprogram - lederutvikling	Iht. plan	Kommunedirektøren har revidert lederplattform og lederutvikling starter opp i siste tertial 2026.
Støtte opp under arbeidet med digital transformasjon og organisasjonsutvikling: · Bidra i etablering ved bruk av digitale verktøy og understøtte nye effektive arbeidsmåter · Bidra med sammenligninger for å kunne få innspill til å øke effektiviteten	Iht. plan	Digitaliseringsarbeidet er reorganisert for å få smartere ressursbruk og prosesser med kontinuerlig forbedring.
Støtte opp under brukerorientering og åpenhet: · Bidra til informasjon og tilgjengelighet · Bidra med at brukerne kan påvirke utformingen av digitale tjenester	Iht. plan	Det er et kontinuerlig kommunikasjonsarbeid.
Støtte opp under interne arbeidsprosesser med kvalitetsutvikling: · Bidra med koordinering av overordnet kvalitetsarbeid · Bidra i organisatorisk samarbeid for kvalitetsutvikling, kontinuerlig forbedring og evalueringspraksis	Iht. plan	Kvalitetsutvikling må ses i sammenheng med prosesser med virksomhetsstyring.
Støtte opp under internkontroll og virksomhetsstyring: · Bidra med gode systemer, styringsdokumenter, analyser og prosesser for å forbedre internkontroll og virksomhetsstyring · Bidra med samspill mellom politikk og administrasjon	Iht. plan	Kommunedirektøren jobber med virksomhetsstyring spesielt for bedre måloppnåelse og ressursbruk.
Støtte opp under prosesser med demokratiutvikling og samfunnsutvikling gjennom medvirkning og samskaping: · Legge til rette for tillitsbygging i kommunikasjon · Legge til rette for dialog og medvirkning	Iht. plan	Oppdraget er et løpende arbeid.

Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdet er organisert i fem enheter:

- Kultur, aktivitet og mestring
- Barnehage
- Skole
- Barnevern, bolig og inkludering
- Nav

Enhet kultur, aktivitet og mestring består av virksomhet kultur og idrett og virksomhet forebyggende helse.

Enhet barnehage ivaretar de lovpålagte oppgavene knyttet til barnehageeierrollen og barnehagemyndighetsrollen. Barnehagetilbudet i Moss kommune består av 25 private og 11 kommunale barnehager.

Enhet skole består av 17 skoler, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og skoleeieravdelingen. Enheten forvalter skoleeieransvaret i Moss.

Enhet barnevern, bolig og inkludering er organisert med fire avdelinger og to virksomheter. Avdelingene er boligsosial avdeling, krisesenter, flyktningetjeneste og avdeling for enslige mindreårige flyktninger. I tillegg kommer virksomhet barnevern og virksomhet voksenopplæring.

Enhet Nav består av kommunale og statlige tjenester, med en kombinasjon av statlige og kommunalt ansatte. Nav Moss er et partnerskap mellom Moss kommune og Arbeids- og velferdsetaten region Øst-Viken.

Utvikling og utfordringer

Kommunalområdet lanserte i starten av året "Moss oppvekstportal – Tidlig på!" Portalen er en åpen nettside som inneholder et oppdagerverktøy for å sette ord på uro eller bekymring, veivisere som støtter i videre oppfølging, og en oversikt over relevante tiltak og tjenester for barn, unge og familier. Arbeidet er en del av oppfølgingen av Oppvekstreformen. Selv om

hovedmålgruppen er ansatte, kan verktøyene også brukes av andre voksne, barn og unge. Målet med portalen er å gi støtte og konkrete verktøy som gjør det enklere å handle ved bekymring for barn og unge, slik at hjelp kan gis tidlig.

Moss er en kommune i vekst, og det forventes en økning i antall barn og unge etter 2030. Dette gjør det nødvendig å starte forberedende arbeid allerede nå for å sikre tilstrekkelige arealer til barnehager, skoler og idrettsanlegg. Kommunalområdet samarbeider tett med kommunens planavdeling for å identifisere muligheter både i nye utbyggingsområder og innenfor eksisterende tomter og bygningsmasse. En sak om barnehagekapasitet legges frem for kommunestyret i juni. Det er også etablert en tverrfaglig arbeidsgruppe som skal vurdere muligheter innenfor skolestruktur. Gruppen legger frem sin første politiske sak høsten 2026. Kommunestyret vedtok i april 2026 en ny idrettsplan. For å øke anleggsdekningen i kommunen vil det være behov for ytterligere styrking av dette området i årene fremover.

I første tertial har kommunalområdet gjennomført et omfattende arbeid for å følge opp politiske bestillinger og vedtak. Kommunalområdet har blant annet utarbeidet saker om skolebytte, anonym retting, samarbeid mellom SFO og kultur og idrett, samt utviklingen av Melløs idrettspark. KOAs reviderte strategi har vært på høring og legges frem til sluttbehandling i juni

Kommunalområdet skal gjennomføre en omorganisering der antallet enheter reduseres fra fem til fire. Det er gjennomført ulike former for intern medvirkning i prosessen. Ledere blir mest direkte berørt av endringene, og har derfor vært hovedgruppen i involveringen, sammen med medbestemmelsesarenaene. Omorganiseringen planlegges ferdigstilt til sommeren.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
200-Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	1 919	2 236	-317	6 461	4 461	2 000
201-Enhet kultur,aktivitet og mestring	87 367	85 569	1 798	223 304	221 304	2 000
203-Enhet barnehage	179 561	178 339	1 221	543 143	543 143	0
204-Enhet skole	260 185	255 752	4 433	698 991	693 991	5 000
205-Enhet barnevern, bolig og inkludering	76 782	66 814	9 968	230 948	230 948	0
206-Enhet Nav	73 601	77 272	-3 672	211 871	220 871	-9 000
Sum	679 414	665 983	13 431	1 914 718	1 914 718	0

Kommentar til status økonomi

Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet melder samlet sett balanse per 31.12.26.

Enhet kultur, aktivitet og mestring melder et mindreforbruk på 2 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak opplevelseskortet, vakante stillinger og lavere driftsutgifter.

Enhet barnehage melder balanse ved årsslutt, til tross for økte utbetalinger av tilskudd til private barnehager, estimert til 3,5 millioner kroner.

Enhet skole melder et mindreforbruk på 5 millioner kroner, hovedsakelig knyttet til omstilling og vakante stillinger.

Barnevernstjenesten melder et merforbruk på 12 millioner kroner. Dette skyldes høy bruk av statlige tiltak som institusjonsplasser og beredskapshjem. Til tross for høye utgifter viser tjenesten en økonomisk forbedring sammenlignet med tidligere perioder.

Inkluderingsområdet melder samlet et mindreforbruk på 12 millioner kroner. Dette skyldes hovedsakelig merinntekter knyttet til enslige mindreårige flyktninger, samt mindreforbruk i flyktningtjenesten og boligsosial avdeling.

Utbetalingene til økonomisk sosialhjelp forventes å ligge 9 millioner kroner over budsjett ved årsslutt. Utbetalingene i første tertial var lavere enn i samme periode i fjor, men høyere enn nivået som er lagt til grunn i budsjettet (5,2 millioner kroner).

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik årsprognose
Diverse investeringer kultur, oppvekst og aktivitet	2 500	0	2 500	0
Drenering og vanningsanlegg ved Ørebanene	1 107	0	207	900
Etableringstilskudd (rentefritt lån)	0	1 626	5 268	-5 268
Forskuttering spillemidler	600	600	600	0
IKT-handlingsplan skole	7 100	6 742	7 100	0
Oppgradering av Melløs stadion	9 655	4 265	10 555	-900
Oppgradering Bellevue	1 038	0	1 038	0

Sum	22 000	13 233	27 268	-5 268
-----	--------	--------	--------	--------

Diverse investeringer kultur, oppvekst og aktivitet

Investeringen skal blant annet dekke inventar til det nye biblioteket, samt flere mindre investeringer innenfor kommunalområdet.

Drenering og vanningsanlegg ved Ørebanene

Det er nå satt opp ballfangernett på kortsiden av 11-banen.

Siden BMX-banen forventes flyttet til Øreåsen innen kort tid, settes det store dreneringsprosjektet foreløpig på vent. Det ønskes likevel å avsette midler til en enklere løsning, med planlagt oppstart igjen sommeren 2026 i redusert omfang. Det foreslås derfor å sette av 200 000 kroner til tiltaket.

Det foreslås derfor at 900 000 kroner overføres til prosjektet «Oppgradering av Melløs». Her har det oppstått store utfordringer knyttet til drenering av A/B-feltet som følge av utbygging av nytt boligkompleks. A/B-feltet er et svært viktig treningsområde for MFK, og det er ønskelig at dette prioriteres.

Etableringstilskudd (rentefritt lån)

I henhold til vedtak i KST-sak 029/25, skal tilskudd til etablering av bolig ikke gis som et tilskudd, men som et rente- og avdragsfritt lån som må bokføres i investeringsregnskapet. Budsjettet flyttes fra drift til investering og utlånet finansieres av driftsmidler.

Forskuttering spillemidler

Kommunestyret fattet i sak nr 028/26 å innvilge søknaden fra Rygge Museum om forskuttering av momskompensasjon på 0,6 millioner kroner. Beløpet ble dekket innenfor rammen som er avsatt til forskuttering av spillemidler.

IKT-handlingsplan skole

I tråd med handlingsplanen for IKT i skolen er det så langt i 2026 gjennomført innkjøp av PC-er til ett klassetrinn. Det arbeides videre med kompetanseheving og mer effektiv bruk av digitale verktøy i undervisningen, i samsvar med handlingsplanen for IKT i skolen.

Oppgradering av Melløs stadion

Det er behov for flere oppgraderinger ved Melløs stadion. Prosjektet startet opp i 2025.

Flomlysanlegget er nå på plass og ble ferdigstilt i april 2026. Videre skal det vurderes om det skal tilrettelegges for en oppgradering til UEFA klasse C. Dersom dette vedtas, forventes oppstart vinteren 2026.

Det overføres midler fra prosjektet på Ørebanene, da det har oppstått nye utfordringer knyttet til drenering på A-/B-feltet etter byggingen av et nytt leilighetskompleks. Oppstart for utbedringsarbeidene er planlagt sommeren 2026.

Videre må friidrettsutstyr, som stavhoppsmatte og kaste-ring, skiftes ut som følge av nye lovpålagte krav fra forbundet. Det er også behov for utbedringer av løpebanen. Arbeidene forventes gjennomført i løpet av 2026/2027.

Oppgradering Bellevue

Det er gjennomført enkelte utbedringer av underlag og gress i 2026.

Det arbeides nå hovedsakelig med å forbedre den tekniske løsningen for varmepumpen som er tilknyttet undervarmen. Dette er en helt nødvendig investering for å sikre drift av banen innenfor økonomiske rammer i årene fremover. Arbeidet forventes ferdigstilt høsten 2026.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	3,68 %	6,93 %	10,61 %
Sykefravær 2023	2,91 %	7,42 %	10,33 %
Sykefravær 2024	2,71 %	6,98 %	9,69 %
Sykefravær 2025	2,75 %	7,71 %	10,46 %

Sykefravær 2026	2,92 %	9,30 %	12,22 %
Sykefravær 1. tertial 2025	3,41 %	7,89 %	11,31 %
Sykefravær 1. tertial 2026	2,92 %	9,30 %	12,22 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for 1. tertial er på 12,2 prosent, som er høyere enn samme periode i fjor. Det er en økning i langtidsfravær, mens det er en nedgang i korttidsfravær. Det er en økning i sykefravær i alle enheter, med unntak av enhet barnehage, som har en nedgang i både kort- og langtidsfravær.

Det ble i i 1. tertial registrert 182 HMS-avvik. Dette er en liten nedgang fra samme periode i fjor, hvor antallet var 198. 98 av avvikene er kategorisert i kategorien "Ansatt truet eller utsatt for vold".

Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Innsparingstiltak	-1 600	-1 600	0		
Nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakt KOA	-1 600	-1 600	0	I arbeid	En enhetslederstilling står vakant og det gjennomføres en omorganiseringsprosess for å redusere antall enheter fra fem til fire. Prosessen planlegges fullført før sommeren.
Sum tiltak	-1 600	-1 600	0		

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Utvikling av Melløs Idrettspark: Moss kommune skal se på muligheten for å utvikle arealet rundt Melløns til en idrettspark som samler flere idretter til et kraftsentrum for idrett. Melløs idrettspark skal utvikles i samarbeid med Moss idrettsråd, idrettslag med potensielt tilhold i idrettsparken og eiendomsutviklere. Skolestruktur/barnehage skal vurderes knyttet til bygningsmassen		Iht. plan	Det legges frem en politisk sak i juni som beskriver status i arbeidet.

Enhet kultur,aktivitet og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet kultur, aktivitet og mestring består av to virksomheter og en stab. Virksomhet kultur og idrett består av Moss kulturhus, Mossebibliotekene, kulturskole, avdeling idrett og kulturstab. Virksomhet forebyggende helse består av helsestasjon, skolehelsetjenesten, familieteam, aktivitetssentrene og samskaping. I stab er frivillighetskoordinator og SLT -koordinator (samordnede lokale tiltak for rus og kriminalitets forebyggende arbeid).

Enheten legger vekt på:

- tidlig innsats, inkluderende og tilgjengelige tjenester, hvor målet er koordinerte og sammenhengende tjenester
- mangfold av kultur-, aktivitets- og idrettstilbud hvor alle har mulighet for å delta og bidra til et inkluderende fellesskap som gir bedre levekår i befolkningen.
- samarbeid og samhandling internt og utad, samt utvikle samfunnet rundt både barn, unge, familier og voksne i Moss kommune.

Utvikling og utfordringer

Det pågår rehabilitering av lokalene til Moss bibliotek. Prosjektet er noe forsinket sammenlignet med opprinnelig fremdriftsplan, men nytt bibliotek forventes ferdigstilt i løpet av sommeren. Det er etablert en midlertidig bibliotekløsning i Moss sentrum, som er i aktiv bruk. Prosjektet har mottatt 1,5 millioner kroner i støtte fra Sparebankstiftelsen DNB, øremerket etablering av ny barne- og ungdomsavdeling i underetasjen.

Det er avdekket flere utfordringer knyttet til teknisk tilstand i Ryggehallen. Det er pågående prosesser med avklaringer om aktuelle løsninger. Per april foreligger et foreløpig estimat om gjenåpning til skolestart høsten 2026. Situasjonen gir utfordringer for brukerne av hallen, samtidig som kommunen har et stort og vedvarende behov for arenaer for idrett og fysisk aktivitet. Avdeling idrett forvalter flere eldre anlegg med betydelig vedlikeholdsbehov. Samtidig har prisvekst på utstyr, materialer og fagkompetanse økt kostnadsnivået. Det må derfor vurderes om alle planlagte vedlikeholdstiltak kan gjennomføres i 2026. En konsekvens kan bli midlertidig stenging av enkelte anlegg eller redusert kvalitet i tilbudet.

Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2025–2036 ble vedtatt av kommunestyret i april. Planen er et overordnet styringsdokument for idretts- og aktivitetsområdet som tydeliggjør kommunens behov, prioriteringer og mål på lang sikt. Det er videre vedtatt å etablere en kommunal ordning for forskuttering av merverdiavgiftskompensasjon for utbyggere av idrettsanlegg i privat regi. Ordningen gjelder prosjekter som er godkjent for spillemidler. Sammen med eksisterende ordning for forskuttering av spillemidler, forventes dette å styrke gjennomføringsevnen og bidra til raskere realisering av anleggsprosjekter i regi av idretten.

Kommunestyret vedtok i september 2025 å etablere en ny tilskuddsordning for kultur, idrett og frivillighet, med tilhørende retningslinjer og kriterier for fordeling. Ordningen bygger på tidligere politiske føringer om økt harmonisering, forutsigbarhet og likebehandling i tilskuddsforvaltningen. Det er avsatt totalt 6,79 millioner kroner til ordningen i økonomiplanen. Ordningen omfatter syv tilskuddstyper. Kommunestyret har vedtatt fordeling av fem av disse, mens tildeling innen kunst- og kulturformål samt idrettsformål er delegert til hovedutvalg for kultur, oppvekst og aktivitet. For kunst- og kulturformål og idrettsformål er det samlet avsatt 570 000 kroner. Per første tertial er det mottatt 40 søknader med en samlet søknadssum på 2,2 millioner kroner. Den høye etterspørselen, sett opp mot tilgjengelige midler, har ført til at flere søkere har fått avslag eller redusert tilskudd.

Per første tertial gjenstår det 70 000 kroner til fordeling til kunst- og kulturformål og 113 000 kroner til idrettsformål.

Ved Solli arbeid og fritid starter det i løpet av 2026 åtte nye brukere. I løpet av 2025 og 2026 er det totalt 18 nye brukere. Denne økningen skjer uten tilsvarende økning i bemanning. Veksten håndteres innenfor eksisterende økonomiske rammer, men fører til økt arbeidspress og behov for tilpasninger og fleksibilitet i tjenesten.

Moss helsestasjon skal rehabiliteres fra juni 2026 og det planlegges for å etablere en midlertidig helsestasjon i Værftsgata 4 (MKEiendom). Oppussingen i Kirkegata 14 har en estimert tidsramme på et år.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	87 367	85 569	1 798	223 304	221 304	2 000

Kommentar til status økonomi

Enhet kultur, aktivitet og mestring melder et mindreforbruk på 2 millioner kroner per 31.12.26.

Mindreforbruket skyldes blant annet opplevelseskortet (1 million kroner), samt vakante stillinger og lavere øvrige driftsutgifter.

Som følge av avviklingen av tilskuddsordningen for styringsmidler til helsestasjons- og skolehelsetjenesten, vil virksomheten ikke motta om lag 6 millioner kroner som er innarbeidet i budsjettet for 2026. Den nye tilskuddsordningen vil delvis kompensere for bortfallet av tidligere ordning, men fører likevel til en reduksjon på 3 millioner kroner inneværende år. Det vil derfor være nødvendig å vurdere kompetanse- og ressursbruken i tjenestene opp mot normtall, lovpålagte oppgaver og målgruppens behov i tiden fremover. Reduserte utgifter til aktivitetskontakttjenesten kompenserer også delvis for bortfallet av dette tilskuddet.

Innen idrett og anlegg har en lang sesong og vintertrening for MFK på Bellevue, gitt økte strømudgifter. I tillegg har vannings- og bemanningskostnadene økt. Endringer i leietakerhåndboken mellom MKE og Moss kommune har også ført til nye oppgaver og økte driftskostnader på om lag 300 000 kroner årlig. Samtidig forventes økte inntekter fra utleie av Melløs Stadion og Mossehallen. Ytterligere utleiemuligheter vurderes fortløpende.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode	-1 800	-1 800	0		

Nedtrekk Mossebibliotekene	-1 800	-1 800	0	I arbeid	Nedtrekket ved Mossebibliotekene knytter seg til redusert bemanning. Tiltaket er under arbeid.
Innsparingstiltak	-2 300	-2 300	0		
Nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakt KOA	-2 300	-2 300	0	I arbeid	Innsparingstiltakene er innarbeidet i enhetens budsjetter.
Politisk vedtak	3 050	3 050	0		
Redusere friskuspotten / samarbeid med idrettsrådet	-250	-250	0	Ferdig	Midler avsatt til fritidskortet er redusert fra 1 million kroner til 750 000 kroner i 2026. Det er per utgangen av april brukt omtrent 600 000 kroner, og det er iverksatt midlertidig stans i utdeling av fritidskonto.
Prioriteringer i KOA	1 300	1 300	0	Ferdig	Tilskuddene er utbetalt i sin helhet.
Styrket tilskuddspott til frivillighet	2 000	2 000	0	Ferdig	Tilskuddspotten er økt med 2 millioner kroner. Tildeling av tilskudd for 2026 ble behandlet i kommunestyret 16.12.25 (KST-sak 166/25).
Sum tiltak	-1 050	-1 050	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	2,82 %	7,90 %	10,72 %
Sykefravær 2023	2,44 %	6,38 %	8,83 %
Sykefravær 2024	2,08 %	5,35 %	7,43 %
Sykefravær 2025	2,66 %	6,20 %	8,86 %
Sykefravær 2026	3,11 %	8,89 %	12,00 %
Sykefravær 1. tertial 2025	3,08 %	5,20 %	8,28 %
Sykefravær 1. tertial 2026	3,11 %	8,89 %	12,00 %

Status sykefravær og HMS

Virksomhet forebyggende helse har varierende sykefravær mellom avdelingene. Familieteam og Samskaping har et lavt fravær på rundt 4 prosent, mens de tre øvrige avdelingene har et høyere fravær på mellom 15 og 16 prosent. Alle ledere følger opp ansatte i sykefravær i tråd med gjeldende rutiner. Det meldes i hovedsak ikke om arbeidsrelatert fravær. Helseutfordringer og behov for tilrettelegging følges tett opp i henhold til IA-avtalen og kommunens retningslinjer.

Ved Moss kulturhus er det registrert et høyt langtidsfravær. Dette er i hovedsak knyttet til sykdom og langtidssykemeldinger hos enkeltansatte. Avdelingen har et begrenset antall ansatte, noe som gir store utslag i statistikken. Fraværet forventes å avta. Biblioteket har også et noe forhøyet langtidsfravær, hovedsakelig knyttet til langtidssykemeldinger. Det er forventet at fraværet vil reduseres over tid.

Totalt sett har de øvrige avdelingen et relativt lavt langtids- og korttidsfravær.

Det er registrert tolv HMS-avvik, mot fire HMS avvik for samme periode i fjor. Gjennomsnittlig behandlingstid er atten dager. Det sees på som positivt at det medles flere avvik og dette har vært en ønsket utvikling.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Låven på Alby: Det bes om at det legges frem en sak om låne på Alby, som følger opp tidligere sak der kommunestyret ønsket en bedre utredning av økonomien i prosjektet. Midlene avsatt til låven på Alby brukes i minst mulig grad, slik at de eventuelt kan gå inn i prosjektet.		Iht. plan	Det ble i et møte mellom eierne av Galleri F15 i mars 2026, besluttet å etablere en arbeidsgruppe med representanter fra fylkeskommunen og kommunen (MKEiendom og Galleri F15 er også med). Det skal utarbeides et faktagrunnlag og forslag til en felles sak om etablering av kunsthall i låven på Alby, med ambisjon om at prosjektet får en oppstartsbevilgning i 2027. Saken fremmes etter planen i løpet av høsten.
Skilting: Moss kommune tar en initiativ overfor idretts- og frivillige organisasjoner som DNT Vansjø, historielag, orienteringsklubb m.v. med mål om å skilte og vedlikeholde kulturminner og kulturstier i hele kommunen. Det fremmes en sak til natur,		Iht. plan	Det er gjennomført et oppstartsmøte med Den Norske Turistforening (DNT). DNT driver kontinuerlig med utvikling av stier og merking, og har utarbeidet en egen merkehåndbok for stier som bør følges. DNT jobber med å utvikle en tursti for barn med

landbruk og miljø (NKM) om dette. Det er også ønskelig å belyse mulighet for å inkludere gode turveier/-stier, gjerne rettet mot barna i samarbeid med skoler.		aktiviteter på Framnes og mot Alby. Det jobbes med å se på muligheter for merking av tursti og kulturminner på Teibern. Status i arbeidet kommer til politisk behandling høsten 2026.
Solliskogen diskolfbane: Solliskogen diskolfbane er et sentralt og lavterskel aktivitetstilbud i Moss, som bidrar til folkehelse, inkludering og breddeidrett for alle aldersgrupper. Kommunedirektøren bes legge aktivt til rette for at banen kan utvides og forberes i samarbeid med Moss Diskolfklubb, slik at flere innbyggere får tilgang til et tilgjengelig, sosialt og helsefremmende nærmiljøanlegg.	Iht. plan	Diskolfklubben søkte i januar 2024 om å få utvikle området videre og utvide banen. Det ble i den anledning gjennomført en befaring i området. Klubben fikk avslag på utvidelse av anlegget med begrunnelsen at deler av skogen må være uberørt og tilgjengelig for blant annet dyrelivet. Det ble samtidig påpekt at det er mulig å utvide banen innenfor eksisterende areal. Det vil opprettes ny kontakt inn mot Diskolfklubben og en ny befaring for å se på mulighetene en gang til.
Ung Arena: Kommunestyret ber om at det fremmes sak der det vurderes om, og eventuelt hvordan, tiltaket "Ung Arena" kan innføres i Moss. Tiltaket er innført i flere andre kommuner og i arbeidet kan det sees til erfaringer fra kommuner som Vestby, Tønsberg, Bergen, Oslo og Halden. Ung Arena skal være ungdommenes tilbud, utviklet på deres premisser, og invitere ungdom til samarbeid i utvikling av tilbudet.	Ferdig	Saken kommunestyret har bestilt om Ung Arena fremmes her: Det vurderes at tilbudet Ung Arena gir, stort sett samsvarer med hele tilbudet familieteam og HFU (helsestasjon for ungdom), har tilgjengelig for målgruppen i Moss kommune. I Moss kommune i dag er det god tilgjengelig kompetanse på helsestasjon for ungdom. Målgruppen har tilgang til; lege, jordmor, psykolog, helsesykepleier og sexologisk rådgiver. Det er egen helsestasjon for gutter. I avdeling familieteam tar man inn barn og ungdom med ulike utfordringer, milde til moderate og noen ganger ganske alvorlige plager knyttet til psykisk helse. Ungdom kan oppleve at livet hjemme er vanskelig, de sliter på skolen eller erfarer at vennskap, kjærlighet, og det sosiale livet er strevsomt. Det skal være lett å komme i kontakt med familieteam og det er ikke lang ventetid. Tilbudet er frivillig, og familieteam har ansatte med ulik kompetanse: Blant andre psykologer, barnevernspedagog, familierapeut, sosionom, traumeterapeut og sykepleier. Vakttelefonen er bemannet fire dager i uken, på dagtid. Her kan alle ta kontakt og få bistand etter behov. Kommunen har etablert utekontakter som er

	tilgjengelig i snitt to ettermiddager/ kvelder i uken. De arbeider kombinert oppsøkende ute i ungdomsmiljøer i kommunen, og har en base hvor barn og ungdom kan komme innom på drop-in. Utekontaktene er tilgjengelig etter ordinær arbeidstid/ skoletid. Det etterstrebes å tilpasse tilbudene til behovene i målgruppen, det vektlegges å være i god dialog med ungdommene og sikre medvirkning om hvilke tilbud/ bistand de har behov for, jobbe med målsetninger og sikre riktig hjelp, på riktig nivå og til riktig tid. Ungdom kan delta i gruppetilbud hvis de har behov, og får hjelp til å komme i kontakt med andre tjenester om det er nødvendig. Gitt tilbudene som allerede er etablert vurderes det at Ung Arena ikke igangsettes som eget tiltak i Moss kommune nå. Denne statusen ansees som å svare ut det politiske oppdraget som er gitt i økonomiplanen.
--	--

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Biblioteket og avdeling samskaping utvikler møteplasser for ungdom, som bidrar til et mangfold av muligheter, og har lav terskel for deltakelse		Iht. plan	Det er gjennomført medvirkningsmøter med elever på Rygge ungdomsskole med tanke på å utvikle Rygge bibliotek til en møteplass for ungdom. Det er etablert et tilbud hver onsdag ettermiddag som veksler mellom å benytte frivilligsentralens lokaler på Bredsand, samt biblioteket. Neste steg i prosessen er å engasjere en interiørarkitekt som ser på konkrete løsninger på Rygge bibliotek sammen med ungdom og ansatte i biblioteket og i avdeling Samskaping, med mål om å gjennomføre utbedringer i løpet av tidlig høst.
Gjennomføre opplæring og støtte til ansatte og andre relevante aktører i å ta i bruk Tidlig på!, kommunens verktøy for samhandling og tidlig innsats		Iht. plan	Alle ledere har deltatt på felles opplæring. Det er gjennomført og planlagt opplæring for ansatte i helsetjenestene og familieteam.

Helsestasjon og barnehager legger til rette for en god overgang fra hjem til barnehage for barn og foreldre.	Iht. plan	Helsestasjon ved helsesykepleiere, fysioterapeuter og ergoterapeuter har faste møter med barnehagene. Informasjon fra helsestasjon til barnehagene gjøres ved samtykke fra foreldrene. For barn med spesielle behov er det overføringsmøter/samarbeidsmøter sammen med aktuelle instanser og hjelpeapparat.
Samarbeid med aktuelle aktører for å øke antall mottakere av økonomisk støtte til fritidsaktiviteter og opplevelser, og sikre at ordningen treffer barn og unge med behov for slik støtte	Iht. plan	Det er per utgangen av april brukt omtrent 600 000 kroner på Friskus Fritidskonto. Midlene er fordelt på 250 barn og unge. Ordningen har bidratt til å gi barn og unge mulighet til å delta i organiserte fritidsaktiviteter på lik linje med øvrige barn og unge i kommunen. Med et årsbudsjett på 750 000 kroner vurderes tilgjengelige midler som i all hovedsak disponert. Videre tildelinger settes derfor midlertidig på pause. Det er god dialog med Idrettsrådet knyttet til Friskus Fritidskonto Per april er det om lag 1,1 millioner kroner i gjenstående midler knyttet til oppleveleskortet. Enheten melder samtidig et mindreforbruk på 1 million kroner innenfor ordningen.
Starte opp utekontaktordning, som et forebyggende ungdomstiltak.	Iht. plan	Det er etablert utekontakter i Moss kommune. Organisatorisk tilhørighet i virksomhet forebyggende helse, avdeling familieteam. Det er ansatt fire personer, i ulik stillingsbrøk. Utekontaktene arbeider oppsøkende ute i ungdomsmiljøer i kommunen, samarbeider med forebyggende avdeling i politiet, Bydelsfedrene, ungdomsskolene i kommunen, fritidsklubbene, skolehelsetjenesten, frivilligheten, næringslivet, VY, Østfold kollektivtrafikk med flere. Utekontaktene samarbeider med relevante tjenester, familie, pårørende og annet nettverk der dette er til ungdommens beste, og i dialog med ungdommen på et tidlig tidspunkt.

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
---------	-------------	--------	--------------------

Gjenbruk og lån av utstyr	Enheten samarbeider med frivillige aktører som stimulerer barn og unge til gjenbruk og lån av utstyr, fremfor å kjøpe nytt. Resultatindikator: Antall gjennomførte gjenbruks- eller utlånsaktiviteter i samarbeid med frivillige aktører.	Iht. plan	Moss kommune gir økonomisk støtte til Skattkammeret utlånsentral som er driftet av Krikens Bymisjon. Tilbudet om gratis utlån markedsføres gjennom kommunens kanaler og skoler.
Grønne arrangementer	Bruke grønne retningslinjer for arrangementer ved Moss kulturhus, bibliotekene og idrettsarrangementer (f.eks. krav om kildesortering, redusert bruk av engangsartikler og transportplanlegging). Resultatindikator: Antall grønne arrangementer med miljøfokus/miljøkrav	Iht. plan	Det stilles krav til mottakere av tilskudd til arrangementer at de skal benytte kommunens "håndbok for bærekraftige arrangementer".
Klimatilpasning kompetanse	Heve kompetansen hos ansatte i forebyggende helse om sammenhengen mellom klimaendringer og helse (f.eks. varmebølger, luftkvalitet, psykisk helse), og hvordan tjenestene kan tilpasse seg. Resultatindikatorer: • Antall kompetansetiltak gjennomført (kurs, foredrag, workshops). • Antall/andel tjenester som har vurdert klimatilpasning i sin praksis.	Iht. plan	Det er fokus på en helhetlig tilnærming til helse og psykisk helse.
Kunstgressbaner	I samarbeid med MKE skal enheten følge opp alle kunstgressbaner på kommunal grunn etter forurensningsforskriftens kapittel 23 A, for å hindre spredning av gummigranulat/mikroplast til naturen. Resultatindikator: Andel kunstgressbaner på kommunal grunn med dokumenterte tiltak mot mikroplastspredning i henhold til forurensningsforskriften kap. 23A.	Iht. plan	Alle kommunenes kunstgressbaner har dokumenterte tiltak mot mikroplastspredning i henhold til forurensningsforskriften kap. 23A.
Miljøvennlig transport	Enhetens ansatte bruker tjenestebiler med el, reiser kollektivt eller benytter annen miljøvennlig forflytning, og vil fremme dette overfor samarbeidspartnere i idrett og frivillighet. Resultatindikator: Antall interne eller eksterne formidlingstiltak for miljøvennlig transport gjennomført av enheten.	Iht. plan	Enhetens ansatte bruker tjenestebiler som er elektriske, reiser kollektivt eller benytter annen miljøvennlig transport til møter og arrangementer.
Natur, kultur og aktivitet	Ferieklubben: Utvikle og videreføre naturbaserte kultur- og aktivitetstilbud, som f.eks. turgrupper,	Iht. plan	Arbeidet er pågående inn mot planleggingen av årets sommerferieklubb samt andre aktiviteter og

utekonserter, naturkunstprosjekter med tema natur og miljø.

arrangementer.

Resultatindikator:

- Antall aktiviteter med tema natur og miljø (f.eks. naturkunst, miljøformidling).
- Samarbeid med naturforvaltning eller frivillige (ja/nei eller antall samarbeidspartnere).

Enhet barnehage

Tjenesteområdebeskrivelse

Barnehagetilbudet i Moss kommune består av 11 kommunale barnehager, to private familiebarnehage og 23 ordinære private barnehager.

Barnehagen er en sentral arena for tidlig innsats, og fyller en viktig samfunnsoppgave i arbeidet for å gi barn like muligheter, og jevne ut forskjeller i barns oppvekstvilkår.

Enhet barnehage har tre funksjonsområder - barnehageeier og avdeling for pedagogisk veiledning og kvalitet (PVK), herunder kommunens rolle som barnehagemyndighet.

Enheten har følgende oppgaver:

- ivareta de lovpålagte oppgavene knyttet til barnehageeierrollen og barnehagemyndighetrollen
- sikre et godt samarbeid med de private aktørene
- sikre likeverdige tjenester uavhengig av bosted, personlig økonomi, etnisk bakgrunn, og den enkeltes livssituasjon
- sikre god kvalitet i barnehagene uavhengig av eierform

Utvikling og utfordringer

Per utgangen av april går det omtrent 2 270 barn i barnehager i Moss kommune. Det er en økning fra desember 2025 og tyder på at flere barn, som følge av flere tellinger og justering av tilskudd til private barnehager, får plass i barnehage om våren,

uavhengig av retten til barnehageplass.

Antall barn i barnehage har økt og prognoser for befolkningsutviklingen i Moss viser økning i antall barn i alderen 1-5 år i årene frem mot 2035. Veksten er størst i området Nordre og sentrum - Melløs - Halmstad. Det er avstand mellom behov og tilbud i sentrum/sentrumsnært området. Dette medfører press i barnehagene i sentrumsnær og nordre opptakssone.

Ved opptaket i 2026 fikk alle barn med rett til plass etter lov om barnehager plass. En høy andel fikk oppfylt sin første eller andre prioritet. Det er klagerett på hovedopptaket dersom man ikke får tilbud om første eller andre prioritet. At en klage tas til følge krever at opptaksmyndigheten (barnehage-eier eller styrer) har begått saksbehandlingsfeil. Det er gitt god veiledning og begrunnelser til foresatte som ikke fikk oppfylt første eller andre prioritet, og det er ikke kommet klager på opptaket i 2026.

En helhetlig barnehageplan for 2026 – 2030 for hele barnehagesektoren ble vedtatt i mars. Barnehageplanen skal sikre at kommunen oppfyller sine forpliktelser i henhold til barnehageloven og retten til barnehageplass, samt bidra til at alle barn i kommunen får et likeverdig barnehagetilbud.

For å styrke sammenhengen i utdanningsløpet har enhet barnehage og skole gjennomført felles samling for ledere. Enhetene vil samarbeide videre for å etablere en fast arena for ledere i skole og barnehage, der relevante utfordringer og utviklingsarbeid vil være tema. Målet er å lære av hverandres praksis, og sikre et helhetlig læringsløp for barn i kommunen.

Foreldreundersøkelsen ble gjennomført i januar, med høy deltakelse blant foresatte i barnehagene. I Moss var deltakelsen 83,2 prosent av alle foresatte, mot 74,9 prosent for landet. Barnehagene i Moss gjør det godt, med et gjennomsnittlig resultat for tilfredshet på 4,6 poeng, mot 4,5 poeng for landet.

Per utgangen av april mottok 90 barn spesialpedagogisk hjelp etter lov om barnehager § 31 i barnehagen. Omfanget av barn er stabilt sammenlignet med tidligere år. Tjenesten ytes av spesialpedagoger ansatt ved Pedagogisk veiledning og kvalitet (PVK). Når det gjelder vedtak om tilrettelegging etter lov om barnehager § 37, var det per utgangen av april 62 barn med vedtak, mot 73 barn på samme tidspunkt i 2025. Kommunen utbetaler refusjon etter en fastsatt sats til private barnehager for kostnader til vedtak om tilrettelegging.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	179 561	178 339	1 221	543 143	543 143	0

Kommentar til status økonomi

Enhet barnehage melder balanse per 31.12.26.

Det forventes økte utgifter til tilskudd til private barnehager på om lag 3,5 millioner kroner. Økningen skyldes innføringen av flere barnetellinger gjennom året, noe som har ført til at antall barn i private barnehager er høyere enn det som ble lagt til grunn i budsjettet. Bemanningen i de kommunale barnehagene tilpasses det barnetallet barnehagen har etter gjennomført hovedopptak. Dette sikrer økonomisk kontroll i enheten. Merinntekter knyttet til barn fra asylmottak, samt noe reduserte utgifter til styrket tilbud til barn i barnehage bidrar til å opprettholde balanse.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Innsparingstiltak	-1 600	-1 600	0		
Nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakt KOA	-1 600	-1 600	0	Ferdig	Enhet barnehage har gjennomført nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakt.
Sum tiltak	-1 600	-1 600	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	5,50 %	10,97 %	16,47 %
Sykefravær 2023	4,38 %	11,02 %	15,40 %
Sykefravær 2024	4,24 %	10,85 %	15,09 %
Sykefravær 2025	4,41 %	9,63 %	14,04 %

Sykefravær 2026	4,65 %	10,75 %	15,40 %
Sykefravær 1. tertial 2025	4,90 %	11,20 %	16,11 %
Sykefravær 1. tertial 2026	4,65 %	10,75 %	15,40 %

Status sykefravær og HMS

I enhet barnehage er sykefraværet redusert til 15,4 prosent i 1. tertial 2026, mot 16,1prosent i samme periode i 2025. Enheten har arbeidet systematisk og helhetlig med forebyggende tiltak over en periode, og har hatt en jevn nedgang i fravær totalt sett siden 2022. I 2026 implementeres flere forebyggende tiltak i barnehagene som deltar i forskningsprosjekt i regi av STAMI (Statens arbeidsmiljøinstitutt). Resultatet av prosjektet måles høsten 2026.

Det er registrert 18 HMS avvik i 1. tertial, mot 16 i samme periode i 2025. De mest brukte avvikskategoriene er "utsatt for psykisk belastningskade " eller "ansatt truet eller utsatt for vold".

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Barnehagene samarbeider med helsestasjon om å legge til rette for en god overgang fra hjem til barnehage for barn og foreldre.		Iht. plan	Barnehagene følger årshjul for samarbeid mellom barnehage og helsestasjon, som inkluderer to samarbeidsmøter per år. I møtene drøftes relevante temaer som kosthold, søvn og barns utvikling. Samarbeidet bidrar til å styrke felles forståelse og praksis. Barnehagene bistår også med å gi relevant informasjon til helsesykepleier ved behov etter kontroll på helsestasjonen. Noen barn kan være mer tilbakeholdne i en slik situasjon, og barnehagen kan derfor bidra med utfyllende informasjon om for eksempel barnets språkutvikling. Barnehagen er et trygt og kjent miljø for barnet, hvor det ofte er mer avslappet og opptrer mer naturlig. Informasjon deles kun med foreldrenes samtykke.
Deltakelse i Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, i samarbeid med enhet skole. En barnehage skal være pilot innenfor teamet		Iht. plan	PVK er i arbeidsgruppa for Kompetanseløftet. En barnehage er pilot i arbeidet med å utvikle nevrovennlige barnehager. Det er gjennomført kompetanseheving i samarbeid med Statped,

nevrovennlig barnehage og det skal utarbeides en handlingsplan innenfor teamet.		Høgskolen i Østfold og PPT/PVK, med mål om å styrke ansattes kunnskap om nevrodiversitet og tilrettelegging for alle barn
Gjennomføre eksternt finansierte prosjekter knyttet til temaene inkluderende fellesskap, inkluderende språkarbeid for alle barn og frilek i form av risikofylt lek.	Iht. plan	Tolv barnehager deltar i tre ulike kompetanseutviklingsprosjekter finansiert av statsforvalter. Disse barnehagene jobber med inkluderende leke- og læringsmiljøer i barnehagen. To barnehager har mottatt folkehelsemidler for å knytte arbeidet med risikofylt lek til barns utvikling av god psykisk helse. Prosjektet Risikofylt lek i form av frilek i barnehageåret 2025/2026 fremstår samlet sett som svært vellykket. Evalueringen viser tydelig at prosjektet har hatt høy faglig kvalitet, vært godt strukturert og praksisnært, og har bidratt til varige endringer i både pedagogisk praksis og holdninger hos personalet. Prosjektet viser at målrettet arbeid med risikofylt lek gir tydelige positive effekter for barns utvikling og for den pedagogiske praksisen i barnehagen. Prosjektet vil bli videreført og videreutviklet barnehageåret 2026-27, med særlig fokus på kompetansespredning, foreldresamarbeid og langsiktig forankring i hele barnehageorganisasjonen
Gjennomføre foreldremøter, "Bærekraftig familieliv" med temaer som hever foreldrekompetanse og styrker foreldrene tilhørighet i lokalmiljøet i 15 barnehager.	Iht. plan	Syv barnehager har gjennomført foreldremøtekonseptet "Bærekraftig familieliv" hittil i 2026. Deltakelsen varierte fra rundt 15 til 42 foreldre, med stort engasjement og gode tilbakemeldinger fra deltakerne. Temaer som grensesetting, familieøkonomi og kjennskap til lokale tilbud ble godt mottatt. Erfaringene viser at tiltak som barnepass og bruk av lokale arenaer bidrar til økt deltakelse og styrker tilhørigheten til nærmiljøet. Flere foreldre uttrykker ønske om flere slike møteplasser
Gjennomføre opplæring og støtte barnehagene i å ta i bruk Tidlig pål, kommunens verktøy for samhandling og tidlig innsats	Iht. plan	Alle ledere har deltatt på opplæring. Det er planlagt opplæring for alle ansatte på plandager og personalmøter i løpet av 2026
Gjennomføre tiltak for å rekruttere minoritetsbarn i alderen 1-2 år i forkant av søknadsfrist til hovedopptaket.	Ferdig	Barnehagemyndigheten har samarbeid med helsestasjonen i forkant av hovedopptaket. Rådgivere har hatt kontordager på helsestasjonen. Film om barnehage på flere språk er vist på helsestasjonene og på kommunetorget. Rådgiverne

		har vært i åpen barnehage og deltatt på barselfrokost på Mangfoldshuset.
Kunst og kultur bidrar til identitet, tilhørighet og livsmestring. Barnehagene i Moss skal være arenaer for mangfoldige kulturopplevelser, og legge grunnlag for deltakelse.	Iht. plan	Barnehagene legger til rette for at kunst, kultur, mangfold og litteratur blir en naturlig del av barnas hverdag og læring. Gjennom varierte kulturopplevelser, som turer til skulpturer i nærmiljøet, besøk på kunstutstillinger og samarbeid med bibliotek, Galleri F15 og teatergrupper, får barna møte ulike kunst- og kulturuttrykk og ta del i felles opplevelser. Barna får også utforske og uttrykke seg gjennom estetiske aktiviteter som musikk, dans, drama, tegning, maling og arbeid med naturmaterialer, med fokus på prosess, skaperglede og medvirkning. Flere tilbyr også bokposer som kan lånes med hjem, slik at familiene får tilgang til ny litteratur, og to av barnehagene skal være pilot i en ordning med utlån av bøker i ferdige tøyvesker fra biblioteket. Bøker brukes aktivt i det pedagogiske arbeidet, blant annet i språkgrupper og samlingsstunder, og bidrar til språkutvikling, undring og fellesskap. Slik styrkes barnas identitet, tilhørighet og respekt for hverandre
Legge til rette for etablering av privat barnehage på Sollielunden, Ørejordet.	Iht. plan	Administrasjonen har samarbeidet med MKEiendom om forutsetninger for salg av barnehagetomt. Tomten ligger ute for salg. Private aktører er kontaktet direkte med informasjon om tomta, og behovet for barnehageplasser i Moss. Det er foreløpig ikke kommet bud på tomta.

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Ansatte bruker elbil og kollektivt ved tjenestereiser	Resultatindikator: Det dokumenteres at ansatte benytter fossilfrie transportmidler ved tjenestereiser, som elbil og kollektivtransport. Interne rutiner, retningslinjer og bevisstgjøring, samt tilgjengelighet av miljøvennlige transportvalg er avgjørende for å lykkes.	Iht. plan	Rådgivere bruker og booker elbil via kommunens system CarAdmin. Medarbeidere i enheten reiser kollektivt eller samkjører ved tjenestereiser

Gjenbruk av klær, utstyr og leker	Barnehagene legger til rette for gjenbruk av klær, utstyr og leker gjennom etablerte ordninger som markedsdag, byttestasjoner og lignende. Resultatindikator: Antall gjennomførte markedsdager/byttestasjoner per år.	Iht. plan	Barnehagene arbeider med gjenbruk gjennom tiltak som byttestasjoner, markedsdager og gjennomgang av gjenglemt tøy. Seks kommunale barnehager har etablerte ordninger i samarbeid med FAU/SU, mens andre er i oppstart eller vurderer mer systematiske løsninger. Det er et mål at alle kommunale barnehager etablerer systematiske ordninger for gjenbruk
Måltidsplan og matsvinn	Alle kommunale barnehager følger en måltidsplan med mål om å redusere matsvinn med 50%. Barnehagene sorterer matavfall i egne fraksjoner. Det innføres rutiner for porsjonering og bruk av restemat i pedagogiske aktiviteter som kompostering og matlaging. Resultatindikator: Reduksjon i matsvinn (kg eller %)Antall barnehager med rutiner for porsjonering og bruk av restematGjennomført pedagogiske aktiviteter med kompostering/matlaging	Iht. plan	Det er etablert rutiner for sortering av matavfall i egne fraksjoner, og barnehagene har økt bevissthet rundt porsjonering ved å tilby små porsjoner med mulighet for påfyll. Dette støtter barnas mestring og bidrar til mindre matsvinn. Rester brukes bevisst videre, enten i nye måltider eller neste dag, slik at minst mulig går til spille
Rutiner for beskyttelse på varme dager	Kommunale barnehager innarbeider rutiner for å beskytte ansatte og barn mot sterk sol i sommerhalvåret når man er mye ute. Resultatindikator:Har barnehagene etablert faste rutiner for solbeskyttelse i sommerhalvåret, som f.eks. bruk av solhatt, solkrem og tilrettelegging for skygge. Personalet er bevisst på UV-indeks og planlegger uteaktiviteter deretter. Tiltakene er forankret i barnehagens HMS-arbeid.	Iht. plan	Kommunale barnehager er «Solsmart» -barnehager i samarbeid med Kreftforeningen, og har faste rutiner for solbeskyttelse. Informasjon om dette er delt med både foresatte og ansatte, og rutinene praktiseres systematisk i sommerhalvåret. Tiltak i rutinene er blant annet bruk av solkrem, solseil og tilpasning av dagsrytme for å sikre pauser fra solen når den er på det sterkeste om sommeren.
Variert bruk av natur og fokus på arts mangfold	Arbeidet med mangfold er en sentral del av barns aktiviteter i barnehagen. Åtte barnehager har kjøkkenhager og enkelte barnehager har humlebed. Alle barnehager er bevisste på hvordan barn og ansatte opptrer i naturen. Det gjelder både for hvordan man gjennomfører aktiviteter og at man sikrer barn varierte naturopplevelser. Barnehagene gjennomfører turer til ulike biotoper (ferskvann, saltvann, skog) til ulike årstider, turene planlegges og gjennomføres med variasjon for å unngå stor belastning og slitasje på naturen. Dagens aktiviteter og opplevelser gir barna kunnskap om arts mangfold og danner grunnlag for at barna senere i livet kan ta bærekraftige valg, og verne om natur mangfoldet.	Iht. plan	Barnehagene benytter nærmiljøet aktivt og har jevnlig turer til skog, strand og andre naturområder. Gjennom varierte turdestinasjoner får barna oppleve naturen gjennom ulike årstider og lære å ferdes med respekt og omtanke. Det legges vekt på å redusere slitasje på naturen, rydde etter seg og ta med søppel. Barna deltar også i enkel søppelplukking og lærer om kildesortering og resirkulering. Barna deltar aktivt i dyrking av ulike grønnsaker, frukt og bær i barnehagenes kjøkkenhager og dyrkingskasser. De er med i hele prosessen – fra såing og planting, til stell, høsting og bruk i matlaging eller direkte konsum. Gjennom disse erfaringene får barna innsikt i sammenhengen mellom jord, mat og bærekraftige

Resultatindikator: Barnehagene har lagt til rette for aktiv og mangfoldig bruk av naturen gjennom pedagogiske opplegg som fremmer forståelse for økosystemer og arts mangfold.

Det er synlig engasjement blant ansatte og barn, og natur mangfold er integrert i barnehagens årsplaner og daglige praksis.

valg, samtidig som de opplever mestring og eierskap. Flere av barnehagene har også tiltak som humlevennlige blomsterbed, insekthotell og fokus på arts mangfold, som gir barna kjennskap til naturens mangfold og betydningen av å ta vare på økosystemene rundt oss.

Personalet er aktive, tilstedeværende og undrende sammen med barna, og bruker hverdagssituasjoner til refleksjon og samtale om hvordan vi mennesker påvirker naturen, og hvordan vi kan ta ansvar. Arbeidet bidrar til å utvikle gode holdninger og en begynnende miljøbevissthet hos barna.

Enhet skole

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet skole består av 17 skoler, avdeling pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og administrativ skoleeier. I Mosseskolen går det omtrent 5 150 barn.

Enhet skole har ansvaret for:

- en effektiv drift av skolene innenfor gitte lovfestede og kommunale føringer som sørger for et godt og likeverdig tilbud til kommunens elever
- at alle elever møter et inkluderende og helsefremmende læringsmiljø med kompetente pedagoger slik at elevene får tatt ut sitt læringspotensial
- å ivareta tidlig innsats og sikre sømløse overganger mellom barnehage, skole og videregående skole
- å se hele lærings- og oppvekstløpet under ett
- å sikre god kvalitet i samhandling og samarbeid med andre instanser
- å ha en pedagogisk psykologisk tjeneste som ivaretar individ- og systemhenvisninger i henhold til regelverket - både i barnehage og skole.

Hovedmålet for enhetens arbeid er å sikre et forsvarlig skoletilbud og god kvalitet i grunnskoleopplæringen. Et kontinuerlig, langsiktig mål er at flere elever fra Moss gjennomfører og består et videregående skoleløp.

Utvikling og utfordringer

Hovedmålet for enhetens arbeid er å sikre et forsvarlig skoletilbud og god kvalitet i grunnskoleopplæringen med de lavere økonomiske rammene kommunen får framover. Et kontinuerlig, langsiktig mål for enhet skole er at flere elever fra Moss består og gjennomfører et videregående skoleløp. Det fokuseres på å bedre elevenes opplevde skolemestring og redusere skolefravær i grunnskolen. Skolene i Moss vektlegger å skape et inkluderende læringsmiljø med likeverdige tilbud til alle kommunens barn og unge gjennom utviklingsarbeidet SIMM (Sammen om Inkluderende lærings Miljø i Moss). Det jobbes mye med elevenes motivasjon og lærelyst, og målet er at alle elever skal kunne ta ut sitt læringspotensial.

I 2025 fikk Moss kommune folkehelsemidler for å øke trivsel, mestring og motivasjon. Gjennom bedre samarbeid mellom skole og hjem, informasjonstiltak og kompetansedeling, er målet å styrke elevenes helse, læring og livsmestring.

Det er et økende antall elever som har behov for individuelt tilrettelagt opplæring (ITO). Det er derfor behov for videreutvikling av samarbeidsmodellen og ta i bruk det kommunale verktøyet "Tidlig på!", som har som mål å fange opp elever som på en eller annen måte strever. Dette blir ivarettatt i det interne støttesystemet ved den enkelte skole. I det interne støttesystemet sitter PP-rådgiver, skolens ledelse, helsesykepleier og lærere. Det har også vært et ekstra fokus på begynneropplæringen, noe som skal fortsette fremover. PPT har en viktig rolle i dette arbeidet, og bidrar med støtte og veiledning. I tillegg har Atea bidratt i skolene med kompetanseutvikling, veiledning og refleksjoner rundt hvordan digitale hjelpemidler kan støtte lærere og elever tidlig i arbeidet med lese- og skriveopplæring.

Gjennomgangen av skolebyggenes kapasitet og egnethet har vist at det ikke er økonomisk gevinst på kort sikt i å endre skolestrukturen i Moss. Prognoser viser imidlertid en økning i elevtallet etter 2030 i skolekretser med allerede presset kapasitet. Det arbeides videre med å sikre skolekapasitet på rett sted innen den tid.

I henhold til Kommunestyrets vedtak desember i 2025 om økonomisk nedtrekk på administrasjon og ledelse, er det satt i gang et arbeid med å gjennomgå lederstruktur og administrative oppgaver i skolene. Nedtrekket vil gjennomføres ved naturlig avgang, samt omstrukturering og effektivisering i skolenes ledergrupper. Skolene har i tillegg allerede hatt omstillingsprosesser når det gjelder lærere og andre ansatte. Prosessene er gjennomført med medvirkning og i samarbeid med tillitsvalgte.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
-------	------------------------	-----------------------	------------	----------------	----------------	------------------------

Sum	260 185	255 752	4 433	698 991	693 991	5 000
-----	---------	---------	-------	---------	---------	-------

Kommentar til status økonomi

Enhet skole melder om et mindreforbruk på 5 millioner kroner per 31.12.26.

Mindreforbruket skyldes i hovedsak omstillingsarbeid og vakante stillinger. Det har innenfor enheten vært arbeidet med omstilling av lærere, øvrige ansatte samt administrative ressurser og ledelsesfunksjoner.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode	-1 000	-1 000	0		
Likebehandling av elever i privat og offentlig skole kap 11 i opplæringsloven	-1 000	-1 000	0	I arbeid	Tiltaket ser ut til å gi effekt som planlagt. Dersom antall elever som har behov for ITO i de private skolene går opp i skoleåret 2026/2027, vil innsparingen reduseres.
Politisk vedtak	4 500	4 500	0		
Skolestruktur - endring av vedtak økonomiplan 2025-2028	4 500	4 500	0	I arbeid	Tiltaket er innarbeidet i budsjettet.
Innsparingstiltak	-2 000	-2 000	0		
Skolestruktur - endring av vedtak økonomiplan 2025-2028	-2 000	-2 000	0	I arbeid	Tiltaket er innarbeidet i budsjettet.
Sum tiltak	1 500	1 500	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	3,58 %	5,17 %	8,75 %
Sykefravær 2023	2,66 %	5,84 %	8,50 %
Sykefravær 2024	2,55 %	5,48 %	8,04 %
Sykefravær 2025	2,44 %	6,87 %	9,32 %
Sykefravær 2026	2,60 %	7,84 %	10,44 %
Sykefravær 1. tertial 2025	3,26 %	7,12 %	10,38 %
Sykefravær 1. tertial 2026	2,60 %	7,84 %	10,44 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet samlet sett for enhet skole var på 10,4 prosent, på samme nivå som i fjor. Det er likevel en økning i langtidsfravær som gir bekymring, mens det er en reduksjon i korttidsfraværet i perioden. Flere skoler rapporterer om økt langvarig sykefravær knyttet til alvorlig sykdom, og da særlig i skolenes ledelse. Dette fraværet blir ofte ikke erstattet da det er utfordrende å finne riktig kompetanse.

Det jobbes generelt godt i skolene med trivsel, mestring, kompetanseutvikling, og andre tiltak for å øke nærværet og redusere fraværet. Arbeidet gjøres både generelt og rundt enkelte ansatte med særlige behov for tilrettelegging. Enhet skole følger nøye med i utviklingen, og setter inn forebyggende tiltak. Skolene har implementert sine lokale HMS og IA planer, og har hatt fokus på gjennomføring av "en bra dag på jobb" i sine personaler.

Det ble registrert 125 HMS-avvik for enhet skole i første tertial. Det er en nedgang sammenlignet med samme periode i 2025 hvor det ble registrert 153 avvik. 95 av avvikene er kategorisert som vold og trusler. Registreringen av avvik på grunn av vold og trusler vurderes som reell i tjenestene. Det er gjennomført opplæring for ansatte i håndtering og forebygging av vold og utagerende adferd. Det er gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) samt laget rutiner og satt inn tiltak på bakgrunn av analysene.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Anonym retting av avsluttende prøver i Mosseskolen: Det skal legges frem en sak til politisk behandling i kultur, oppvekst og aktivitet (KOA) første kvartal 2026 som belyser mulighetene til å kunne gjennomføre anonym retting av avsluttende prøver i Mosseskolen.		Iht. plan	Det legges fram en sak for hovedutvalget for kultur, oppvekst og aktivitet (KOA) i juni 2026 ang gjennomføring av anonym retting høsten 2026.
Innbyggerinvolvering og skolestruktur: Moss kommune skal aktivt involvere innbyggere i arbeidet videre med fremtidig skolestruktur		Iht. plan	Administrasjonen har deltatt på FAU-møte (Foreldrenes arbeidsutvalg) på Nøkkeland skole, KFU (Kommunalt foreldreutvalg) og ungdommens medvirkningsråd for å gi informasjon om prosessen og få innspill.
Kultur og idrett i SFO: Det skal fremmes en sak til hovedutvalg for kultur, oppvekst og aktivitet (KOA) som viser hvordan kultur og idrett kan få en større plass i SFO i samarbeid med kulturskolen, lag og foreninger.		Ferdig	Det har blitt fremmet en sak til hovedutvalg for kultur, oppvekst og aktivitet (KOA) som viser hvordan kultur og idrett kan få en større plass i SFO i samarbeid med kulturskolen, lag og foreninger. I samarbeid med kulturskolen er det satt igang aktiviteter ved seks av kommunens SFO-er. Det er iløpet av 1. tertial planlagt et samarbeid mellom Idrettslinja på Kirkeparken og SFO-er i kommunen. Moss kommune har mottatt tilskudd fra Utdanningsdirektoratet for å utvikle samarbeid mellom kulturskolen og SFO.
Skolebytte: Det skal legges frem en sak til politisk behandling i kultur, oppvekst og aktivitet (KOA) i første kvartal 2026 som belyser mulighetsrommet til å innvilge skolebytte som hovedregel dersom mottaksskolen har kapasitet.		Ferdig	Det har blitt lagt fram en sak for hovedutvalget for kultur, oppvekst og aktivitet (KOA). Saken ble løftet videre til Kommunestyret. Kommunestyret har vedtatt endringer retningslinjer om skolebytte. Administrativ skoleeier forholder seg til vedtaket i videre behandling om skolebytte.

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Gjennom SIMM (Sammen om Inkluderende Miljø i Moss) og i systematisk skolelederutvikling jobbes det med å styrke kvaliteten på relasjonsbasert og trygg læringsledelse.		Iht. plan	Det jobbes kontinuering med utviklingsarbeidet, men utfordringen er tid til å prioritere.

I satsingen på “vurdering som læring” jobbes det med metodikk og klasseledelse for at alle elever skal føle mestring, medvirkning og veiledes videre i sin læring.	Iht. plan	Ansatte i enhet skole er innstilt på å ha fokus på dette. Dessverre er sykefraværet en risiko for å få kvalitet i satsingen.
I satsingen på “økt elevmedvirkning” jobbes det med metodikk og klasseledelse for at alle elever skal føle aktivt eierskap til egen utvikling og læring.	Iht. plan	Det jobbes kontinuerlig med oppdraget. Dette gjelder både i henhold til opplæringsloven og strategiplanen for enhet skole.
Kunst og kultur bidrar til identitet, tilhørighet og livsmestring. Skolene i Moss skal være arenaer for mangfoldige kulturopplevelser, og legge grunnlag for deltakelse.	Iht. plan	Skolene i Moss legger vekt på at kunst og kultur skal være en naturlig del av elevenes skolehverdag. Gjennom kulturelle opplevelser får elevene mulighet til å utvikle identitet, oppleve tilhørighet og styrke sin livsmestring. Mosseskolene deltar i Den kulturelle skolesekken, som gir elevene tilgang til varierte profesjonelle kunst- og kulturuttrykk. Dette bidrar til at skolene blir arenaer for mangfoldige kulturopplevelser, samtidig som elevene får erfaringer som kan senke terskelen for videre deltakelse i kulturlivet. Arbeidet med kunst og kultur sees også i sammenheng med flerfaglig læring, fysisk aktivitet og idrett, samt kulturtilbud i SFO. På denne måten får elevene flere arenaer for å utforske, skape, delta og oppleve mestring. Skolene legger til rette for at elevene ikke bare møter kunst og kultur som publikum, men også får uttrykke seg, samarbeide og bidra selv.
Sikre god informasjon og dialog gjennom et godt skole-hjem samarbeid med fokus på folkehelse.	Iht. plan	Enhet skole jobber kontinuerlig med oppdraget i henhold til plan. Kommunen har fått folkehelsemidler som gir ekstra muligheter til å sette inn treffbare tiltak. Det skal i løpet av mai avholdes et felles foreldremøte for nye førsteklassinger der foreldrene har minoritetsbakgrunn.
Sikre god og systematisk begynneropplæring gjennom lek, aktivitet, kartlegginger og individuelle tilpassinger, med fokus på grunnleggende ferdigheter.	Iht. plan	PPT sammen med skolene har fokus på begynneropplæringen (fokus på 1.-4. trinn.) Elevene får en <i>innsjekk</i> (en form for kartlegging) og blir fulgt opp. <i>Innsjekk</i> blir gjennomført gjennom lek og aktivitet. Det blir satt inn tiltak som bidrar til å løfte den enkelte elev ut fra sine forutsetninger.
Utvikle samarbeidsmodellen og ta i bruk Tidlig på! med kompetanseheving og veiledning for internt	Iht. plan	Skolene er godt igang med å få til gode interne støttesystemer. I løpet av første tertial har skolens

støttesystem i skole, barnehage og PPT.

ledelse tatt i bruk “Tidlig på!” verktøyet, og skal arbeide videre med implementeringen.

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Aktivitet i naturen	Elevene er aktivt ute i skog og mark, og lærer om naturmangfold. Resultatindikator: Antall skoler som jevnlig gjennomfører undervisning ute i naturen, og viser økt kunnskap om lokale arter og økosystemer fordelt på trinn 1-4, trinn 5-7, trinn 8-10.	Iht. plan	Skolene har ulike tider på året de er ute i naturen. Målet vil bli nådd i løpet av året.
Digitale rektormøter	Annethvert rektormøte gjennomføres digitalt. Resultatindikator: Gjennomført 1. tertial/2. tertial/årlig.	Iht. plan	Enhetsleder skole har et rektormøte digitalt en gang i måneden. Fysiske møter er også en gang i månenden.
Gå og sykle trygt til skolen	Moss kommune vektlegger at alle elever skal kunne gå eller sykle til skolen jf. nærskoleprinsippet. Det blir lagt til rette for å lære elever og ferdes trygt i trafikken. Resultatindikator:Andel/antall skoler som har arrangert gå-til-skolen-aksjon vår/høst.Andel/antall skoler som har trafikk sikkerhetsopplæring som viser at elever har trygg ferdsel i nærmiljøet.	Iht. plan	Skolene gjennomfører ulike tiltak for å opprettholde målet. Gå til skolen-aksjonen er et av tiltakene.
Strandryddedager	Det gjennomføres strandryddedag i skolene. Resultatindikator: Antall gjennomførte ryddeaksjoner.	Iht. plan	Skolene gjennomfører strandryddedager på ulike tidspunkt. Det er et stort fokus i Mosseskolen på miljø og klima.
Tiltakskort for ekstremvær	Skolene følger de overordnede tiltakskort for ekstremvær. Resultatindikatorer: Antall skoler hvor tiltakskortene er implementert i skolens beredskapsrutiner, og ansatte kjenner til prosedyrer ved ekstremvær.	Iht. plan	Skolene gjennomgår beredskapsplaner ved oppstart hvert skoleår.
Valgfag friluftsliv	Ungdomsskolene er valgfaget friluftsliv de man setter fokus av ivaretakelse av naturen rundt oss. Resultatindikator: Valgfaget friluftsliv er etablert ved alle ungdomsskolene, og elevene deltar aktivt i	Iht. plan	Valgfaget friluftsliv er etablert på alle ungdomsskolene. Det er et populært valgfag som mange elever velger.

Enhet barnevern, bolig og inkludering

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet barnevern, bolig og inkludering er delt inn i fem avdelinger og en virksomhet som har ansvar for hvert sitt fagområde: boligsosial avdeling, voksenopplæring, flyktningtjeneste, avdeling for enslige mindreårige flyktninger og krisesenter i tillegg til barneverntjenesten.

Enheten jobber med:

- å styrke helhetsspektivet på familiene og å gi oppmerksomhet til arbeid med sosioøkonomiske forhold og utvikling av levekårsområdet.
- boligsosialt arbeid gjennom startlån, tildeling av boliger, Housing First og miljøvaktmestere
- integreringsarbeid gjennom tolketjeneste, bosetting av flyktninger, voksenopplæring og botilbud for enslige mindreårige flyktninger
- krisesentertjenester, herunder botilbud, dagsamtaler og regionens kompetansesenter om vold i nære relasjoner
- barnevernstjenester, herunder behandle bekymringsmeldinger, gjennomføre undersøkelser og iverksette tiltak

Utvikling og utfordringer

Integrering

Det er vedtatt å bosette 32 flyktninger i 2026, hvorav tolv enslige mindreårige. Ved utgangen av første tertial er ni flyktninger bosatt, og det er inngått avtaler om bosetting av ytterligere ni personer, hvorav fire enslige mindreårige. Utsøkningen fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) har så langt vært lavere enn forutsatt.

Ved utgangen av april deltar 81 personer i introduksjonsprogrammet. Lavere bosetting enn planlagt fører til behov for tilpasninger i tjenestene, herunder omstilling og nedbemanning i voksenopplæring og flyktningtjenesten.

Det er igangsatt flere tiltak som styrker integreringsarbeidet. Voksenopplæringen har mottatt tilskudd fra IMDi til å gjennomføre korte norskkurs for personer som mottar sosialhjelp. Tiltaket gjennomføres i samarbeid med Nav, som bidrar til rekruttering av deltakere, og frivillige organisasjoner som tilbyr supplerende uformell språktrening. Det planlegges også etablering av korte, intensive norskkurs for arbeidsinnvandrere på kveldstid, med vekt på muntlige ferdigheter i hverdags- og arbeidsliv.

Flyktningtjenesten leder prosjektet Jobbsjansen for innvandrerkvinner i samarbeid med Nav, og følger i tillegg opp deltakere i kvalifiseringsprogrammet. Prosjektet bidrar til økt kvalifisering og tettere oppfølging, og styrker kommunens samlede arbeidsrettede innsats.

Barnevern

Barneverntjenesten har i første tertial 2026 videreført utviklingsarbeidet fra forbedringsplanen for 2025, med særlig vekt på å styrke tjenestekvaliteten, sikre en mer enhetlig praksis og videreutvikle intern styring. Det er etablert flere nye strukturer og arbeidsformer, særlig innen mottak og undersøkelsesarbeidet.

Antall bekymringsmeldinger har økt til 437 i første tertial 2026, mot 393 i samme periode i 2025 og 291 i 2024. Samtidig har andelen meldinger som fører til undersøkelse gått ned fra om lag 43 prosent i 2024 til 31 prosent i 2026, mens andelen henleggelser har økt til 68 prosent. Økningen i henleggelser skyldes særlig flere saker der barn og familier allerede følges opp tiltaksmessig, og kan indikere bedre prioritering og samordning av tjenestens innsats.

Perioden har vært preget av økt sykefravær, noe som har nødvendiggjort prioritering av drift og lovpålagte oppgaver. Utviklingsarbeidet er likevel videreført, men flere tiltak er fortsatt i implementeringsfase, særlig knyttet til internkontroll, dokumentasjon og systematisk oppfølging.

Samlet sett viser utviklingen en mer strukturert og målrettet tjeneste. Det videre arbeidet i 2026 vil ha fokus på å sikre gjennomføring, stabil drift og varig etterlevelse av igangsatte forbedringstiltak.

Boligarbeid

Antall innvilgede startlån er redusert sammenlignet med tidligere år, og ligger på nivå med 2025, som allerede viste en nedgang fra perioden 2022–2024. Utviklingen må ses i sammenheng med høye renter, høye boligpriser og endringer i krav til egenkapital.

Det arbeides systematisk med å styrke oppfølging og aktivitetstilbud for beboere i kommunale boliger med rus- og psykiske helseutfordringer. Tiltak som ble igangsatt i 2025 videreføres og videreutvikles i 2026.

Prosjektet Mossemodellen er løftet som et strategisk grep for å møte økende utfordringer i det boligsosiale arbeidet. Målet er å utvikle og implementere en helhetlig bolig- og tjenestemodell som i større grad kobler riktig bolig med riktig tjenestenivå, basert på behov og faglige vurderinger. Modellen skal bidra til mer forutsigbar, effektiv og kunnskapsbasert ressursbruk.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	76 782	66 814	9 968	230 948	230 948	0

Kommentar til status økonomi

Enhet barnevern, bolig og inkludering melder balanse per 31.12.26.

Barnevernstjenesten melder et merforbruk på 12 millioner kroner. Selv om utgiftene fortsatt er høye, er situasjonen forbedret sammenlignet med tidligere. Merforbruket skyldes i hovedsak omfattende bruk av statlige plasseringstiltak, særlig institusjoner og beredskapshjem.

Det arbeides kontinuerlig med å finne alternative løsninger til institusjonsplasseringer, både fordi slike tiltak ofte er kostbare og fordi de ikke alltid gir gode langsiktige resultater for barna. For mange barn som i dag bor i beredskapshjem, er målet å finne egnede fosterhjem, men dette er krevende. Selv om Bufetat har bistandsplikt, opplever tjenesten at nødvendig hjelp i enkelte saker ikke kommer raskt nok.

Vakanser og sykefravær har bidratt til lavere lønnsutgifter i tjenesten. I tillegg er det registrert reduksjon i enkelte andre kostnader, noe som samlet bidrar til å redusere merforbruket.

Balanse i enheten oppnås gjennom mindreforbruk i andre tjenester. Det forventes merinntekter i avdeling for botiltak til enslige mindreårige flyktninger som følge av vedtatt bosetting, samt et mindreforbruk i flyktningtjenesten på grunn av omdisponering av ansatte til andre tiltak med ekstern finansiering. Det forventes også et mindreforbruk i boligsosial avdeling, hovedsakelig som følge av sykefravær og reduserte tilskuddsutbetalinger. Tilskuddsutbetalingene er så langt i tråd med budsjett, men erfaring tilsier at nivået vil reduseres utover høsten.

Oppsummering tiltak

Barnevernstjenesten
Fagkonsulenter

Fagkonsulenter benyttes fortsatt for å styrke styring, kvalitet og oppfølging i tjenesten. Ordningen bidrar med tett faglig støtte, høyere kvalitet i vurderinger og dokumentasjon, samt økt fremdrift i sakene. Dette gir både bedre tjenestekvalitet og styrket ledelse.

I april 2026 ble det gjennomført en medarbeiderundersøkelse om fagkonsulentordningen. Resultatene viser høy tilfredshet blant medarbeiderne. Mange oppgir bedre tilgang til faglige avklaringer, mer støtte i krevende saker og tettere oppfølging. Hele 92,6 prosent anbefaler at ordningen videreføres etter pilotperioden.

Nettverksmobiliserende tiltak

Barnevernstjenesten bruker familieråd og nettverksmøter for å mobilisere ressurser i barnets og familiens eget nettverk. Disse tiltakene øker medvirkning, styrker samarbeid og skaper mer varige løsninger for barnet og familien. Erfaring viser at tidlig bruk av nettverk kan hindre behov for større og dyre tiltak.

Revisjon av institusjonsplasseringer

Institusjonsplasseringer gjennomgås jevnlig for å vurdere om de er nødvendige, hvor lenge de varer, og om det finnes andre løsninger. I flere saker jobbes det aktivt med å redusere bruk av dyre tiltak når det er faglig forsvarlig.

Samtidig oppstår det fortsatt nye krisesituasjoner som krever institusjonsplassering for å sikre barnets behov for beskyttelse og omsorg. Revisjonen av plasseringer fortsetter i 2026. Vurderingene dokumenteres kontinuerlig, og alternative tiltak foreslås når det er mulig og forsvarlig.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode	-11 000	-7 000	-4 000		
Oppvekstreform - tett på - tiltak i hjemmet	-4 000	-4 000	0	I arbeid	Har hindret ytterligere merforbruk.
Barnevern - tiltak etter gjennomgang av Agenda Kaupang	-4 000	0	-4 000	I arbeid	Alle tiltak fra Agenda Kaupang rapporten følges opp. Høye plasseringskostnader gjør at øvrige innsparinger ikke er tilstrekkelige til å oppnå forventet reduksjon i kostnader.

Nedtrekk enhet barnevern, bolig og inkludering	-3 000	-3 000	0	Ferdig	Tiltakene er gjennomført som nedtrekk i rammen og forventet merinntekt.
Innsparingstiltak	-4 100	-4 100	0		
Nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakt KOA	-4 100	-4 100	0	I arbeid	Tiltakene er innarbeidet i enhets budsjetter.
Sum tiltak	-15 100	-11 100	-4 000		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	2,89 %	7,93 %	10,82 %
Sykefravær 2023	2,64 %	10,00 %	12,64 %
Sykefravær 2024	2,22 %	9,99 %	12,21 %
Sykefravær 2025	2,30 %	8,93 %	11,23 %
Sykefravær 2026	2,25 %	13,69 %	15,94 %
Sykefravær 1. tertial 2025	2,84 %	8,96 %	11,80 %
Sykefravær 1. tertial 2026	2,25 %	13,69 %	15,94 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet i enhet barnevern, bolig og inkludering viser en stor økning fra 11,8 prosent første tertial i fjor til 15,9 prosent 1. tertial i år. Voksenopplæringen skiller seg ut med et stabilt og relativt lavt sykefravær, de øvrige avdelingene og virksomhetene har en økning. Det er uklart hvorfor dette inntreffer samtidig, men flere ansatte med langtidsfravær nærmer seg nå en avklaring om videre arbeid eller fortsatt permisjon.

Det er registrert totalt 13 HMS-avvik i 1. tertial knyttet til hendelser der ansatte har opplevd fysisk eller psykisk påvirkning i arbeidshverdagen. En stor andel av avvikene omhandler trusler og vold (seks saker) og psykisk belastning (fem saker). Sakene følges opp i henhold til rutiner, og det er levert skademeldinger der det skal gjøres. Avvikene er i hovedsak knyttet til utagerende atferd hos brukere eller eksterne, og ansatte følges opp i henhold til rutiner.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	Bosetting av flyktninger: I henhold til vedtak i som om anmodning om bosetting av flyktninger, der det slås fast at de skal bosettes inntil 32 flyktninger i 2026, Moss kommune i arbeidet med fremtidig integrering- og flyktninpolitikk, søker samarbeid med Sarpsborg og Fredrikstad kommuner for å bidra til bedre statlige finansieringsordninger og ordninger som begrenser sekundærbosetting og skje belastning mellom kommuner. Dette markerer et behov for at staten gjennomgår finansieringsmodellen for bosetting og integrering, da dagens tilskuddsmodell ikke fullt ut kompenserer for kommunenes kortsiktige kostnader, samtidig som kommunene bærer hele byrden knyttet til sosialhjelp etter at integreringstilskuddet faller bort. Det skal i arbeidet med kommunens fremtidige inegreringsarbeid kartlegges hvor stor andel av kommunenes sosialhjelpskostnader som går til innbyggere med flyktningbakgrunn, på lignende måte som Sarpsborg har utredet.	Ikke startet	Arbeidet starter opp i juni.

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	Enheten bruker kunst og kultur til å skape gode opplevelser, vekke undring og debatt. Tiltak: Alle enhetens tjenesteområder tildeler fritidskort og opplevelseskort til aktuelle barn	Iht. plan	Fritidskort tildeles fra barnevern og flyktningtjeneste.
	Enheten bruker kunst og kultur til å skape gode opplevelser, vekke undring og debatt. Tiltak: Gjennom aktivitetstøtte gi deltakere i Housing First mulighet å delta i rusfrie aktiviteter og få en boligsituasjon med mening og innhold.	Iht. plan	Aktivitetstilbud gis i bomiljø og ved Frisk Seilas.

Enheten jobber med å sikre gode rammer for oppvekst i de mest sårbare familiene i kommunen. Tiltak: Foreldreveiledning i barnevernet, i introduksjonsprogrammet og på krisesenteret.	Iht. plan	Det gjennomføres foreldreopplæring i tråd med planer.
Enheten mobiliserer samfunnets omsorgsressurser og fremmer familien og miljøet rundt barnet og familien som viktige ressurser i barns liv. Tiltak: Metodisk nettverksarbeid og bruk av familieråd i barnevernet.	Forsinket	Nettverksmøter og familieråd er prioriterte tiltak i barnevernet, men så langt i 2026 er bruken noe mindre enn i fjor. Arbeidet oppprioriteres neste tertial.
Enheten motvirker utenforskap og fremmer inkludering gjennom aktivitet og arbeid. Tiltak: Arbeid og aktivitet prioriteres i alt oppfølgingsarbeid av vanskeligstilte barn og familier.	Iht. plan	Den arbeidsrettene oppfølgingen fra enheten styrkes med økt trykk på arbeid med sommerjobber for utsatte barn og unge.
Enheten motvirker utenforskap og fremmer inkludering gjennom aktivitet og arbeid. Tiltak: Enslige mindreårige: Fokus på mestring i skole, gjennom tett oppfølging og arbeidspraksis som arena for mestring om arbeidstilknytning.	Iht. plan	Følges opp i henhold til plan.
Enheten motvirker utenforskap og fremmer inkludering gjennom aktivitet og arbeid. Tiltak: Kort ventetid på norskkurs for nybosatte flyktninger og innvandrere. Livsmestring og medborgerskap er tverrfaglige temaer i opplæringen.	Iht. plan	Ingen ventetid på norskopplæring.
Enheten motvirker utenforskap og fremmer inkludering gjennom aktivitet og arbeid. Tiltak: Jobbsjansen for innvandrere kvinner. Kvalifisere innvandrerkvinner til arbeid eller utdanning.	Iht. plan	Jobbsjansen-prosjektet har fått tilskudd i 2026 og tar inn flere deltakere enn tidligere.

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
---------	-------------	--------	--------------------

Gjenbruk	Enheten gjenbruker kontormøbler så langt det lar seg gjøre, samt investerer hovedsakelig i gjenbrukt inventar til boliger og kontorlokaler. Resultatindikator: Rutiner for gjenbruk er kjent og brukes av alle ansatte som jobber med innkjøp. Andel gjenbruk ved nyanskaffelser (basert på estimat eller registrering)	Iht. plan	Gjenbruk prioriteres ved ny møblering og bosetting av flyktninger. Det tilstrebes å kjøpe brukte stoler, bord og sofaer, og ca. 50 % av inventaret er gjenbruk.
Ta vare på naturen	Enheten bidrar til å ta vare på naturen gjennom strandryddeaksjoner. Deltakere i forberedende opplæring og ungdom i botiltak deltar aktivt. Resultatindikator: Antall aksjoner og involverte deltakere registreres som indikatorer.	Iht. plan	Det gjennomføres årlige strandryddedager og årets ryddedag planlegges i juni.
Transport og digitalisering	Enheten har fokus på å redusere utslipp gjennom transport og digitalisering. Tiltak: Enhetens biler er i hovedsak elektriske. Videre elektrifisering prioriteres ved utskifting Sambruk av biler på tvers av avdelinger fremmes. Barnevernstjenesten benytter elsykler ved bynære møter. Digitale løsninger benyttes for post og møter der det er hensiktsmessig. Resultatindikatorer: Andel elektriske biler / totalt antall tjenestebiler. Er det gode rutiner slik at "digital hverdag" fører til redusert transportbehov?	Iht. plan	Flyktningetjenesten har en god bildelingsordning, som kan benyttes av andre tjenester når de ikke har behov for disse selv.

Enhet Nav

Tjenesteområdebeskrivelse

Nav Moss er et partnerskap mellom Moss kommune og Arbeids- og Velferdsetaten region Øst-Viken. Enhet Nav er organisert i fem ulike avdelinger hvorav tre av disse er tverrfaglige oppfølgingsavdelinger. En av oppfølgingsavdelingene er dedikert unge, i aldersgruppen 18-29 år. De øvrige tverrfaglige avdelingene har oppfølging av innbyggere fra og med 30 år. Utover dette har Nav to kontorovergripende avdelinger, inkluderingsavdeling og avdeling for strategi og utvikling.

Hovedstrategier

- Nav Moss skal være en inkluderende og kompetent pådriver for helhetlig og tverrfaglig brukeroppfølgning
- Nav Moss sitt hovedfokus skal være å forebygge sosial arv og utenforskap gjennom arbeidsrettet brukeroppfølgning
- Nav Moss skal jobbe systematisk med kompetansesarbeid

Utvikling og utfordringer

Til tross for et stabilt arbeidsmarked er behovet for økonomisk sosialhjelp fortsatt høyt. Flere med lav inntekt eller statlige ytelser, som arbeidsavklaringspenger og uføretrygd, trenger sosialhjelp som supplement til annen inntekt. Høy bosetting av flyktninger de siste årene har også bidratt til økte utbetalinger i Moss kommune, men utviklingen stabiliserte seg fra 2024 til 2025. I første tertial i år er antall sosialhjelpsmottakere lavere enn i samme periode de to foregående årene.

Nav Moss jobber målrettet med å øke overgangen til arbeid, redusere nødhjelpssaker og styrke bruken av kvalifiseringsprogrammet. Utbetalingene til ukrainske flyktninger er redusert med 1,3 millioner kroner sammenlignet med samme periode i fjor, og antall mottakere er redusert med 23 husholdninger.

Det er også en positiv utvikling i kvalifiseringsprogrammet. I første tertial mottok 49 deltakere totalt 3,2 millioner kroner i deltakerlønn, mot 34 deltakere og 2,4 millioner kroner i samme periode i fjor.

Flere stønadsområder viser positiv utvikling. Utbetalingene til nødbolig er stabile på 2,7 millioner kroner, samtidig som antall mottakere er redusert. Utbetalingene til krisehjelp er redusert med 0,3 millioner kroner, blant annet fordi antall mottakere har gått ned med 22 prosent sammenlignet med samme periode i fjor.

Det er også færre langtidsmottakere av sosialhjelp. I april var det 344 mottakere, 49 færre enn på samme tid i fjor. Nav har samtidig økt fokuset på arbeidsrettet oppfølging og gjennomført flere planlagte samtaler. Av 1359 personer som mottok sosialhjelp i første tertial, var 445 i arbeid, tiltak eller utdanning.

Utgiftene til tannbehandling økte kraftig i 2025, noe som førte til strengere vurderinger i ny rutine. Hittil i år er det utbetalt 1,1 millioner kroner til tannbehandling, 1,6 millioner kroner mindre enn samme periode i fjor.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	73 601	77 272	-3 672	211 871	220 871	-9 000

Kommentar til status økonomi

Enhet Nav melder et merforbruk på 9 millioner kroner per 31.12.26.

Budsjettet for 2026 stiller betydelige krav til innsparinger, særlig innen økonomisk sosialhjelp. For å nå årets budsjett må utgiftene til sosialhjelp reduseres med 24 millioner kroner sammenlignet med regnskapet for 2025.

Per april er det hittil i år utbetalt 51,8 millioner kroner i økonomisk sosialhjelp. Dette er 4,6 millioner kroner lavere enn i samme periode i fjor, men samtidig 5,2 millioner kroner over budsjett. Dersom utbetalingstakten så langt i år fortsetter ut året, vil det gi et merforbruk på 15,7 millioner kroner ved årsslutt.

Nav vurderer imidlertid at sosialhjelpsutbetalingene kan reduseres ytterligere gjennom året, og anslår derfor et merforbruk på 9 millioner kroner ved årsslutt. Dette vil innebære en reduksjon i sosialhjelpsutbetalingene på 13 millioner kroner sammenlignet med regnskapet for 2025.

Basert på gjennomsnittlig utbetaling per måned og gjennomsnittlig stønadslengde tilsvarer dette en reduksjon på om lag 162 sosialhjelpsmottakere.

Oppsummering tiltak

Nav Moss jobber målrettet for å få flere i arbeid, redusere nødhjelpssaker og styrke bruken av kvalifiseringsprogrammet (KVP). Dette skal bidra til lavere utgifter til økonomisk sosialhjelp.

Økt overgang til arbeid og styrket bruk av kvalifiseringsprogrammet (KVP)

I november 2025 ble det etablert et eget KVP-team, som styrkes videre i 2026. Teamet arbeider for å få flere deltakere over i arbeid eller utdanning. Arbeidet gir resultater: Antall KVP-deltakere økte med 44 prosent i første tertial 2026 sammenlignet med samme periode i fjor.

Tydeligere krav og tettere oppfølging

Sosialhjelpsmottakere med arbeidsevne følges tettere opp gjennom krav om oppmøte til samtaler, aktivitet og deltakelse i tiltak der det er hensiktsmessig.

Nye tiltak og flere muligheter for arbeidstrening

NAV Moss har etablert «Mulighetsukene», et lavterskel arbeidsforberedende tiltak for sosialhjelpsmottakere med aktivitetsplikt. Målet er raskere avklaring og overgang til aktivitet eller arbeid.

Det er også kartlagt opptil 18 kommunale arbeidstreningsplasser i Moss kommune. Etter begrensninger i bruken av arbeidspraksis i 2025 og tidlig 2026, åpnes det fra mai 2026 for økt bruk av ordinære arbeidspraksisplasser med statlige tiltakspenger.

Bedre systemstøtte og oppfølging

Veilederne har fått bedre muligheter til å dokumentere og følge opp aktivitetskrav i fagsystemet. Dette skal bidra til mer likebehandling, tydeligere forventninger og mer effektiv oppfølging.

Reduksjon i nødhjelpssaker

NAV Moss følger systematisk opp innbyggere som ofte søker nødhjelp, for å finne mer varige løsninger. I første tertial 2026 var det 22 prosent færre nødhjelpssøknader enn i samme periode i fjor.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode	-8 500	0	-8 500		
Sosialhjelp - tiltak etter gjennomgang av Agenda Kaupang	-8 500	0	-8 500	I arbeid	Det har vært en nedgang i utbetalt sosialhjelp første tertial i år mot samme periode i fjor på 4,6 millioner kroner. Det er likevel utbetalt 5,2 millioner kroner mer i sosialhjelp enn budsjettet.
Innsparingstiltak	-1 500	-1 500	0		
Nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakt KOA	-1 500	-1 500	0	Ferdig	To stillinger er redusert i budsjettet og ikke besatt/naturlig avgang.

Sum tiltak	-10 000	-1 500	-8 500
------------	---------	--------	--------

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	2,31 %	7,73 %	10,04 %
Sykefravær 2023	2,13 %	9,58 %	11,71 %
Sykefravær 2024	1,65 %	7,77 %	9,43 %
Sykefravær 2025	1,57 %	12,00 %	13,56 %
Sykefravær 2026	1,21 %	12,69 %	13,91 %
Sykefravær 1. tertial 2025	1,85 %	9,51 %	11,36 %
Sykefravær 1. tertial 2026	1,21 %	12,69 %	13,91 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet blant kommunalt ansatte i Nav var høyt gjennom hele 2025 og fortsetter å ligge høyt de første månedene av 2026. Første tertial er sykefraværet blant kommunalt ansatte 13,9 prosent, noe som er 2,5 prosentpoeng høyere enn samme periode i fjor. Den største utfordringen er langtidsfraværet, som utgjør 12,7 prosent første tertial i år. Det høye sykefraværet er en belastning for organisasjonen og oppgaveløsningen.

Nav har iverksatt en rekke tiltak for å redusere sykefraværet, med fokus på både forebygging og oppfølging, blant annet støtte til prioritering for veilederne samt tidlige og regelmessige oppfølgingsmøter mellom ledere, medarbeidere og HR. Videre blir tilretteleggingsmuligheter raskt vurdert og det legges vekt på medvirkning fra den ansatte, både for å forebygge og for raskere tilbakekomst ved fravær.

1.tertial er det meldt 14 HMS-avvik, hvorav 11 er lukket. Årsakene er trusler og psykisk belastning for ansatte.

Nav Moss har gode rutiner på å vurdere utestengelse og anmeldelse på bakgrunn av uakseptabel adferd, og ivaretagelse av ansatte som blir utsatt for fysiske og/eller psykiske belastninger på jobben.

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Nav bygger aktivt relasjoner med arbeidsgivere, kommunen og frivillige organisasjoner for å øke arbeidsinkludering og synliggjøre Navs tjenester.		Iht. plan	Jobbspesialister og markedsteam i Nav har tett dialog med lokalt næringsliv og kobler arbeidsgiveres behov med aktuelle arbeidssøkere. Nav deltar på ulike møteplasser i Mosseregionen som gir økt samarbeid med næringslivet og flere muligheter for arbeid. Det er økt fokus på arbeidsrettet oppfølging generelt hos veiledere. Jobbsjansen samarbeider med frivillige organisasjoner om arbeidstrening for innvandrerkvinner. Prosjekt Matsvinnskolen utforsker nye samarbeidsformer med frivilligheten.
Nav skal bidra til økt deltakelse i arbeid eller aktivitet for prioriterte grupper.		Iht. plan	Nav Moss prioriterer arbeidsrettet oppfølging av unge under 30 år, personer fra landgruppe 3 (inkudert Ukraina) og personer med nedsatt arbeidsevne. Arbeidsmarkedstiltakene rettes primært mot disse gruppene, men økt tilgang på arbeidsmarkedstiltak gir rom for å inkludere andre målgrupper, spesielt sosialhjelpsmottakere. For unge under 30 år følges ungdomsgarantien, der rask avklaring, tett oppfølging og bruk av riktige tiltak skal sikre overgang til arbeid, utdanning eller annen hensiktsmessig aktivitet. Hybridmodellen er en arbeidsform som kombinerer individuell oppfølging, arbeidsgiversamarbeid og bruk av arbeidsmarkedstiltak for å styrke inkludering og varig tilknytning til arbeidslivet.
Nav skal følge opp sosialhjelpsmottakerne mot arbeid eller annen aktivitet, slik at de blir raskere selvforsørgende. Dette gjøres ved å øke antall planlagte møter med innbyggere, og øke arbeidsrettet aktivitet.		Iht. plan	Sosialhjelpsmottakere med arbeidsevne kalles inn til oppfølgingssamtale ved vedtak om sosialhjelp, og deltakelse settes som vilkår for utbetaling av stønad om sosialhjelp. I vedtak om sosialhjelp fremgår den konkrete oppfølgingsplanen til den enkelte innbygger, herunder hvilke aktiviteter innbyggeren skal gjøre for å øke muligheten for å bli økonomisk selvhjulpen. Det var begrensinger i bruken av statlige arbeidsmarkedstiltak siste halvdel i fjor. Nav Moss vil

		styrke bruken av arbeidsmarkedstiltak overfor mottakere av sosialhjelp fremover.
Nav skal i fellesskap med øvrige enheter i kommunen jobbe planmessig og proaktivt med fokus på tidlig og koordinert innsats i oppfølgingsarbeidet.	Iht. plan	Nav Moss samarbeider med andre kommunale tjenester for tidlig og koordinert oppfølging av brukerne, blant annet gjennom IPS, Jobbsjansen, KVP, Matsvinnskolen og opprettelse av nye kommunale arbeidstreningssplasser. Gjennom IPS jobber Nav tett med kommunens rus- og psykiske helsetjenester og Sykehuset Østfold (TSB), for raskt å følge opp og støtte brukere ut i arbeid. Jobbsjansen gjennomføres i samarbeid med flyktningetjenesten og styrker innvandrerkvinnens kvalifisering og deltakelse i arbeid. Prosjektet Matsvinnskolen prøver ut nye læringsarenaer som kan lede til arbeidstrening.
Nav skal jobbe forebyggende ovenfor prioriterte brukergrupper i tråd med gjeldene føringer.	Iht. plan	Ett av Nav sine forebyggende tiltak er Skrætsj, hvor jobbspesialister følger opp unge mellom 16 og 30 år som står i fare for å falle ut av, eller allerede har falt ut av, videregående opplæring. Det er mål om å få ungdom tilbake til utdanning, lærlingeløp eller arbeid.
Nav skal sikre gode overganger for unge voksne og samordne oppfølging av helhetlige behov for tjenestemottaker.	Iht. plan	Nav sikrer gode overganger for unge gjennom ungdomsgarantien. Oppfølgingen er helhetlig og samordnet ved at fast veileder jobber tett på den unge og i samarbeid med arbeidsgivere og andre tjenester i kommunen. Dette gir sammenhengende og forutsigbar oppfølging mot arbeid og utdanning. Våren 2026 er det særlig fokus på sommerjobber og det jobbes tett med politi, oppfølgingstjenesten, flyktningtjenesten og øvrige tjenester rundt ungdommen.

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Redusere forbruk og avfall - matsvinnskole	Nav gjennom prosjektet Matsvinnskole bidrar til økt inkludering og redusert utenforskap, i tillegg til å redusere matsvinn. Det skal samarbeides med	Iht. plan	Gjennom prosjektet «Matsvinnskolen» arbeider Nav Moss for å bidra til økt inkludering og redusert utenforskap, samtidig som matsvinn reduseres. Prosjektet har som mål å styrke deltakernes

	frivillige organisasjoner og lokale aktører for å skape møteplasser og læringsarenaer. Resultatindikator: Redusert antall sosialhjelpsmottakere		kompetanse innen mat- og hverdagsøkonomi, noe som også kan bidra til reduserte utgifter til økonomisk sosialhjelp. Tre av tolv deltakere under pilot har gått fra livsopphold sosialhjelp til annen ytelse.
Redusert transport gjennom sentral beliggenhet og digitale løsninger	- Nav kontoret har en beliggenhet midt i sentrum. Dette gir ansatte og innbyggere gode muligheter for å gå, sykle eller bruke kollektivtransport for å komme til Nav kontoret. - Nav ansatte skal først og fremst benytte Nav sine el-biler eller eventuelt el-sykel til og fra møter i de tilfeller der hvor det er mulig, fremfor egen bil. - Nav ansatte skal benytte Teams i ekstern møtevirksomhet eller ved kurs fremfor personlig oppmøte, når det er hensiktsmessig. - Innbyggerne har mulighet til å kontakte Nav digitalt via nav.no og via telefon. Dette reduserer frekvensen av fysiske oppmøter ved Nav kontoret for å levere dokumentasjon. Resultatindikator: - Redusert kostnader til km-godtgjørelse/tjenestereiser. - Økt andel digitale søknader på økonomisk sosialhjelp.	Iht. plan	Nav Moss sin sentrale beliggenhet bidrar til reduserte transportutgifter ved at både brukere og ansatte i stor grad kan benytte kollektiv transport. Det er en nedgang i bruk av kilometergodtgjørelse og tjenestereiser i første kvartal 2026 sammenliknet med 2025, en reduksjon på 65,8 prosent. Nav har økt andelen digitale søknader om økonomisk sosialhjelp med 11 prosentpoeng fra året før, nå er snittet på digitale søknader 66 prosent.

Kommunalområde plan, miljø og teknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdet har myndighets-, forvaltnings- og driftsoppgaver innen drikkevannsforsyning, avløpshåndtering, renovasjon, vei- og trafikkanlegg, parkering, parker og friluftsområder, miljø, oppmåling, kart samt plan- og byggesak. Tjenesteområdene har viktige grensesnitt mot MOVAR IKS. Kommunalområdet har også ansvar for overordnede og tverrsektorielle planer.

Kommunalområde plan, miljø og teknikk består av enhetene:

- Plan og samfunnsutvikling
- Byggesak og geodata
- Miljø og landskap
- Kommunalteknikk

Kommunalområdet forvalter et bredt spekter av lover og forskrifter, og utfører i tillegg driftsoppgaver innen vann, avløp, park, friluft og skjærgårdstjenester. En vesentlig del av virksomheten er gebyrfinansiert og drives etter selvkostprinsippet.

Plan og samfunnsutvikling

Enhetens hovedoppgaver er overordnet planlegging, samfunnsutvikling og arbeid med detaljreguleringer.

Byggesak og geodata

Enhetens hovedoppgaver er saksbehandling etter plan- og bygningsloven, samt tjenester innen oppmåling, kart og geodata.

Miljø og landskap

Enheten består av avdeling for natur, klima og bymiljø, avdeling drift park og friluft, samt landbruksavdelingen for Moss og Råde. Enheten har også en samordnende rolle på tvers i kommunalområdet. Hovedfokuset er utvikling, forvaltning og drift av natur- og miljøområdene.

Kommunalteknikk

Dette er kommunalområdets største enhet. Den består av avdeling samferdsel, avdeling vann og avløp, avdeling drift vei, vann og avløp, avdeling logistikk og avdeling prosjekt og anlegg. Enhetens hovedansvar er planlegging, drift og videreutvikling av kommunens tekniske infrastruktur.

Utvikling og utfordringer

Kommunalområdet opplever fortsatt høy aktivitet innen utbygging, planlegging og tilrettelegging for vekst, gode bomiljøer og velfungerende infrastruktur. Kostnadsvekst, kapasitetsutfordringer, klimaendringer og økende krav og forventninger til kvalitet og bærekraft må balanseres.

Det arbeides videre med kommunedelplan for sentrum og rullering av kommuneplanens arealdel. Dette er viktig grunnlag for utviklingen av Moss i årene fremover. Områdeplan for Moss stasjon og reguleringsplanen for Helgerødgate og kanalbrua har vært på høring og fremmes for sluttbehandling før sommeren.

Ny strategi for by- og opplevelsesnæringen er under arbeid og det settes tydelige mål for å øke kommunens attraktivitet for besøkende, næringsdrivende og innbyggere.

Moss kommune har vedtatt at vi ønsker utredet en bypakke som virkemiddel for å løse en rekke av kommunens utfordringer innen samferdsel og Østfold fylkeskommune er nå i oppstarten av en detaljert utredning som skal danne grunnlaget for plassering av bomstasjoner og takster.

Kommunen opplever utfordringer knyttet til utbygging og tilhørende krav til teknisk og sosial infrastruktur. Det er behov for betydelige løft i teknisk infrastruktur i årene fremover. Private utbyggere må bidra, men det offentlige må også være forberedt på å bære sin forholdsmessige andel av kostnadene. Dette må skje gjennom tett samarbeid mellom utbyggere, kommunen og fylkeskommunen hvor det må søkes etter gode løsninger som sikrer god byutvikling samtidig som den offentlige infrastrukturen tilpasses veksten.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
500-Kommunalområde plan, miljø og teknikk	1 407	777	630	4 337	4 337	0
501-Enhet byggesak og geodata	3 722	1 689	2 033	7 888	7 888	0
502-Enhet kommunalteknikk	4 354	-3 750	8 104	42 590	51 271	-8 681
503-Enhet miljø og landskap	35 802	34 036	1 766	100 552	100 552	0
504-Enhet plan og samfunnsutvikling	11 728	11 989	-261	25 819	25 819	0
Sum	57 014	44 741	12 273	181 186	189 867	-8 681

Kommentar til status økonomi

Kommunalområdet melder om et merforbruk på 8,7 millioner kroner mot revidert budsjett per 31. desember 2026.

I budsjettet for 2026 er det innen selvkostområdene vann og avløp lagt til grunn et overskudd på totalt 8,7 millioner kroner. Overskuddet var planlagt tilbakeført til kommunekassen som dekning for tidligere års underskudd på områdene. Disse lånte midlene ble imidlertid tilbakeført i sin helhet allerede i 2025, etter at Moss kommune fikk overført selvkostfond opparbeidet hos MOVAR IKS. Det er derfor ikke lenger noen utestående beløp som skal tilbakebetales til kommunekassen i 2026.

Utenfor selvkostområdene meldes det om et merforbruk på 2,2 millioner kroner som følge av økte forsikringspremier for kommunens kjøretøy. Beløpet skal imidlertid dekkes innenfor kommunalområdets samlede ramme gjennom andre

innsparinger.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik årsprognose
Abels gate veiprosjekt	0	46	0	0
Belysningsanlegg lysløypa skihytta	4 485	0	0	4 485
Båtseptik	750	62	750	0
Digitalisering -sensorsystem	1 405	0	0	1 405
Diverse veiprosjekter	6 600	243	6 600	0
Gang- og sykkelveistiltak	9 500	84	7 000	2 500
Kajakbrygge Fleischer brygge	800	0	800	0
Kommunale tiltak utløst av utbygging	5 000	27	2 000	3 000
Oppgradering Storebaugveien 8	1 780	8	1 780	0
Overvann i sentrum	3 000	447	3 000	0
Rabben, etablering av ny bypark	2 500	0	2 500	0
Rammebevilgning biler, maskiner og utstyr	19 182	150	19 182	0
Rammebevilgning gatelys	1 250	7	1 250	0
Storebro -oppgradering	11 600	3 951	11 600	0
Trafikksikkerhetstiltak	3 500	2	3 500	0
VA-anlegg Strandgata - SMS 5	8 000	0	8 000	0
Vann- og avløpstiltak	85 000	5 198	75 000	10 000
Sum	164 352	10 224	142 962	21 390

Abels gate veiprosjekt

Abels gate har hatt behov for utbedring av eksisterende støttemurer, samt bygging av en ny støttemur. Prosjektet har pågått i 2025 og de siste overflatearbeidene ble ferdigstilt i år. Det er et merforbruk på 46 000 kroner i år grunnet senere ferdigstillelse enn opprinnelig planlagt.

Belysningsanlegg lysløypa skihytta

Moss kommune har overtatt driften av lysanlegget langs lysløypa ved skihytta. Anlegget skal oppgraderes. Før det kan investeres og kommunen kan søke om eksterne midler må det foreligge avtaler med grunneiere. Det er ingen fremdrift i perioden i forhold til avtaler med grunneierne. Manglende avtaler med grunneiere (kun 1 av 4 på plass) hindrer gjennomføring. Deler av strømanlegget er i dårlig teknisk stand og har vært stengt siden høsten 2024. Oppgradering er nødvendig før anlegget kan tas i bruk. Det er ikke forventet at vi både får på plass avtaler med resterende grunneiere og satt i gang prosjektet i 2026, og midlene kan, i sin helhet, flyttes til 2027.

Båtseptik

Det skal etableres en tømmestasjon for fritidsbåter ved Betongen båthavn på Jeløy. Tiltaket er under arbeid og forventes ferdigstilt i løpet av 2026.

Digitalisering -sensorsystem

Målet er å legge ned flere sensorer i bakken som gir kommunen sanntidsinformasjon om trafikkbildet, samt statistikk over hvilke typer kjøretøy som benytter veien. Ut fra dataene får man et bedre planleggingsverktøy. Per i dag har kommunen fem sensorlokasjoner (Olav Kyrres gate, Bråtengata, Kanalbrua, Osloveien ved Verket skole og Osloveien nord for krysset ved Batteriveien), samt ett kamera som identifiserer og skiller forskjellige trafikantgrupper fra hverandre i Torggata. Det er ikke planlagt lagt ned flere sensorer inneværende år, og beløpet bør derfor rebudsjetteres til 2027.

Diverse veiprosjekter

Hovedprosjektet består ved 1. tertial av følgende fire underprosjekter:

1. Th. Kittelsens gate – Arbeidet pågår, og gaten asfalteres og ferdigstilles nå. Kostnad estimert til 420 000 kroner
2. Abels gate – Arbeidene pågår som planlagt. Kostnad estimert til 1,4 millioner kroner
3. Skredderveien – Prosjektet gjelder sikring av skråning. Arbeidene er ikke startet ennå, men vi vil forsøke å prioritere dette dersom det er mulig. Kostnad er foreløpig estimert til 1,5 millioner kroner. Grunnet usikkert omfang og bæreevne på grunnen har dette potensial for å bli vesentlig dyrere

4. Krapfoss bru – Dette er et prioritert prosjekt og vil bli lagt ut snart. Estimert kostnad er 2,3 millioner kroner

I tillegg var det planlagt arbeid på Refsnesalleen og Anna Hagmannsgate, men på grunn av blant annet manglende prosjektleder vil dette utsettes til 2027. Vi omdisponerer disse midlene som skulle vært brukt på disse to prosjektene til forsterkning av bærelag i vei for å oppgradere veien til å tåle økt bæreevne.

Gang- og sykkelveistiltak

Gang- og sykkeltiltak 500021 består ved 1. tertial av følgende syv prosjekter:

1. Jernbanelinje - Mulighetstudie - 200 000 kroner
2. Sophus Lies vei - Utbedre GS med grøfter og skilt - 200 000 kroner
3. Verket - Jernbanestasjon - Tilrettelegge for sykkel - 450 000 kroner
4. Moss - Skilting av sykkeltraseer i hele kommunen - 500 000 kroner
5. Osloveien - Regulering og bygging av sykkelvei - 2 millioner kroner
6. Storebro - Tilrettelegge for gående/syklende, flytte bom etc. 3 millioner kroner
7. Ramberg og Halmstad skole - Etablering av sykkelparkering med solide stativ og ta, estimert til ca 500 000 kroner

Etter politisk behandling i Hovedutvalg for byutvikling, samferdsel og næring (BSN) sak 011/26 og senere sak 026/26 i Formannskapet ble prosjekt om "Tilrettelegging for gående og syklende på Melløs" trukket ut av prosjektlisten som opprinnelig lå i 2026. Prosjektet var stipulert til 2,9 millioner kroner. Det ble vedtatt at "De avsatte midlene til tiltaket omdisponeres til andre trafikksikkerhets- og framkommelighets tiltak som i større grad bidrar til bedre til bedre forhold for myke trafikanter".

På kort sikt er det ikke enkelt å omdisponere så mye midler. For 2026 kan rammen derfor trekkes ned 2,5 millioner kroner. Vi foreslår at disse midlene overføres til 2027 for bruk i prosjektet "Gang og sykkelvei Osloveien".

Kajakbrygge Fleischer brygge

Det er bevilget midler til etablering av en kajakkbrygge ved kommunens flytebrygge i Fleischerparken. Tiltaket er byggesøkt og godkjent, og bryggen er bestilt. Per utgangen av 1. tertial er den i produksjon, og leveransen er forventet i løpet av juni.

Kommunale tiltak utløst av utbygging

Prosjektet er i planleggingsfase, med kartlegging av behov og forberedelser til etablering av pumpestasjoner for utbyggingsområdet. Det er ikke forventet at det brukes mer enn 2 millioner kroner på dette i år, derfor kan resterende budsjettmidler trekkes ned i år.

Oppgradering Storebaugveien 8

Det vil i løpet av året bli gjennomført områdesikring av arealene. I tillegg så gjøres det oppgraderinger og tilpassinger på arealene for at de skal være mest mulig optimale for enhetens drift.

Overvann i sentrum

Klimaendringer og store utbygginger i Moss sentrum gir oss store utfordringer med håndtering av overvann. Prosjektet jobber med utfordringen med overvann i sentrum og ser på mulige løsninger for dette. Det er kartlagt flaskehalser for overvannshåndteringen som vil gjenspeiles i kommunene sentrumsplan. Det vil og utarbeides en overvannsplan for sentrumsområdene i tillegg til en overvannstrategi og overvannsveileder.

Rabben, etablering av ny bypark

Rabben er opparbeidet som en ny bypark på Verket i regi av Höegh Eiendom/Verket Moss AS. Kommunens samlede forpliktelse etter utbyggingsavtalen er 25 millioner kroner, hvorav 5 millioner var forutsatt refundert gjennom en justeringsrettsavtale for merverdiavgift over en tiårsperiode. Kommunen betalte 15 millioner kroner i 2022, og 7,5 millioner kroner i 2023. Resterende 2,5 millioner kroner er ment å utbetales først når parken er ferdig opparbeidet i henhold til utbyggingsavtalen, og kommunen eventuelt overtar Rabben for drift og vedlikehold. I Formannskapet sak 024/26 per 26.mars 2026 ble det imidlertid gitt en prinsipiell tilslutning til at Rabben ikke overtas av kommunen som forutsatt i utbyggingsavtalen av 30.juni 2020, og at det arbeides videre med en løsning basert på privat eierskap. Per utgangen av 1. tertial er det innledet forhandlinger med Verket Moss AS om en tilleggsavtale til utbyggingsavtalen som regulerer dette forholdet. Fremforhandlet forslag til tilleggsavtale legges frem for kommunestyret til endelig godkjenning etter at denne har vært ute på høring.

Rammebevilgning biler, maskiner og utstyr

På grunn av sen avklaring rundt omfanget i politisk sak 023/25 i Hovedutvalgets for byutvikling, samferdsel og næring om salg av biler og maskiner på kommunalteknikk ble ubrukte midler fra 2025 rebudsjettert til 2026. Investeringer planlagt i 2025 blir nå gjennomført i 2026. Investeringer for 2026 følger planlagte prioriteringer. Det vil i løpet av 2026 bli foretatt salg av feieutstyr for veiinfrastruktur. Inntektene fra dette salget avsettes på fond.

Rammebevilgning gatelys

Foreløpig er det brukt lite midler på investering gatelys. Dette skyldes tele i bakken og at det er kostbart å gjøre investering på vinteren.

Vi forventer alle midler brukt opp i løpet av 2026.

Storebro -oppgradering

Prosjektet er ferdig prosjektert og er under gjennomføringsfase. Arbeidene har vært påvirket av høye vannstander i Vansjø, med flere stopp og sikringstiltak i perioden januar–mars. Reisverk ble etablert, men demontert i mars av sikkerhetshensyn.

Arbeidene ble gjenopptatt i april med bergarbeider og etablering av fortanning. Prosjekteringsgrunnlag er mottatt, og videre arbeider med armering og betong er planlagt startet i mai.

Prosjektet vurderes nå å være tilbake i henhold til framdriftsplan, med noe gjenværende risiko knyttet til geologi og leveranser. Økonomisk ramme vurderes som tilstrekkelig.

Trafikksikkerhetstiltak

Prosjektgjennomføring går som forventet. Det er vanlig med veldig lite bruk av midler på starten av året.

Prosjektene omfatter skilting for forkjørregulering av trafikken i Øreveien, Vålerveien og Peer Gynts vei, inklusiv etablering av rundkjøring i krysset Vålerveien/ Peer Gynts vei. I tillegg skal det etableres økt belysning av flere gangfelt i kommunen.

Det ventes på godkjent byggesøknad og teleløsning før igangsetting av arbeider.

VA-anlegg Strandgata - SMS 5

Bane NOR har i entreprisekontrakt SMS 5 lagt om deler av vann- og avløpsnett i Strandgata. Midlene skal dekke utgiftene Bane NOR har hatt på kommunalt vann og avløp i området. Når ledningsnettet blir overtatt vil midlene bli overført til Bane NOR.

Vann- og avløpstiltak

Vann- og avløpsområdet er organisert som en rammebevilgning som fordeles på ulike prosjekter og tiltak som gjennomføres gjennom året.

Investeringsporteføljen for 1. tertial 2026 er preget av høy aktivitet, med prosjekter i alle faser fra prosjektering, anbud og oppstart til gjennomføring. Hoveddelen av tiltakene gjelder fornyelse av ledningsnett og kritisk infrastruktur.

Økonomisk vurderes porteføljen i hovedsak å være i balanse, men det foreligger enkelte avvik mellom budsjett og regnskap som i hovedsak skyldes periodisering og ulik fremdrift mellom prosjekter. Vi har gjort en totalvurdering av årets planlagte investeringer og vurderer at vi i løpet av året mest sannsynlig ikke vil klare å gjennomføre alle prosjekter innenfor investeringsrammen. Investeringsrammen justeres derfor ned med totalt 10 millioner - 5 millioner på vann og 5 millioner på avløp.

Flere prosjekter er i slutfase prosjektering og klargjøres for utlysning av anbud, mens øvrige prosjekter er i ulike faser av planlegging og gjennomføring. Dette gir samlet høy belastning på både planlegging og gjennomføring.

Prosjekter i slutfase prosjektering / anbud:

- Birkebeinerveien / Sigvat Skalds vei / Snorres vei ca. 20 millioner kroner
- Prosjekt 257 Mosseporten / Europavei 6 ca. 4 millioner kroner (ute på anbud)
- Sonevannsmålere ca. 2,4 millioner kroner
- Refsnesalleen ca. 10 millioner kroner (planlagt anbud høst 2026)

Pågående prosjekter:

- Martebakken / Jordmor Eriksens vei ca. 15 millioner kroner

Prosjektering / planlegging:

- Martebakken trykkøkningsstasjon ca. 3 millioner kroner
- Carlbergveien / Ekholt ca. 6 millioner kroner
- Mellomfaret vannledning ca. 2,5 millioner kroner

Ferdigstilte prosjekter:

- Rødsund pumpeledning - Prosjektet ble opprinnelig estimert til ca. 2,7 millioner kroner. Endelig kostnad for prosjektet ble ca. 2,0 millioner kroner. Prosjektet ble dermed gjennomført innenfor forventet kostnadsramme med en reduksjon i forhold til estimatet.

Anna Hagmanns gate – Per Sivles vei (vann og avløp):

Prosjektet har en samlet estimert kostnad på om lag 30 millioner kroner og er midlertidig utsatt i påvente av ny prosjektleder. Det er foreløpig usikkert om prosjektet vil starte i 2026, og det vil tas en ny vurdering av dette i 2. tertial.

Øvrige tiltak:

Det er i tillegg gjennomført mindre investeringstiltak, samt prosjektering og planlegging av prosjekter med oppstart i 2026 og senere.

Det arbeides aktivt med porteføljestyring og omprioritering for å styrke gjennomføringsevne og sikre bedre ressursutnyttelse.

Hovedfokus i tertialen er å sikre fremdrift i prioriterte prosjekter gjennom tett oppfølging av økonomi, fremdrift og kapasitet.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	2,11 %	3,77 %	5,88 %
Sykefravær 2023	2,03 %	4,23 %	6,26 %
Sykefravær 2024	2,36 %	4,03 %	6,39 %
Sykefravær 2025	2,66 %	4,88 %	7,54 %
Sykefravær 2026	2,74 %	6,45 %	9,19 %
Sykefravær 1. tertial 2025	3,23 %	5,13 %	8,35 %
Sykefravær 1. tertial 2026	2,74 %	6,45 %	9,19 %

Status sykefravær og HMS

Kommunalområdet har relativt høyt sykefravær per 1. tertial 2026. Sammenlignet med fjoråret har det økt med 0,84 prosentpoeng i 1. tertial. Korttidssykefraværet har gått ned, mens langtidssykefraværet har gått noe opp. Det arbeides kontinuerlig med oppfølging av sykemeldte. Det er imidlertid lite fravær som rapporteres som arbeidsrelatert. Det er høyt fokus på HMS arbeid og det jobbes aktiv sammen med tillitsvalgte og verneombud for å øke nærværet.

Enhet byggesak og geodata

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet byggesak og geodata ivaretar kommunens oppgaver knyttet til bygge- og delesaksbehandling, geografiske informasjonssystem og kart.

Enheten består av to fagteam som ivaretar oppgaver etter plan- og bygningsloven og avdeling geodata.

- Team byggesak og veiledning:

Har ansvar for bygge- og delesaksbehandling og tilsyn. Har videre ansvar for den generelle veiledningen på byggesak som ikke ivaretas av kommunetorget og mer konkret veiledning gjennom forhåndskonferanser og dialogmøter i konkrete bygge- og delesaker.

- Team klage og ulovlighet:

Har ansvar for å behandle klager på vedtak etter plan- og bygningsloven, samt andre oppgaver etter forvaltningsloven innenfor enhetens fagområder. Videre har teamet ansvar for å ivareta kommunens plikt til å følge opp overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven.

- Avdeling geodata:

Har ansvar for forvaltning og utvikling av kommunale kart- og planbaser, oppmåling, matrikkelføring, adressering og seksjonering. Avdelingen bidrar også med temadata, analyser og andre kartfestede informasjon som kommunen trenger på tvers av fagområder. Avdelingen er en viktig bidragsyter i tverrfaglig samarbeid og digitalisering.

Utvikling og utfordringer

Moss er et vekstområde, men omfanget av byggesaker påvirkes i stor grad av faktorer utenfor kommunens kontroll, særlig konjunkturer og økonomien i byggebransjen. Dette gjør det krevende å dimensjonere riktig kapasitet over tid, da mengden saker svinger.

Byggesaksbehandlingen er i hovedsak finansiert etter selvkostprinsippet, hvor gebyrinntekter skal dekke kostnadene. Kommunen kan justere dekningsgraden gjennom bruk av frie midler, og i Moss er det besluttet å ha 100 prosent selvkostdekning.

Selvkostområdet for byggesak har de senere årene vært budsjettert med underskudd, ettersom det har vært tilgjengelige fondsmidler som må benyttes innen en femårsperiode.

Kommunen har gjennomført en omfattende kartlegging av strandsonen. Denne har avdekket et betydelig antall mulige ulovlige tiltak, noe som har ført til økte restanser innen ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven.

Oppfølging av slike saker, både ordinære og i strandsonen, er ressurskrevende. Samtidig er det satt av relativt begrensede ressurser til dette arbeidet. Dette fører til utfordringer knyttet til saksbehandlingstid, kapasitet og evnen til å gi tilbakemeldinger innen rimelig tid.

Kompetanse og ressurser innen geodata er en kritisk faktor for effektiv kommunal saksbehandling. Dette er en forutsetning for videre digitalisering av plan- og byggesaksprosesser, samt utvikling av enhetens øvrige fagområder.

Geodatafunksjonen har over flere år levert tjenester til flere deler av kommunen, tjenester som ellers måtte vært kjøpt eksternt. Dette representerer både en kostnadsbesparelse og en styrking av intern kompetanse.

Videre er geodata en viktig bidragsyter til å gi innbyggerne enkel og visuell tilgang til kartinformasjon, og til å legge til rette for selvbetjeningsløsninger og digitalt saksinnsyn.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	3 722	1 689	2 033	7 888	7 888	0

Kommentar til status økonomi

Enhet byggesak og geodata melder balanse mot revidert budsjett per 31. desember 2026. Eventuell merforbruk på geodataområdet dekkes av mindreforbruket på byggesak.

Byggesak

Byggesak innenfor selvkostområdet har i budsjett 2026 lagt opp til bruk av selvkostfond. Deler av fondet foreldes i 2026, og dette er hensyntatt ved at det er budsjettert med bruk av fond på om lag 3,1 millioner kroner.

Byggesak utenfor selvkostområdet rapporterer et mulig mindreforbruk. Dette forklares hovedsakelig i sykepengerefusjoner og en mulig midlertidig vakant stilling deler av høsten. Det kan imidlertid påløpe kostnader knyttet til dekning av saksomkostninger etter klager. Dette er utgifter som faller utenfor selvkostområdet, og som det ikke er tatt høyde for i budsjettet.

Geodata

Salgsinntektene innen geodata er periodisert jevnt over året, fordelt på tolv like deler. Det er imidlertid normalt med variasjoner i inntektene fra måned til måned. Flere av områdene innen geodata er i stor grad sesongavhengige, og inntektene følger derfor erfaringsmessig sesongvariasjoner.

Innen selvkostområdet for eierseksjonering påvirkes inntektene av aktiviteten i byggenæringen. Det har vært lavere oppdragsmengde enn forutsatt i budsjettet. Det anses som lite sannsynlig at inntektsbortfallet fra første tertial vil kunne tas

igjen i løpet av året, samtidig som videre utvikling i oppdragsmengde er usikker. Det må derfor påregnes et merforbruk innen dette området.

For området kart og oppmåling utenfor selvkost rapporteres det per nå om balanse.

Innen selvkostområdet matrikkel varierer inntektene gjennom året som følge av sesongbaserte oppgaver. Basert på erfaring forventes slike svingninger, og det meldes per nå om balanse i området.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Innsparingstiltak	-500	-500	0		
Nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakt PMT	-500	-500	0	I arbeid	Redusert oppfølging av strandsoneprosjekt med 50 prosent i henhold til plan, og flyttet tilbake ressurser fra ikke-selvkost til selvkost på byggesaksområdet.
Sum tiltak	-500	-500	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	2,09 %	1,57 %	3,66 %
Sykefravær 2023	1,61 %	3,90 %	5,51 %
Sykefravær 2024	2,45 %	2,49 %	4,95 %
Sykefravær 2025	2,29 %	4,31 %	6,60 %
Sykefravær 2026	2,82 %	4,80 %	7,62 %
Sykefravær 1. tertial 2025	2,51 %	5,94 %	8,46 %
Sykefravær 1. tertial 2026	2,82 %	4,80 %	7,62 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet for 1. tertial er noe lavere enn for samme periode i 2025. Dette er en positiv utvikling. Det er ikke meldt om arbeidsrelatert sykefravær.

I 1. tertial ble det registrert fire HMS-avvik ved enheten. Avvikene omfatter kategoriene «Avvik på fysisk arbeidsmiljø» og «Avvik fra tilsyn/revisjon/vernerunde». Avvikene meldt om på til fysisk arbeidsmiljø er bygningsmessige feil og mangler på rådhuset, og er meldt videre til bygningseier. Avvik fra revisjon/vernerunde er håndtert og lukket.

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Aktivt arbeide for gode medvirkningsprosesser og brukerdialog. Sikre god tilgjengelighet og transparens i saksbehandlingen		Iht. plan	
Byggesaker som er viktige for næringslivet for å etablere eller beholde arbeidsplasser skal prioriteres.		Iht. plan	
Jobbe for forenkling av arbeidsprosesser og redusert saksbehandlingstid. Vi skal vurdere bruk av KI og andre digitaliseringsmuligheter der det viser seg hensiktsmessig		Iht. plan	
Vi skal i byggesaker legge vekt på bevaring eller utvikling av blågrønne strukturer, klimatilpasning og naturmangfold i nærmiljøer i tråd med kommunens mål og overordnede temaplaner.		Iht. plan	

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
---------	-------------	--------	--------------------

Gjenbruk	Ved innkjøp av nytt inventar eller utstyr vurderes alltid muligheten for gjenbruk eller kjøp av brukt. Dette gjelder kontormøbler, IT-utstyr m.m. Resultatindikator: Andel innkjøp der gjenbruk eller kjøp av brukt er vurdert.	Iht. plan
Klimatilpasning og kart	Enheten vil igangsette klimatilpasningstiltak gjennom å bidra med oppdatering av kartlag og følge opp reguleringsplaner slik at klimarelaterte utfordringer følges opp i byggesaker. Resultatindikator: Er kartlag oppdatert med klimatilpasningsinformasjon?	Iht. plan
Oslofjorden	Vi vil gjennomføre tiltak som bedrer tilstanden i Oslofjorden Vi følger opp krav fra reguleringsplaner og plan- og bygningsloven som bidrar til mindre utslipp i Oslofjorden. Følge nasjonale forventninger om helhetlig planlegging av land- og sjøareal, blant annet for å sikre friluftsliv langs sjøen i byggesaker. Resultatindikator:Er rutiner for dette godt kjent slik at det blir ivaretatt på en god måte av saksbehandlere? (ja/nei, evt. hvordan)	Iht. plan
Sykkelandel på 20 % i mossesamfunnet	Bygningsmyndigheten følger opp krav i reguleringsplaner.	Iht. plan
Tjenestereiser	I 2026 vil enheten redusere sine antall tjenestereiser. Dette gjøres gjennom at tjenestereiser (befaring og tilsyn på eiendommer) samles så langt det lar seg gjøre og man vil gjennomføre flere befaringer innenfor samme området samtidig. Ved befaringer/tilsyn i umiddelbar nærhet av rådhuset benyttes sykkel eller gange. Resultatindikator:Gjennomføres tjenestereiser i hovedsak med samkjøring og bruk av sykkel/gange? (ja/nei, evt. i hvor stor grad)	Iht. plan
Vegetasjon og naturmangfold	Enheten følger opp kartlegging av fremmede arter ved å registrere relevant informasjon i kommunens kartbase. I byggesaker vurderes krav til massehåndtering i reguleringsplaner for å hindre spredning av uønskede arter. Det legges også vekt på	Iht. plan

å ivareta eksisterende vegetasjon og vurdere hvordan planlagt utbygging påvirker artsmangfold, i tråd med gjeldende arealplaner.

Resultatindikator:

Vurdering av fremmede arter og vegetasjon er integrert i relevante byggesaker hos alle saksbehandlere (Ja/Nei)

Enhet kommunalteknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Avdeling vann og avløp

Avdelingen ivaretar kommunens rolle som eier, forvalter og myndighetsutøver av den kommunale infrastrukturen innen vann og avløp. Dette omfatter oppfølging av utbygginger, arbeid med hovedplaner og saksbehandling etter plan- og bygningsloven. Avdelingen veileder både utbyggere og private aktører, og behandler søknader knyttet til vann- og avløp.

Avdeling samferdsel

Avdelingen har ansvar for kommunens infrastruktur innen vei, gang- og sykkelveier og parkering. Dette inkluderer forvaltningsansvar, faglig myndighetsutøvelse, saksbehandling av tiltak innen samferdsel og parkering, samt oppfølging av utbygginger og byggesaker. Avdelingen gir også veiledning til utbyggere og private.

Avdeling drift vei, vann og avløp

Avdelingen har ansvar for den daglige driften av kommunal infrastruktur innen vei, vann og avløp. Dette omfatter blant annet drift, vedlikehold og håndtering av hendelser i infrastrukturen gjennom året.

Avdeling prosjekt og anlegg

Avdelingen har ansvar for prosjektledelse og gjennomføring av prosjekter innen vei, vann og avløp, samt øvrige prosjekter i kommunalområdet PMT. Avdelingen har også rollen som byggherre for egne prosjekter.

Anleggsavdelingen fungerer som kommunens egen entreprenør og gjennomfører nyanlegg og rehabilitering innen vei, vann og avløp, samt grøntanlegg og parkområder i de prosjektene kommunen utfører i egen regi. Det utføres anleggsarbeid på tvers av enheter og kommunalområder.

Avdeling logistikk

Avdelingen har ansvar for innkjøp, drift og forvaltning av alle kjøretøy og maskiner på tvers av kommunalområdene. Den drifter også kommunens verksted, som utfører vedlikehold og reparasjoner av hele kommunens kjøretøypark.

Enheten er samlet i lokaler i Solgård Skog 15 og 17.

Utvikling og utfordringer

Det er fortsatt høy planleggingsaktivitet for utbygginger i Moss. Det arbeides med komplekse utbyggingsområder, både gjennom transformasjon i sentrumsområdene og utbygging på nye arealer flere steder i kommunen samtidig. Utbygging medfører behov for tiltak på eksisterende infrastruktur, eller etablering av ny. Dette gir til dels store kostnader. Noe kan belastes utbygger, men en betydelig andel vil tilfalle kommunen.

Når utbygginger er gjennomført, skal kommunen normalt overta og drifte infrastrukturen. Det er derfor viktig å være bevisst i planprosessene, slik at det legges til rette for løsninger som er kostnadseffektive å drifte over tid.

Klimaet er i endring, og konsekvensene understreker behovet for god klima- og miljøtilpasning. Håndtering av styrtregn og overvann må gis langt større oppmerksomhet enn tidligere, både i planer og i drift av eksisterende anlegg, som ofte ikke er dimensjonert for dagens belastning. Dette krever nye tilnærminger til planlegging og drift. Særlig i transformasjons- og sentrumsområder er utfordringene store, med tette flater og begrenset plass til overvannshåndtering. Kommunen er godt i gang med en overvannsveileder som skal bidra til bedre løsninger fremover. I 2026 videreføres også ekstra innsats på tømming av sandfang og sluk, som både reduserer forurensning til Oslofjorden og forebygger oversvømmelser.

Hyppigere og mer skiftende værforhold, både sommer og vinter, gjør drift og vedlikehold mer krevende. Dette gjelder særlig for vei, gang- og sykkelanlegg, hvor økt slitasje gir behov for hyppigere tiltak som hullapping og asfaltering. Samtidig er svevestøv en økende utfordring, og regelmessig feiing og støvoppsamling er viktig for å opprettholde et godt miljø for innbyggerne.

Hovedplan for vann og avløp (VA), med tilhørende tiltaksplaner, er et sentralt verktøy for prioritering av tiltak i infrastrukturen. For å sikre god vannkvalitet og oppfylle krav til utslipp, er det viktig med god oversikt over tilstanden i anleggene og rask oppfølging av avvik, som lekkasjer og uønsket vannforbruk.

Arbeidet med å redusere innlekking av fremmedvann i avløpssystemene og lekkasjer i vannledningsnettet er prioritert. Dette bidrar både til lavere rensekostnader og bedre utnyttelse av vannressursene. På sikt planlegges det å koble avløp fra Jeløya til MOVARs nye ledning gjennom kanalen. Dette vil innebære en betydelig investering, men gi gevinster over tid.

Det er også økt aktivitet knyttet til utslippstillatelser og oppfølging av spredte avløp, for å få bedre oversikt over tilstand og påvirkning. Dette arbeidet er viktig i lys av forventede strengere krav til utslipp fra avløpssystemene i årene fremover.

Det generelle kostnadsnivået for utbygging og gjennomføring av tiltak har økt, noe som påvirker både omfang og fremdrift i arbeidet med infrastrukturen.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	4 354	-3 750	8 104	42 590	51 271	-8 681

Kommentar til status økonomi

Enhet kommunalteknikk melder om et totalt merforbruk på 8,7 millioner kroner mot revidert budsjett per 31. desember 2026.

Innenfor selvkostområdene meldes det om mindreinntekt på 8,7 millioner kroner. I 2025 ble negative selvkostfond på vann- og avløpsområdet tilbakeført til kommunekassen i sin helhet. Store overføringer i 2025 av opparbeidet fond hos MOVAR IKS som tilhørte selvkostområdene i kommunen gjorde dette mulig. Disse overføringene var imidlertid ikke kjent ved budsjettarbeidet for 2026 og det ble budsjettet med tilbakeføring av negative fond i 2026. Dette reverseres i 1. tertial 2026 derav mindreinntekt. Det er høyere aktivitet på både inntekt og utgiftsiden i forhold til budsjett. Alt overskudd innenfor områdene vil bli avsatt til de tilhørende selvkostfondene.

Utenfor selvkostområdene meldes om et merforbruk på 2,2 millioner kroner. Merforbruket skyldes økte forsikringspremier for kjøretøy. Forsikringspremien økte betydelig i fjor, og har økt ytterligere i år. Beløpet skal dekkes innenfor PMT rammen.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode	-200	-200	0		

Gjennomgang av private arealer for borettslag hvor det foretas veivedlikehold i kommunal regi	-200	-200	0	I arbeid	Arbeidet er startet opp med å gjennomgå mulige innsparinger ved å ikke brøyte i private borettslag
Innsparingstiltak	-1 560	-1 560	0		
Redusert omfang tømning av sandfang	-900	-900	0	I arbeid	Innsparingstiltaket er hensyntatt i budsjett. Tømning av sandfang starter 2. tertial.
Nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakt PMT	-410	-410	0	I arbeid	Er ivaretatt i årsbudsjettet for 2026.
Endring av rutiner for feiing	-250	-250	0	I arbeid	Rutiner for feiing er endret ved oppstart av feieseongen. Det er inngått avtaler med eksterne entreprenører for feing av 14 av 19 roder.
Politisk vedtak	450	450	0		
Sykelvei fra stasjonen til Verket	450	450	0	Ikke startet	Det sees på løsninger sammen med vedtak i Løpende Avbøtende Tiltak (LAT) prosjektet.
Sum tiltak	-1 310	-1 310	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	1,96 %	4,12 %	6,08 %
Sykefravær 2023	2,00 %	3,70 %	5,70 %
Sykefravær 2024	1,99 %	3,81 %	5,80 %
Sykefravær 2025	2,51 %	4,87 %	7,38 %
Sykefravær 2026	2,15 %	6,35 %	8,50 %
Sykefravær 1. tertial 2025	2,95 %	3,01 %	5,97 %
Sykefravær 1. tertial 2026	2,15 %	6,35 %	8,50 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet i 1. tertial ligger på 8,50 prosent. Det er en økning i sykefraværet de to første måneden i perioden. Det har vært flere langvarige legemeldte sykefravær i avdelinger med få medarbeider noe som gjør utslag på statistikken. De siste to månedene har sykefraværet gått ned til tilnærmet samme nivå som året før. Enheten ser dette nivået som for høyt og det jobbes med kartlegging og identifisering av tiltak som kan redusere sykefraværet.

HMS

31 HMS avvik er meldt i 1. tertial 2026, mot 27 i 3. tertial 2025. Tre avvik er meldt som alvorlige, ett avvik har status pågår.

Enheten har hatt fokus på systematisk oppfølging av vårt HMS-arbeidet ved gjennomføring av aktivitet på vår HMS-aktivitetsplan. Det er et viktig virkemiddel knyttet til arbeidet med å redusere skader, sykefravær og øke nærvær. Avvikskategorien «Avvik på fysisk arbeidsmiljø» er hyppigst meldt fulgt av «Avvik fra tilsyn/revisjon» og «Brudd på systematisk HMS». Enheten har i perioden hatt spesielt fokus på internrevisjon av vårt HMS-system og forbedring av kartlegging og risikovurdering for vår enhet og avdelinger.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Fellesordning for tjenestebiler internt i kommunen: Kommunestyret ber administrasjonen utrede om en fellesordning for tjenestebiler på tvers av kommunens enheter kan gi økonomiske og praktiske gevinster. Utredningen skal se på muligheter for bedre ressursutnyttelse, reduserte kostnader og mer effektiv drift. Saken legges frem for politisk behandling i løpet av økonomiplanperioden 2026-2029.		Forsinket	Det foreligger allerede en fellesordning gjennom programmet CarAdmin hvor tjenestebiler kan bookes på tvers av tjenesteområder. Det skal vurderes om systemet kan utvides til å omfatte flere biler
Utplassering av lysstolper: Kommunestyret ber kommundirektøren sørge for en samordnet og effektiv prosess for gjennomføringen av vedtaket om utplassering av lysstolper ved gangfelt i samarbeid med Rebik AS. Krav til gravemedling og øvrige nødvendige søknader skal behandles på en måte som gir rimelige kostnader og god fremdrift, herunder ved å vurdere		Iht. plan	Avtale med utbygger av stolpeinfrastrukturen er utarbeidet og avventer signering.

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Enheten prioritere arbeidet med overvannsproblematikk gjennom analyser, veiledere og planer. I saksbehandling og uttalelser fra fagmiljøet skal føringer for klimatilpassing og overvannshåndtering legges til grunn. Ekstremvær påvirker utslipp og forurensinger på en negativ måte, derfor skal enheten ha fokus på klimaendringen når saker om utslipp, påslipp osv. behandles.		Iht. plan	Jobbes med i alle planer og det gjøres nødvendige tiltak på eksisterende strukturer innenfor de rammer som enheten har.
Enheten skal arbeide systematisk med infrastruktur i planfaser for å møte utviklingen på en bærekraftig måte samtidig som man er forutsigbar i sin tilnærming. Det skal utvikles gode, forutsigbare infrastrukturveiledere på kommunens nettsider.		Forsinket	Det jobbes med, men veiledere innen vann, avløp, vei og overvann er noe forsinket
Enheten skal ha fokus på kompetanse og kompetanseutvikling i organisasjonen for å være rustet til å møte stadig endrede utfordringer.		Forsinket	Det jobbes med kompetanseplan innen enheten.
Enheten skal ha fokus på trafiksikkerhetsarbeid. I all planlegging av samferdselinfrastruktur i Moss kommune skal det tas høyder for, og hensyn til, alle trafikantgrupper.		Iht. plan	Jobbes med i alle planer og det gjøres nødvendige tiltak på eksisterende infrastrukturer innenfor de økonomiske rammer som enheten har
Enhetens avdeling for drift av infrastruktur skal ha fokus på god fremkommelighet på samferdselsinfrasturkturen for alle trafikantgrupper og aldersgrupper.		Iht. plan	Jobbes med kontinuerlig innenfor de økonomiske rammer enheten har.
Kritisk infrastruktur, som vannforsyning og avløpsanlegg skal driftes slik at innbyggerne får trygg og sikker kvalitet på disse tjenestene. Det prioriteres å videreutvikle og sikre gode beredskapsrutiner da med spesielt fokus på drikkevannsforsyningen.		Iht. plan	Det jobbes med oppdatering av beredskapsplaner for vann og avløpinfrastruktur tatt høyde for dagens geopolitiske situasjon

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Bedre tilstand i Oslofjorden	Enheten skal gjennomføre tiltak som reduserer utslipp til Oslofjorden, blant annet gjennom systematisk tømming av sandfang og oppfølging av spredte avløp. Nye anlegg krever utslippstillatelse og legges inn i fagsystem for tilsyn. Tilsyn skal utføres årlig for boliger og hvert 4. år for fritidsboliger. Det gjøres prøvetaking flere ganger per år. Dette er en kontinuerlig pågående prosess. Kommunen fører tilsyn av anlegg og eiendommer uten renseløsning, og vurderer oppgradering/godkjenning. Arbeidet skal følge kommunens plan for spredte avløp og prioritere innsats der utslipp har størst konsekvens for fjorden. Det rapporteres på: • Antall sandfang tømt per år, fordelt etter trafikkmengde og prioritering • Antall tilsyn gjennomført på spredte avløpsanlegg • Beskrivelse av hvordan tiltakene har bidratt til forbedret vannmiljø i Oslofjorden	Iht. plan	Tømming av sandgang og kontroll starter i 2. tertial.
Driftskontroll/pumpestasjoner	Det er innført nytt driftsovervåkingssystem for vann- og avløpsinfrastruktur. Systemet skal bidra til økt energieffektivisering over tid ved å avdekke uregelmessigheter og optimalisere drift. Ved vedlikehold og utskifting av pumpestasjoner skal energieffektivisering inngå som en del av beslutningsgrunnlaget. Det kreves tid og kompetanseutvikling for å realisere full effekt. Resultatindikator: Beskrivelse av hvordan driftsovervåkingssystemet har bidratt til identifisering av energibesparende tiltak. Estimere energibesparelse (kWh eller prosentvis reduksjon) der dette er mulig å måle. Antall ansatte som har fått opplæring i bruk av/kan bruke systemet	Iht. plan	Driftsovevåkingen bidrar til energieffektivisering gjennom tidligere oppdagelse av lekkasjer og unormale forhold på nettet. Dette medfører tidligere utbedringer av feil og dermed spart energi.
Elektriske tjenestebiler	Enheten har ansvar for kommunens bilpark. Arbeidene med overgang til elektriske tjenestebiler videreføres. Andel tjenestebiler som går på elektrisitet er 81% per oktober 2025.	Iht. plan	

Enheten etterspør elektriske anleggsmaskiner i nye prosjekter, selv om markedet fortsatt er noe umodent.

Resultatindikator:

Andel tjenestebiler på fornybart drivstoff.

Antall nye anleggsmaskiner på fornybart drivstoff.

Grønn mobilitet og trygg skolevei

Enheten skal bidra til redusert klimagassutslipp fra transport ved å planlegge og utføre tiltak for grønn mobilitet, med særlig fokus på gang, sykkel og kollektiv. Tiltaket skal også ivareta trafiksikkerhet, spesielt for barn og unge, og sikre at skoleveier og nærmiljøer tilrettelegges for trygg og miljøvennlig ferdsel. Enheten skal etablere nye, hensiktsmessige sykkelparkeringsplasser.

Det rapporteres på:

Beskrivelse av tiltak som er planlagt/gjennomført og hvordan de vil bidra til redusert bilbruk og bedre fremkommelighet for miljøvennlig transport

Antall meter ny infrastruktur for sykkel/gange per år

Status reguleringsplan sykkelvei i Osloveien

Antall steder der sykkelparkeringsplasser som er nyetablert/forbedret

Iht. plan

Beskrivelse av tiltak som er planlagt/gjennomført og hvordan de vil bidra til redusert bilbruk og bedre fremkommelighet for miljøvennlig transport: Det jobbes med tiltak som er beskrevet i Løpende Avbøtende Tiltak (LAT) planen.

Status reguleringsplan sykkelvei i Osloveien. Vært til politisk behandlingen - ute på høring per mai 2026.

Klimatilpasning i drift og planlegging

Enheten skal gjennom drift og planlegging bidra til å redusere skadeomfang som følge av klimaendringer. Dette innebærer å tilpasse rutiner og infrastruktur til mer ekstremvær og endret nedbørmønster, med særlig fokus på overvann, flom og nedbør. Enheten har ansvar for å utarbeide en overvannsveileder for sentrum, som skal bidra til bedre klimatilpasning i arealplanlegging og teknisk drift.

Resultatindikatorer:

- Er klimatilpasning vurdert og integrert i drift eller planlegging – beskriv og gi eksempler på hvordan dette har redusert skadeomfang eller risiko
- Antall prosjekter med vurdering av overvannshåndtering og flomsikring
- Status i arbeidet med overvannsveileder for sentrum

Iht. plan

Klimatilpassninger integreres og planlegges i alle utbyggingsplaner som enheten jobber med. I alle planer er det krav om vurdering og håndtering av overvann. Flomsikring vurderes der dette er aktuelt. Det jobbes aktivt med å få på plass en overvannsveileder for Moss kommune. Denne er planlagt med 1.utkast i månedskiftet mai/juni 2026

Naturverdier ved drift og anlegg

Ved drift og anleggsarbeid skal enheten bidra til å bevare naturmangfoldet, med særlig fokus på trær

Iht. plan

Jobbes med etter gitt rutiner i all drift og prosjekter.

	og håndtering av fremmede arter. Det skal være rutiner for arbeid nær trær, og tiltak for å hindre spredning av fremmede arter ved håndtering av masser og vegetasjon. Det rapporteres på: • Antall prosjekter der rutiner for arbeid nær trær er fulgt • Antall tiltak der håndtering av fremmede arter er gjennomført i tråd med rutine • Beskrivelse av hvordan tiltakene har bidratt til å bevare naturverdier		
Vannforsyningsnettet og lekkasjer	Enheten har høyt fokus på å redusere lekkasjer i vannforsyningsnettet og fremmedvann i avløpssystemet. Dette er blant de mest kostnadseffektive klimatiltakene i sektoren, og bidrar til lavere energiforbruk, redusert kjemikaliebruk, mindre prosessutslipp og bedre utnyttelse av kapasiteten i ledningsnett og renseanlegg. Tiltakene krever investeringer i ny infrastruktur og utskifting av gamle ledninger, noe som gir økte utslipp i anleggsfasen. Kommunen vil derfor prioritere løsninger som reduserer klimaavtrykket under gjennomføring, som bruk av lavkarbonmaterialer, NoDig-metoder, fossilfrie anlegg og god massebalanse. Resultatindikatorer: Det rapporteres på hvor mange meter ledning som er rehabilitert eller skiftet ut ved bruk av klimavennlige metoder, som NoDig-teknologi og lavkarbonmaterialer. Årlig rapportering på estimert reduksjon i lekkasjeprosent og fremmedvannsmengde og beskrivelse av hvordan tiltakene har bidratt til redusert energiforbruk og prosessutslipp	Forsinket	Det blir benyttet klimavennlige materialer og arbeidsmetoder der dette er mulig og hensiktsmessig. Det er satt i gang et omfattende arbeid med å kartlegge vannlekkasje og inndekking i vårt ledningsystem. Dette er arbeider som det må jobbes systematisk og langsiktig med innenfor de gitte økonomiske rammer.

Enhet miljø og landskap

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet for miljø og landskap har et bredt ansvarsområde med hovedfokus på bærekraftig og helhetlig utvikling, forvaltning og drift av kommunens natur- og miljøverdier.

Enheten består av:

Fellesressurser som har ansvar for å samordne oppgaver og gjennomføre juridiske vurderinger på tvers av fagområder i hele kommunalområdet. Dette inkluderer arbeid med internkontroll, beredskap, forbedringsarbeid, samt forhandling og oppfølging av utbyggingsavtaler for kommunalområdet. Enheten fungerer også som kontaktpunkt mot Mossregionens interkommunale brann og redning (MIB) i saker som gjelder feiing, tilsyn og beredskap knyttet til brann og andre ulykker.

Avdeling natur, klima og bymiljø

Ansvar for helhetlig planlegging, utvikling og forvaltning av kommunens offentlige uterom - herunder torg, byrom, parker, gatetrær, badestrender, friområder, lekeplasser, turstier og statlige friluftsområder. Avdelingen forvalter kommunens renovasjonsordning og har en nøkkelrolle i klima- og miljøarbeidet, blant annet gjennom utarbeidelse og oppfølging av kommunens klimabudsjett. Som delegert forurensningsmyndighet har avdelingen ansvar for å følge opp miljøregelverket og sikre en bærekraftig utvikling, herunder ansvar for kommunal beredskap knyttet til akutt forurensning. Avdelingen bidrar også med faglige innspill innen natur, klima og miljø i kommunens planprosesser og beslutningsgrunnlag.

Avdeling landbruk

Fagområdene jordbruk, skogbruk og viltforvaltning ivaretas gjennom et administrativt vertskommunesamarbeid mellom Moss og Råde. Samarbeidet omfatter blant annet forvaltning av tilskudd til jordbruksproduksjon og miljøtiltak i landbruket, samt kontrolloppgaver knyttet til tilskuddsordninger innen både jordbruk og skogbruk. Avdelingen har også ansvar for forvaltning av kommuneskogene i Moss og Råde, og følger opp skogforyngelse som klimatiltak. I tillegg inngår ledelse og koordinering av ettersøktstjenesten for skadet vilt.

Avdeling drift park og friluft

Ansvar for drift og vedlikehold av kommunens torg, byrom, parker, badestrender, friområder, lekeplasser, turstier og statlige friluftsområder. Avdelingen har også driftsansvaret for Skjærgårdtjenesten i Mossregionen (Vestby, Moss og Råde) og

Vansjøtjenesten i Moss kommune. Disse tjenestene utfører oppgaver som strandrydding, renovasjon i friområder, utplassering og vedlikehold av badebøyer og flåter, tilrettelegging av brygger, båtfester og toaletter, samt naturoppsyn. I tillegg ivaretar avdelingen skjøtsel og vedlikehold av utearealene til kommunale bygg, i henhold til avtale med MKEiendom.

Utvikling og utfordringer

Enheten har i tillegg til løpende ordinære saksbehandlings- og driftsoppgaver hatt særlig fokus på følgende områder hittil i 2026:

- Videreutvikling og kvalitetssikring av beredskapsrutiner og tiltakskort, med utgangspunkt i kommunens overordnede risiko- og sårbarhetsanalyse. Arbeidet har omfattet både gjennomgang av eksisterende rutiner og vurdering av behov for nye tiltak.
- Forbedre rutiner for intern samhandling i planprosesser: enheten har ledet og koordinert et tverrfaglig arbeid i kommunalområdet plan, miljø og teknikk for å styrke kvalitet, forutsigbarhet og effektivitet i detaljreguleringsprosesser. Arbeidet er ressurskrevende, men vurderes som avgjørende for å sikre faglig robuste planprosesser.
- Gitt innspill til 13 planer, i tillegg til løpende innspill til byggesaker. Dette bidrar til at klima- natur og miljøhensyn blir vurdert tidlig i prosessen og blir integrert i videre planlegging.
- Dialog og forhandlinger med utbyggere om muligheter for inngåelse og transport av utbyggingsavtaler og justeringsavtaler for merverdiavgift.
- Jordvernstrategien ble vedtatt 10. februar 2026, og enheten har startet oppfølging av tiltakene. Arbeidet og prosessen frem til vedtak har fått region og nasjonal oppmerksomhet, og landbruksforvaltning har i løpet av 1. tertial presentert arbeidet med jordvernstrategien på flere større faglige arenaer:
 - Kommunesamling for landbruk i regi av Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
 - Landbrukskonferansen 2026 i Stjørdal arrangert av Statsforvalteren i Trøndelag
 - Seminar om jordvern på Stortinget.
 - I tillegg presentasjoner for Jordvern Vestfold, Råde og rygge bondelag, Rygge senterparti, Råde Senterparti, Bygdekvinnelaget i Rygge og Råde og Rygge Rotary.
- Det er gjennomført et større skjøtselstiltak på Alby, der store edelgraner (fremmede treslag) er fjernet for å redusere frøspredning og styrke utviklingen av stedegen skog. Arbeidet bidrar til økt robusthet mot ekstremvær.
- Enheten har fått innvilget flere tilskudd fra Miljødirektoratet gjennom natursats- og klimasatsordningene, og har igangsatt anbudsprosesser for gjennomføring av prosjektene:
 - Naturrestaurering – fjerning av fremmede arter på Noreødegården (kr 100 000)
 - Bekjempelse av fremmede skadelige arter (kr 140 000)

- Artskartlegging Stretaneset (kr 500 000)
- Insektskartlegging på store trær (kr 400 000)
- Artsmangfold på store edelløvtrær (kr 200 000)
- Restaurerbar marin natur, kartlegging (kr 1,195 mill.)
- Gunnarsbybekken – forbedret økologisk tilstand (kr 1,1 mill.)
- Videreført arbeidet med oppfølging av kartlagte stengsler i strandsonen etter friluftsløven. Målet er å sikre allmennhetens tilgang til strandsonen.
- Videreført arbeidet med å se på muligheten for merking av kyststi nærmere sjøen på tre strekninger som i 2025 ble vurdert i forhold til innmark/utmark av eksternt advokatfirma. Prosjektet bygger på prinsippene i friluftsløven og allemannsretten.
- Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden: Enheten har rapportert inn status for sitt arbeid til Miljødirektoratet i tråd med kravene i tiltaksplanen. Dette bidrar til nasjonal oversikt over framdrift og behov i Oslofjordarbeidet.
- Rent Mossesund: Det ble i 1. tertial inngått kontrakt med Multiconsult om oppdatering av tiltaksplan for sjøbunnen samt geotekniske vurderinger. Arbeidet følger plan og skal ferdigstilles 1. juli 2026. Det ble gjennomført supplerende sediment- og biotatprøver i april.
- Skjærgårdstjenesten har tilrettelagt for 8–10 frivillige ryddeaksjoner før 1. mai og mottatt kr 350 000 i støtte til arbeid mot marin forsøpling. Ryddeaksjonen i Kurefjorden 11. april samlet over 30 deltakere og resulterte i 260 kg innsamlet avfall.
- Det er gjort et stort arbeid med å kartlegge og jobbe for gode løsninger for utsortering av matavfall og full kildesortering for fritidsboliger i kommunen.
- Det er gjennomført tilstandsrapport for utkikkstårnene på Vardåsen og i Kurefjorden. Dette resulterte i at utkikkstårnet på Vardåsen er permanent stengt på grunn av alvorlige svekkelser i bærekonstruksjonen, mens det er behov for utbedring av utkikkstårnet i Kurefjorden.
- Våren er høysesong for enheten, og det har vært høy aktivitet knyttet til drift av byrom, parker og friområder, inkludert utsetting av flytebrygger og badebøyer, rydding av marin forsøpling, planting av sommerblomster, inngåelse av leieavtaler for uteservering og ansettelse av sommervikarer. Per 1. tertial har 38 personer fått tilbud om sommervikariat. En andel av disse (8-9 kandidater) er engasjert gjennom SLT-samarbeidet (politiet, NAV, kommunens SLT-koordinator) for å tilby sommerjobber til ungdom som av ulike årsaker ville hatt begrensede muligheter til å finne seg sommerjobber på egen hånd. Disse ansettelsene krever en mye tettere oppfølging for å sikre en god og meningsfull arbeidserfaring.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	35 802	34 036	1 766	100 552	100 552	0

Kommentar til status økonomi

Enhet miljø og landskap melder om balanse mot revidert budsjett per 31.desember 2026. Aktivitet og ressursbruk er tilpasset de reduserte rammene og effektiviseringstiltakene som ligger i årets budsjett, og enheten rapporterer ingen avvik samlet sett.

Avvikene som fremkommer innenfor enkelte områder per 1. tertial skyldes i hovedsak forhold som enten er sesongavhengige eller knyttet til selvkostregelverket.

Innenfor selvkostområdet husholdningsrenovasjon er det et positivt avvik på 4,3 millioner kroner. Dette skyldes blant annet tilbakebetaling og avregning fra MOVAR for 2025 samt høyere inntekter enn forutsatt. Merinntekten vil, i tråd med selvkostregelverket, bli avsatt til fond ved årets slutt og vil dermed bidra til å balansere gebyrene for kommende år.

For avdeling drift park og friluft er det forventet at kostnadene øker i sommersesongen, og ikke alle kostnadsposter er periodisert i takt med når utgiftene faktisk påløper. Dette gir midlertidige avvik i første tertial, men vurderes som normale sesongvariasjoner. Også innen viltforvaltningen oppstår det naturlige svingninger, ettersom kostnader kommer i bolker avhengig av når deltakere i viltvakta leverer timelister.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Politisk vedtak	300	300	0		
Tiltak bekkerestaurering	300	300	0	I arbeid	Midlene vil i 2026 i hovedsak bli benyttet til vannprøver samt tiltak i Gunnarsbybekken.
Innsparingstiltak	-150	-150	0		

Nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakt PMT	-150	-150	0	Ferdig	Nedtrekk i 2026 og 2027 kan håndteres innenfor budsjettammen til enheten ved strenge prioriteringer av tiltak innenfor drift og forvaltning. Fra 2028 vil nedtrekkene måtte løses ved å ta ned bemanningen med en stilling i 2028, og ytterligere en stilling til fra 2029.
Sum tiltak	150	150	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	2,27 %	5,14 %	7,42 %
Sykefravær 2023	2,71 %	6,28 %	8,99 %
Sykefravær 2024	3,18 %	6,65 %	9,82 %
Sykefravær 2025	3,53 %	6,39 %	9,92 %
Sykefravær 2026	3,67 %	8,19 %	11,86 %
Sykefravær 1. tertial 2025	4,57 %	8,81 %	13,37 %
Sykefravær 1. tertial 2026	3,67 %	8,19 %	11,86 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet ved enheten viser en positiv utvikling hittil i år. Det totale fraværet er redusert fra 13,36 prosent i 1. tertial 2025 til 11,86 prosent i 1. tertial 2026. Enheten arbeider systematisk og målrettet med oppfølging av ansatte som er sykmeldt. Dette innebærer tidlig kontakt, jevnlig oppfølgingsmøter og tett dialog med både den ansatte og eksterne aktører som fastlege og NAV der det er relevant. Det legges vekt på å identifisere muligheter for tilrettelegging, og det gjennomføres konkrete tiltak for å støtte gradvis tilbakeføring til arbeid når det er mulig.

Fraværet skyldes i hovedsak langtidsfravær med årsaker utenfor arbeidsgivers kontroll. Likevel arbeider enheten aktivt med forebygging og tilrettelegging for å redusere risiko for nye fraværstilfeller. Målet er å sikre at ansatte får nødvendig støtte og at arbeidsplassen oppleves som trygg og inkluderende.

I 1. tertial ble det registrert 8 HMS-avvik ved enheten. Av disse er 7 avvik lukket og kategorisert som «mindre alvorlig». Det er iverksatt konkrete tiltak for å redusere HMS-avvik i størst mulig grad, blant annet gjennom forbedring av rutiner, tydeligere

ansvarsfordeling og økt oppmerksomhet på risikofaktorer i arbeidsmiljøet.

Det ble også registrert én skademelding i løpet av 1. tertial.

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Avfallshåndtering og kildesortering. Innføre matavfallsordning og full kildesortering for alle fritidseiendommer.		Iht. plan	Ved utgangen av 1. tertial har om lag 84 % av fritidseiendommene tilgang til en full kildesorteringsløsning med utsortering av plastemballasje, papp/papir, glass- og metallemballasje samt restavfall. I tillegg har ca. 27 % av fritidseiendommene fått tilrettelagt løsning for utsortering av matavfall. Denne tilretteleggingen er i hovedsak gjennomført i 2026 og omfatter både nye beholdere og informasjon til brukerne.
Inkluderende arbeidspraksis. Videreføre samarbeidet med politiet, NAV og SLT-koordinator om å tilby sommerjobber innen park og friluft til ungdom som av ulike årsaker ville hatt begrensede muligheter til å komme inn på arbeidsmarkedet. Ved å kombinere praktisk arbeid med sosial inkludering, styrker kommunen sin rolle som en ansvarlig og fremtidsrettet aktør. I tillegg samarbeides det med NAV, Oppfølgingstjenesten Østfold, Personalpartner, Fontenehuset, Fretex, m.fl. om arbeidsutprøving og praksisplasser gjennom hele året.		Iht. plan	Per 1. tertial har 38 personer fått tilbud om sommervikariater. Disse fordeler seg på: - ordinær sommerdrift innen park og friluft inkl. skjærgårdstjenesten - drift av minigolfutleie på Kirketorget 2 kandidater til oppgaver innen veidrift 8–9 kandidater er engasjert gjennom SLT-samarbeidet (politiet, NAV, kommunens SLT-koordinator) for å tilby sommerjobber til ungdom som av ulike årsaker ville hatt begrensede muligheter til å finne seg sommerjobber på egen hånd.
Jordvernstrategi. Vedtak og oppfølging av en kommunal strategi som legger grunnlag og gir oppmerksomhet rundt jordvernet i planprosesser. Målet er å redusere omdisponeringen av jordbruksareal i kommunen.		Iht. plan	Jordvernstrategien ble vedtatt av kommunestyret 10. februar 2026, og enheten har startet oppfølgingen av tiltakene i strategien. Arbeidet har fått betydelig nasjonal oppmerksomhet, og Moss kommune trekkes frem som et eksempel på godt og

systematisk arbeid med utvikling og formidling av en kommunal jordvernstrategi.

I løpet av 1. tertial har landbruksforvaltningen blitt invitert til flere faglige arenaer for å presentere prosessen og erfaringene, blant annet:

- presentasjon under kommunesamlingen for landbruk 10.–11. februar i regi av Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
- presentasjon under Landbrukskonferansen 2026 i Stjørdal, arrangert av Statsforvalteren i Trøndelag 19.–20. mars
- presentasjon under seminar om jordvern på Stortinget 7. april

Arbeidet med strategien har dermed bidratt til økt bevissthet om jordvern både internt og eksternt, og styrker Moss kommunes posisjon som en faglig relevant aktør på området.

Klimaplan og klimabudsjett. Følge opp Moss kommunes klimaplan med tiltak som reduserer klimagassutslipp. Det rapporteres årlig på klimabudsjettet, og nytt klimabudsjett for de neste fire årene utvikles hvert år.	Iht. plan	Klimabudsjettet for 2026 er utarbeidet, og danner grunnlaget for videre oppfølging av tiltak i kommunens klimaplan og for utviklingen av nytt klimabudsjett for kommende fireårsperiode.
Styrket intern samhandling og faglige innspill. Jobbe for å forbedre interne prosesser, og bidra med klima-, natur- og miljøfaglige vurderinger og innspill i overordnede planer, reguleringsplaner og byggesaker der dette er relevant. Vurderingene skal være en viktig del av en bærekraftig forvaltning av arealene, og gi grunnlag for nødvendige beslutninger og målrettede tiltak.	Iht. plan	Enhet miljø og landskap har tatt en aktiv rolle i å lede og koordinere et tverrfaglig arbeid i kommunalområdet plan, miljø og teknikk mellom for å forbedre prosesser, rutiner og samhandling i behandlingen av detaljreguleringsplaner. Målet er å utvikle mer forutsigbare, effektive og faglig robuste planprosesser for både kommunen og forslagsstillere. Arbeidet er ressurskrevende, men viktig for å sikre bedre kvalitet og fremdrift i planprosesser. Internt i enhet miljø og landskap er det i tillegg til etablerte tverrfaglige møtepunkter i løpet av 1. tertial etablert faste samhandlingsmøter mellom avdeling landbruk og avdeling natur, klima og bymiljø. I tillegg er det etablert faste møterekker mellom enheten og henholdsvis Moss i sentrum og enhet kultur, aktivitet og inkludering for å styrke koordinering og samhandling på tvers av tjenesteområder.

Vannforvaltning og Oslofjorden. Oslofjorden er et viktig rekreasjonsområde, og det er behov for å finne en god balanse mellom bruk og vern. Enheten har ansvar for helhetlig vannforvaltning i tråd med EUs vanndirektiv og den regionale planen for Oslofjorden. Arbeidet omfatter innsjøer, vassdrag og kystområder, og krever koordinering på tvers av sektorer og aktører. I planperioden vil innsatsen særlig rettes mot følgende utfordringer:

Iht. plan

Arbeidet følger opp EUs vanndirektiv og den regionale planen for Oslofjorden, med tiltak rettet mot vannkvalitet, avrenning, strandsonen og marine økosystemer.

- **Gunnarsbybekken:** Tilskuddsmidler er innvilget. Det er søkt om nødvendige tillatelser, og et prøvetakingsprogram for vannkvalitet er planlagt.
- **Trolldalsbekken:** Oppfølging av sigevannsdam og arbeid med nye driftsrutiner og ansvarsavklaringer.
- **Landbruk:** Digitalt kart over private vanningsanlegg er utarbeidet. Det jobbes løpende med miljøtiltak og oppfølging av miljøkrav, inkludert jordhelsekveld og grupperådgivning.
- **Strandsonen:** Prosjektet med oppfølging av ulovligheter i strandsonen pågår, men er ressurskrevende og har noe lavere framdrift enn ønsket.
- **Rent Mossesund:** Multiconsult er i gang med å videreutvikle tiltaksplanen med fokus på miljøgifter og geoteknikk.
- **Marine økosystemer:** Kommunen har fått tilskudd til kartlegging av restaurerbare marine naturtyper. Konkurransesgrunnlag er publisert med frist 13. mai 2026.
- **Båtseptik:** Prosjektet har hatt begrenset framdrift hittil i 2026.

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Fremmede arter på Noreødegården	I 2026 skal enheten prioritere bekjempelse av fremmede skadelige arter ved Noreødegården, som er en viktig inngangsport til Mossemarka. Ved å fjerne disse artene bidrar kommunen til å beskytte den opprinnelige naturen og sikre at Mossemarka forblir et rikt og levende naturområde for både mennesker og dyreliv. Tiltaket er spesielt viktig fordi	Iht. plan	Enheten har i 1. tertial lagt grunnlaget for arbeidet med å bekjempe fremmede skadelige arter ved Noreødegården, et viktig inngangspunkt til Mossemarka og et område med høye naturverdier. Kommunen har fått innvilget tilskudd fra Miljødirektoratet, som skal brukes til kartlegging av fremmede arter og til å utarbeide en plan for videre bekjempelse. Det er også ansatt en sommervikar

	Noreødegården er et mye brukt friluftsområde og fungerer som inngang til større naturverdier. Resultatindikator: Antall gjennomførte skjøtselstiltak.		dedikert til bekjempelse av fremmede arter, finansiert av andre tilskuddsmidler fra Miljødirektoratet. Dette styrker kapasiteten til å gjennomføre praktiske skjøtselstiltak i sesongen.
Gange i byen	Enheten skal bidra til å følge opp gåstrategien til Moss kommune, med særlig fokus på sentrum. Resultatindikator: Antall gange-tiltak gjennomført	Iht. plan	Enheten har startet arbeidet med en gåkampanje for sommeren 2026, med mål om å motivere flere innbyggere til å gå mer i hverdagen. Kampanjen vil løfte fram gange som en helsefremmende, sosial og miljøvennlig aktivitet, med særlig fokus på sentrum og bynære områder. Arbeidet omfatter utvikling av budskap, visuell profil og tiltak som skal gjøre det enklere og mer attraktivt å velge gange.
Grønnstruktur og parkplan	Enheten skal være en aktiv bidragsyter i arbeidet med ny grønnstrukturplan og ha ansvar for revisjon av parkplanen. Resultatindikator: • Deltakelse i utarbeidelse i grønnstrukturplan • Status revisjon av parkplanen	Iht. plan	Arbeidet med ny grønnstrukturplan er i oppstartsfasen og har i 1. tertial vært rettet mot kartlegging og analyse av dagens grønnstruktur. Det er gjennomført befaring og kartlegging i den nordlige delen av kommunen, og flere befaringer er planlagt. Disse analysene skal danne grunnlaget for temakart til kommuneplanens arealdel, inkludert vurderinger av viltkorridorer og områder med behov for styrket grønnstruktur. Revisjonen av parkplanen er også i startfasen. Det er gjort en første kartlegging av hvilke parker og grøntområder som skal inngå i revisjonen, og det er etablert dialog med avdeling Geodata om muligheter for en ny digital kartløsning som kan gi bedre oversikt over parkene på kommunens nettsider. Nye befaringer av parkene planlegges gjennom sommeren for å sikre et godt kunnskapsgrunnlag for det videre arbeidet.
Husholdningsrenovasjon - kildesortering	Moss kommune skal nå EUs krav om 60 % kildesortering innen 2030. I 2026 vil hovedfokuset være å utvide matavfallsinnsamlingen til alle private husholdninger i kommunen, samt starte innføring av full kildesortering for fritidsboliger. Mål for 2026: Fullføre utrulling av matavfallssortering Beskrivelse: 1. I 2026 skal Moss kommune, i samarbeid med MOVAR, jobbe videre med å inkludere de resterende private husholdningene i ordningen for utsortering av matavfall. Dette inkluderer også oppstart av fritidsrenovasjon.	Iht. plan	Det jobbes med å fullføre utrulling av matavfallssortering til alle husholdninger og fritidsboliger i Moss kommune, men enkelte deler av utrulling avventer avklaringer og praktiske løsninger. Det er ikke rullet ut matavfallssortering til flere boliger i 1. tertial. Status er at det gjenstår én rute med standard beholdere. Denne holdes tilbake inntil det foreligger en konkret løsning for fritidsboligene som ligger på samme rute. I tillegg gjenstår enkelte borettslag og sameier med plassutfordringer, som

	2. Kommunen skal styrke informasjonsarbeidet og forbedre nettsidene for å nå bedre ut med budskap om kildesortering, ombruk og avfallsminimering. Resultatindikatorer: • Beskriv status for utrulling av matavfall for husholdnings- og fritidsrenovasjon. • Hvilke temaer er kommunisert ut for å gjøre kildesortering enklere for innbyggeren? • Kildesorteringsprosent for Moss (bruker statistikk fra SSB) – årlig rapportering		krever egne tilpasninger før utrulling kan gjennomføres. Fra og med påske 2026 er det tilrettelagt for utsortering av matavfall på om lag 27 % av fritidseiendommene. Flere av disse eiendommene hadde tidligere kun restavfall. Alle berørte fritidseiendommer har mottatt brev med informasjon om den nye løsningen, samt praktiske tips om kildesortering og avfallsreduksjon. Kommunens nettsider er omstrukturert og oppdatert, med bedre navigasjon, tydeligere beskrivelser og flere illustrasjoner for å gjøre kildesortering enklere for innbyggerne. I tillegg er følgende informasjonstiltak gjennomført: • Kommunen har informert om MOVARs nye app og ordningen med forskjøvnede hentedager ved helligdager. • Midlertidig henteordning for hageavfall er annonsert på kommunens nettsider og i sosiale medier.
Innspill til planer	Enheten skal i 2026 bidra til klimatilpasning og utslippsreduksjon ved å følge opp planprosesser med tydelig fokus på miljø og klima. Dette innebærer å gi innspill til områdeplaner, reguleringsplaner og byggesaker, og sikre at hensynet til klima og natur blir ivaretatt tidlig i prosessen. Dette inkluderer krav til: • Effektiv massehåndtering, slik at transport og deponering av jord og stein skjer med minst mulig utslipp. • God avfallshåndtering, med fokus på sortering, gjenbruk og redusert avfallsmengde. • Bruk av klimavennlig maskinpark, for eksempel elektriske eller lavutslipps anleggsmaskiner. • Natur- og miljøvurderinger Gjennom aktiv oppfølging og dialog med planleggere skal enheten bidra med fagkompetanse om klima og miljø. Resultatindikator:	Iht. plan	Enheten har i 1. tertial arbeidet aktivt for å sikre at klima- og naturhensyn blir ivaretatt i kommunens planprosesser. Dette gjøres gjennom faglige innspill til områdeplaner, reguleringsplaner og byggesaker, med særlig vekt på massehåndtering, avfallsløsninger, bruk av klimavennlig maskinpark og vurderinger av natur- og miljøverdier. I løpet av perioden har enheten gitt innspill til 13 ulike planer, i tillegg til løpende innspill til byggesaker. Dette bidrar til at klima- og miljøhensyn blir vurdert tidlig i planprosessene og integrert i videre planlegging. Landbruksforvaltningen har også gjennomført intern opplæring om jordvernstrategien for enhet plan og samfunnsutvikling, for å styrke kompetansen om arealbruk og klimaeffekter i planarbeidet.

Antall planinnspill med fokus på klima og naturhensyn.

Klima i landbruket

Enheten skal i 2026 følge opp miljø- og klimakrav som bidrar til bedre jordhelse og reduserte klimagassutslipp fra landbruket. Dette kan inkludere tiltak som fremmer redusert jordarbeiding, bruk av fangvekster og god gjødselhåndtering. God jordhelse bidrar til økt karbonlagring og mindre utslipp.

Videre skal enheten arbeide for å unngå omdisponering og nedbygging av landbruksareal. Nedbygging fører ikke bare til direkte utslipp, men reduserer også naturens evne til å lagre karbon. Skog og jord er viktige karbonlagre, og bevaring av disse arealene er avgjørende for å nå kommunens klimamål.

Resultatindikatorer:

- Antall landbrukseiendommer med gjennomførte klimatiltak (SMIL/RMP).
- Antall kontroller eller oppfølginger av miljøkrav i landbruket.
- Antall informasjons- eller veiledningstiltak rettet mot jordhelse og klimatilpasning i landbruket.

Iht. plan

Enheten har i 1. tertial prioritert arbeid med jordhelse, miljøkrav og klimatiltak i landbruket. Aktivitetene har i hovedsak handlet om kompetanseheving, veiledning og oppfølging av regelverk, samt arbeid med å hindre nedbygging av landbruksareal gjennom jordvernstrategien.

Kompetanseheving og veiledning

Det er gjennomført en jordhelsekveld, og det er planlagt grupperådgivning gjennom hele vekstsesongen. Enheten har også gitt omfattende informasjon og rådgivning om:

- nye miljøkrav
- bruk av fangvekster
- krav til gjødselbruk og journalføring

Dette er formidlet gjennom nyhetsbrev, e-post, befaringer og direkte rådgivning.

Oppfølging av miljø- og klimakrav

Kontroll og oppfølging av miljøkrav i landbruket er igangsatt og vil pågå gjennom hele vekstsesongen. Dette omfatter blant annet krav knyttet til jordarbeiding, gjødselhåndtering og tiltak som reduserer klimagassutslipp.

Arbeid med jordvern

Enheten arbeider videre med implementering av tiltak i jordvernstrategien, som skal bidra til å hindre nedbygging av landbruksareal og bevare viktige karbonlagre i jord og skog.

Resultatindikatorer:

- Antall landbrukseiendommer med gjennomførte klimatiltak (SMIL/RMP): Tallgrunnlag kommer i oktober.
- Kontroller og oppfølginger av miljøkrav: Pågår gjennom hele vekstsesongen.
- Informasjons- og veiledningstiltak: Det er gjennomført 4 tiltak rettet mot jordhelse og klimatilpasning så langt i 2026.

Klimabudsjett - overordnet og enheter

Enheten har ansvar for å utarbeide kommunens overordnede klimabudsjett og rapportere på dette. Arbeidet er tverrfaglig og både interne og eksterne tiltak ligger inne i budsjettet. Budsjettet henter inn

Iht. plan

Det overordnede klimabudsjettet for Moss kommune for 2026 er utarbeidet. I tillegg har alle enheter lagt inn sine klimatiltak i Framsikt, som danner grunnlaget for videre oppfølging og rapportering

statistikk fra Miljødirektoratets utslippsstatistikk, fordelt på kommunene i Norge.

Enheten følger opp kommunens planer knyttet til klimagassutslipp, naturmangfold og klimatilpasning via alle enheters klimabudsjetter.

Resultatindikator:

Status for arbeidet gjennom rapportering i Framsikt per 2. tertial og i årsrapport.

gjennom året. Dette sikrer at både interne og eksterne tiltak inngår i kommunens samlede klimaarbeid, og at enheten kan følge opp mål knyttet til klimagassutslipp, naturmangfold og klimatilpasning på tvers av organisasjonen.

Rapportering på det overordnede klimabudsjettet i Framsikt skjer i 2. tertial rapport og i årsrapporten. Status per 1. tertial er at klimabudsjettet er etablert og at enhetene har lagt inn tiltak som skal følges opp videre i 2026.

Klimatilpasning gjennom grønn struktur og skjøtsel

I 2026 skal enheten bidra til klimatilpasning ved å styrke grønn infrastruktur og sikre robuste naturmiljøer i by- og friområder. Dette innebærer å:

- Sørge for at det settes av plass til trær og at riktige treslag velges i byggeprosjekter, slik at vegetasjonen tåler fremtidens klima og bidrar til lokal nedkjøling og overvannshåndtering.
- Gjennomføre aktiv skjøtsel av skogkledte friområder for å utvikle skog fremfor kratt, og dermed styrke områdenes evne til å motstå ekstremvær og samtidig bevare naturverdier.
- Plante nye trær i parker og friområder for å øke grøntdekningen og forbedre lokal klimatilpasning.

Iht. plan

Resultatindikator:

Ikke startet/pågående/gjennomført:

- Det er sikret plass til trær og valgt klimatilpassede treslag i relevante byggeprosjekter.
- Skjøtsel er gjennomført i skogkledte friområder med mål om å utvikle skog fremfor kratt.
- Det er gjennomført treplanting i kommunale friområder som del av klimatilpasning.
- Grønnstruktur er styrket gjennom planlegging og skjøtsel i utvalgte områder.

Ivaretagelse av trær i byggeprosjekter

Enheten har gitt flere innspill til pågående planer og byggesaker. I uttalelsene er det lagt særlig vekt på:

- betydningen av å sette av tilstrekkelig plass til trær
- valg av klimatilpassede treslag
- bevaring av eksisterende trær der dette er mulig

Dette bidrar til at nye prosjekter i større grad tar hensyn til trærnes rolle i lokal nedkjøling, overvannshåndtering og økologisk robusthet.

Skjøtsel av skogkledte friområder

Det er gjennomført skjøtsel i ett friområde, og det føres fortløpende oversikt over nye behov. Aktiviteten planlegges med hensyn til hekketiden, slik at større tiltak legges til høsten.

Et større tiltak er gjennomført på Alby, hvor store edelgraner – et fremmed treslag som fortrenger stedegne arter – er fjernet. Trærne var opptil ca. 35 meter høye, og fjerningen reduserer frøspredning betydelig. Arbeidet fortsetter for å sikre utvikling av skog fremfor kratt og styrke områdets motstandskraft mot ekstremvær.

Treplanting i parker og friområder

Pluggplanter er bestilt og forventes levert og plantet i løpet av mai/juni. Dette vil bidra til økt grøntdekning og bedre lokal klimatilpasning i kommunens friområder.

Løpende planlegging og prioritering

Listen over skjøtselsbehov oppdateres kontinuerlig, og tiltak bestilles fortløpende. Det tas hensyn til naturmangfold ved å unngå inngrep i perioden mai-juli, som er kritisk for fuglenes hekketid.

Klimatilpasning i landbruket

Landbruket påvirkes sterkt av klimaendringer, og det er viktig å tilpasse driften for å tåle mer ekstremvær. Enheten vil derfor i 2026 ha fokus på tiltak som styrker jordhelse, redusert jordbearbeiding, flere fangvekster m.m. slik at jorda blir mer robust mot tørke, flom og erosjon.

Resultatindikatorer:

- Antall gårder som har tatt i bruk fangvekster.
- Antall gårder med redusert jordarbeiding.

Iht. plan

Arbeidet med klimatilpasning i landbruket er godt i gang, med særlig fokus på jordhelse, redusert jordbearbeiding og økt bruk av fangvekster. Aktivitetene i 1. tertial har i hovedsak handlet om kompetanseheving, rådgivning og forberedelser til tiltak gjennom vekstsesongen.

Kompetanseheving og kunnskapsdeling

Det er gjennomført en jordhelsekveld med god deltakelse. Temaet var hvordan forbedret jordstruktur, økt biologisk aktivitet og redusert jordbearbeiding kan gjøre jorda mer robust mot tørke, erosjon og flom.

Videre planlegges grupperådgivning innen jordhelse gjennom hele vekstsesongen, med mål om å støtte bønder i praktisk gjennomføring av klimatilpassede tiltak.

Rådgivning og informasjon om miljøkrav

Enheten har gitt individuell rådgivning og sendt ut informasjon om:

- nye miljøkrav
- tilskuddsordningen Regionalt miljøprogram (RMP)
- hvordan tiltak som fangvekster og redusert jordarbeiding kan bidra til klimatilpasning

Dette bidrar til at flere gårdsbruk får nødvendig kunnskap for å ta i bruk relevante tiltak.

Oppfølging og kontroll

Det er igangsatt kontroll og oppfølging av miljøkrav og RMP-tiltak. Dette sikrer at klimatilpassede driftsformer faktisk gjennomføres og at tilskudd brukes i tråd med formålet.

Resultatindikatorer

Tallgrunnlaget for antall gårder som tar i bruk fangvekster og redusert jordarbeiding blir tilgjengelig i oktober, når søknads- og rapporteringsgrunnlaget foreligger.

Klimatilpasning og vassdrag

Enheten skal i 2026 arbeide for god ivaretagelse av elver og bekker i Moss kommune. Klimatiltak registreres i Vann-Nett. Målet er å redusere risikoen for skade som følge av klimaendringer og ekstremvær, og sikre at vannmiljøene bevarer og styrkes over tid.

Iht. plan

Arbeidet med å sikre god ivaretagelse av elver og bekker i Moss kommune er godt i gang. I 1. tertial har enheten prioritert både registrering av klimatiltak i Vann-Nett og videre framdrift i pilotprosjektet Gunnarsbybekken.

	Pilotprosjektet Gunnarsbybekken. Utarbeidelse av helhetlig rapport og tiltaksplan, samt gjennomføring av fysiske tiltak knyttet til bekken. Resultatindikator: • Fullføre og registrere tiltak i Vann-nett - antall bekker • Status Gunnarsbybekken		Registrering av klimatiltak i Vann-Nett Det er registrert tiltak i til sammen 25 bekker og elver i kommunen. Alle tiltak der Moss kommune er virkemiddeleier er nå oppdatert for både gjeldende og kommende planperiode. Tiltak der andre myndigheter – som Miljødirektoratet og Statsforvalteren – er virkemiddeleier, vil bli oppdatert av disse aktørene. Pilotprosjekt Gunnarsbybekken – planlegging og tillatelser Det er utarbeidet en tiltaksplan for de fysiske tiltakene som skal gjennomføres i Gunnarsbybekken. Søknad om prosjektmidler til Miljøverndepartementet er i 1. tertial innvilget, og kommunen avventer formelle tillatelser til tiltaket fra Statsforvalterne før fysiske tiltak kan starte opp. Kildesporing og datagrunnlag for helhetlig tiltaksplan Parallelt med planleggingen av de fysiske tiltakene i Gunnarsbybekken er det igangsatt kildesporing i den øvre delen av bekken. Dette gjennomføres ved månedlig supplerende prøvetaking fra mai til oktober. Dataene skal brukes til å utarbeide en helhetlig tiltaksplan for hele nedbørsfeltet, som skal: • identifisere nødvendige tiltak i hele bekken • styrke kunnskapsgrunnlaget for klimatilpasning • fungere som mal for tilsvarende arbeid i andre bekker i kommunen
Kommunikasjon om gjenbruk	Forbedre innhold om avfall på nettsidene til Moss kommune. Oppfordre til å kjøpe brukt, samt å kjøpe holdbare, tidløse og reparerbare produkter når man kjøper nytt. Bruke klær lengst mulig, og kjøpe holdbare plagg av naturlige fibre, ikke syntetiske fibre, og tykt materiale, når man kjøper nytt eller brukt. Resultatindikator: Forbedret informasjon på nettsiden (ja/nei)	Iht. plan	Arbeidet med å forbedre kommunens informasjon om avfall og gjenbruk er i gang. Det er foreløpig ikke publisert nytt innhold på nettsidene, men enheten har arbeidet med å utvikle en bedre struktur og et forslag til nytt oppsett for temasidene. Dette danner grunnlaget for kommende informasjonstiltak om gjenbruk, avfallsreduksjon og bærekraftige forbruksvaner. Publisering av nytt innhold er planlagt senere i 2026.
Naturhensyn i planarbeid	Tiltak: Ivareta naturhensyn i planprosesser Enheten skal sørge for at hensynet til natur og biologisk mangfold blir ivaretatt i områdeplaner, reguleringsplaner og byggesaker. Dette gjøres	Iht. plan	Enheten har i 1. tertial arbeidet aktivt for å sikre at natur- og miljøhensyn blir ivaretatt i kommunens plan- og byggesaksprosesser. Dette gjøres gjennom

gjennom faglige innspill og uttalelser som bidrar til at naturverdier bevares og styrkes i kommunens arealforvaltning.

Resultatindikator:

Antall planinnspill og større uttalelser med fokus på naturhensyn.

faglige innspill og uttalelser til områdeplaner, reguleringsplaner og byggesaker.

I perioden er det levert 13 innspill til planer der naturmangfold, grønnstruktur, kantsoner, økologiske funksjoner og hensynet til trær og vegetasjon er tydelig vektlagt. Arbeidet bidrar til at naturverdier blir bedre integrert i arealforvaltningen og at planforslag justeres for å redusere negative konsekvenser for naturen.

Naturmangfold i landbruket

Enheten skal følge opp jordvern og skogarealer for å bevare areal som viktig for naturmangfold. Gjennom tilskuddsordningene SMIL (Spesielle miljøtiltak i landbruket) og RMP (Regionale miljøtiltak), samt kontroller og veiledning, følger enheten opp at landbruket tar hensyn til miljø og natur. Dette kan for eksempel være tiltak som bevarer kantsoner langs vassdrag, hindrer erosjon eller fremmer biologisk mangfold på jordene.

Resultatindikatorer:

- Antall SMIL- eller RMP-tiltak med fokus på naturmangfold.
- Antall kontroller eller veiledningsbesøk med naturhensyn.

lht. plan

Enheten har i første tertial arbeidet systematisk med å følge opp jordvern, skogarealer og miljøhensyn i landbruket. Innsatsen har særlig vært rettet mot veiledning, informasjon og oppfølging av tilskuddsordningene SMIL og RMP, som er sentrale virkemidler for å fremme naturmangfold og bærekraftig arealbruk.

Oppfølging av tilskuddsordninger (SMIL og RMP)

Enheten har gitt rådgivning til gårdbrukere om aktuelle miljøtiltak, med særlig vekt på:

- bevaring og skjøtsel av kantsoner
- tiltak som reduserer erosjon
- tiltak som fremmer biologisk mangfold på jordbruksarealer

Det er også sendt ut informasjon om årets RMP-krav og muligheter for å søke støtte til naturmangfoldtiltak.

Kontroller og veiledning

Det er gjennomført kontroller og oppfølging av miljøkrav knyttet til RMP. I tillegg er det gitt veiledning til flere gårdbrukere om hvordan naturhensyn kan integreres i driften, både i jordbruks- og skogarealer.

Kompetanseheving og dialog

Arbeidet med naturmangfold er også fulgt opp gjennom dialog med landbruksnæringen og veiledning i forbindelse med planlagte tiltak. Dette bidrar til økt bevissthet om hvordan landbruket kan ivareta naturverdier i praksis.

Resultatindikatorer

Tallgrunnlaget for antall SMIL- og RMP-tiltak med naturmangfoldsfokus, samt antall kontroller og veiledningsbesøk, vil foreligge senere i året når søknads- og rapporteringsperiodene er avsluttet.

Oslofjorden - helhetlig plan

Moss kommune jobber for å følge opp sitt ansvar for Oslofjorden gjennom "Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv", naturmangfoldplanen, prosjekt Rent Mossesund, plan for avløp i spredt bebyggelse, ulovlighetsprosjektet i strandsonen og med tilrettelegging for kyststier nær sjøen. Enheten har ansvar for å koordinere dette arbeidet.

lht. plan

Enheten har i 1. tertial arbeidet med å koordinere kommunens oppfølging av «Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv». Arbeidet omfatter både tiltak i sjø, oppfølging av nasjonale føringer og rapportering til statlige myndigheter.

Tiltaksplan for opprydding av forurenset sjøbunn i Mossesundet

	Vassdragsforvaltning vil ha ekstra fokus i 2026. Resultatindikator: Status for arbeidet.		Utarbeidelse av tiltaksplan for opprydding av forurenset sjøbunn i Mossesundet er et sentralt tiltak i den helhetlige tiltaksplanen for Oslofjorden. • Miljødirektoratet er pådriver for at planen ferdigstilles i løpet av 2026. • Arbeidet er igangsatt med Multiconsult som leverandør. • Første utkast til tiltaksrapport er planlagt levert 1. juli 2026. Miljødirektoratet har signalisert at opprydding i Mossesundet er prioritert som neste større tiltak i tiltaksplanen for Oslofjorden. Informasjonstiltak knyttet til nasjonalt fiskeforbud Det nasjonale fiskeforbudet som gjelder i deler av Moss følges opp lokalt. • Det planlegges å sette opp informasjonsskilt på om lag 20 steder i kommunen for å sikre god informasjon til publikum og friluftsbukere. Rapportering til Miljødirektoratet Moss kommune har rapportert inn status for sitt arbeid til Miljødirektoratet i tråd med kravene i tiltaksplanen. Dette bidrar til nasjonal oversikt over framdrift og behov i Oslofjordarbeidet.
--	---	--	---

Redusere marin for søpling og styrke naturmangfoldet	Bidra til å redusere klimagassutslipp og styrke naturmangfoldet gjennom bærekraftig drift og skjøtsel av kommunens grøntområder og kystlinje. Redusere marin for søpling og styrke naturmangfoldet ved sjøen: • Skjærgårdstjenesten gjennomfører jevnlig rydding av marin for søpling, både som del av ordinær drift og gjennom aksjoner. • Skjøtsel av grøntområder med hensyn til naturmangfold innebærer å unngå gressklipping rundt trær for å skåne røttene, samt å la deler av strender og parker stå igjen som rufseområder for å fremme biologisk mangfold. Ta vare på trær og beredskap ved ekstremvær: • Vedlikeholde og beskytte trær i kommunale grøntområder. • Rydde stier og fjerne trær som har falt ved ekstremvær, og være i beredskap ved slike hendelser	Iht. plan	Skjærgårdstjenesten har tilrettelagt for 8–10 frivillige ryddeaksjoner per 1. mai og har mottatt 350 000 kroner i støtte fra Miljødirektoratet til arbeid mot marin for søpling i 2026. Ryddeaksjonen i regi av Skjærgårdstjenesten i Kurefjorden 11. april samlet over 30 deltakere og resulterte i 260 kg innsamlet avfall. For å styrke naturmangfoldet er artsrike arealer merket og får gro fritt gjennom sesongen. Trefall ryddes fortløpende, særlig i pressområder som Mosseskogen, Alby og Framnes. Det er produsert og satt ut 20 nye rasteplassbenker i kommunen, i tillegg til 7 benker laget i samarbeid med Halmstad frivillighet. Benker, brygger, badetrapper og annen friluftsinfrastruktur repareres ved behov. Ny vannsklie på Sjøbadet er ferdigstilt for sesongen 2026. Kommunen har fått tilskudd til bekjempelse av fremmede arter, som finansierer en sommervikar
---	---	------------------	---

Vedlikehold av infrastruktur:

- Reparere og vedlikeholde benker, brygger og annen friluftsinfrastruktur.

Fremme pollinatorvennlig beplantning og bekjempe fremmede arter:

- Plante bievennlige blomsterarter i parker og grøntområder.
- Bekjempe fremmede arter

Redusere utslipp fra maskiner og kjøretøy:

- Benytte hagemaskiner som går på fornybart drivstoff.
- Bruke elbil og elsykler i tjenestekjøring.

Resultatindikator:

Status for arbeidet med naturmangfold og klima, basert på ovennevnte tiltak.

dedikert til dette arbeidet.

For å redusere utslipp fra drift benyttes kun fossilfrie småmaskiner ved nyanskaffelser, og nye nyttekjøretøy velges som elektriske der det er mulig. Avdeling drift park og friluft bruker også to elektriske varesykler i sentrumsnære skjøtselsoppgaver.

Rent Mossesund

Rent Mossesund er et miljøprosjekt som har som mål å forbedre miljøtilstanden i indre Mossesund. Prosjektet inkluderer opprydding av forurenset sjøbunn, tiltak for å styrke det marine naturmangfoldet og forebygging av ny forurensning. Enheten miljø og landskap har ansvar og prosjektlederrolle.

Resultatindikator:

Status i prosjektet.

Iht. plan

Prosjektet har hatt god framdrift i første tertial, med hovedfokus på å oppdatere kunnskapsgrunnlaget for opprydding av forurenset sjøbunn og å gjennomføre nødvendige undersøkelser.

Oppdatering av tiltaksplan og geotekniske vurderinger

I januar inngikk prosjektet kontrakt med Multiconsult om oppdatering av tiltaksplanen for sjøbunnen og gjennomføring av geotekniske vurderinger. Arbeidet pågår som planlagt og skal ferdigstilles 1. juli 2026.

Supplerende undersøkelser

Det ble gjennomført supplerende sediment- og biotaprøver i april for å vurdere blant annet spredning av forurensning til marint liv i Mossesundet.

I tillegg er det utført modellering av sedimentforflytning fra skipstrafikken (OneSubsea og Mølla), basert på konkrete data om fartøy, motorer og kjøremønstre. Modellen viser at skipstrafikken bidrar til sedimentspredning. Det anbefales derfor å gjennomføre fysiske målinger i sundet for å kunne fastslå omfanget mer presist. Dette kan få betydning for vurderingen av fordelingsansvar i oppryddingen.

Videre arbeid og behov for justering av plan
Dersom Multiconsult anbefaler supplerende geotekniske undersøkelser, bør disse gjennomføres

			høsten 2026 for å sikre et solid beslutningsgrunnlag for: • avgrensning av tiltaksområdet • valg av gjennomførbare tiltak Høsten er opprinnelig satt av til undersøkelser av uidentifiserte objekter på sjøbunnen. Dersom geotekniske undersøkelser prioriteres, må dette arbeidet utsettes til 2027.
Trær	Enheten bidrar til å bevare og styrke naturmangfoldet i Moss kommune gjennom målrettet skjøtsel og tiltak i kommunale friområder og parker. For 2026 innebærer dette å blant annet: • Plante furu (pluggplanter) på Albystranda og friområdet mot Larkollen camping for å styrke lokal vegetasjon og øke arts mangfoldet. • Bevare gamle trær ved å la naturen gå sin gang der det er mulig, og unngå unødvendig beskjæring og rydding rundt store trær, som i Torderødparken. • Legge ut stokker og dødt trevirke i friområder, parker og reservater når store eller gamle trær faller eller må felles, for å skape leveområder for insekter, fugler og sopp. • Erstatte trær som må fjernes, slik at grøntstrukturen opprettholdes og naturverdiene videreføres. Tiltakene skal bidra til å stanse tap av arts mangfold og styrke økologiske funksjoner i bynære grøntområder. Resultatindikatorer: • Antall trær plantet (f.eks. furu på Albystranda og Larkollen). • Antall områder der skjøtsel er redusert for å bevare naturlig utvikling. • Antall stokker/dødt trevirke lagt ut i friområder. • Antall trær erstattet etter felling.	Iht. plan	Arbeidet med å bevare og styrke naturmangfoldet gjennom skjøtsel og treplanting er i gang, med særlig fokus på forberedelser til planting og håndtering av trær som må fjernes av hensyn til sikkerhet eller sykdom. Det er bestilt 50 eik og 300 furu i pluggplantestørrelse. Disse skal plantes blant annet på Alby og tidligere kommunale riggplasser. Pluggplanter brukes som et mer kostnadseffektivt og skånsomt alternativ til større trær, og årets planting ses som et pilotforsøk. En hul eik som måtte fjernes i forbindelse med et VA-prosjekt er planlagt gjenbrukt som dødt trevirke i en park for å skape leveområder for insekter og sopp. Per 1. tertial er det ikke gjennomført planting eller utlegging av stokker. Arbeidet er i planleggings- og forberedelsesfasen, og tiltakene vil gjennomføres senere i sesongen.

Enhet plan og samfunnsutvikling

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet plan og samfunnsutvikling har et hovedansvar for arbeidet med helhetlig og bærekraftig planlegging og samfunnsutvikling i kommuneorganisasjonen og mossesamfunnet, ved blant annet å:

- Ivareta kommunens behov for strategiske, langsiktige og overordnede plan- og utviklingsoppgaver.
- Saksbehandlig av private og offentlige reguleringsplaner.
- Gi gode beslutningsgrunnlag, gjennomføre gode og effektive plan- og strategiprosesser og bidra til oppfølging og gjennomføring av vedtatte planer.
- Delta i/lede nettverk for å sikre helhetlig utvikling i samsvar med kommunens overordnede mål, strategier og planer.

Enhetens arbeidsoppgaver omfatter blant annet: Samfunnsplanlegging, areal- og transportplanlegging, klima- og naturplanlegging og klimaledelse, ledelse og koordinering av kommunens folkehelsearbeid, tilrettelegge for næringsutvikling og medvirkning. Enheten har ansvar for koordinering av tverretatlige samarbeid som Byliv, Miljøløftet Moss og Mosseregionens interkommunale politiske råd. Enheten skal bidra til forsknings- og samarbeidsprosjekter med utdanningsinstitusjoner.

Utvikling og utfordringer

Samfunnsutvikling skal bidra til tverrfaglig samhandling og samskaping for å oppnå samfunnsmålene i kommuneplanen og skal jobbe kunnskapsbasert, forebyggende og langsiktig. Hittil i 2026 har enheten prioritert blant annet følgende arbeidsoppgaver:

- Planarbeid som følger opp FNs bærekraftsmål, kommunens vedtatte mål og strategier for bærekraftig samfunnsutvikling og planstrategi 2024-2027. Sentrumsplanen er revidert og lagt ut på ny høring. Kommuneplanens arealdel er under arbeid med fokus på å ferdigstille utkast til 1. gangsbehandling i løpet av 2026. Enheten holder i arbeidet med ny integreringsplan og grønnstrukturplan.

- Det er mange store reguleringsplaner i prosess. Hittil i 2026 er det vedtatt å legge flere store planer for transformasjon og boligbygging på høring, herunder Sjøhagen nord, Høydaveien-Triovingveien og Kambo B3. Det har vært jobbet mye med å ferdigstille store reguleringsplaner for offentlig infrastruktur, herunder Helgerødgate og Kanalbrua, Nye Moss stasjon, overføringsledning til Fuglevik og detaljreguleringer for gang og sykkelveier langs Osloveien og strekningen Dilling Vang.
- Utarbeide kunnskapsgrunnlag med hovedfokus på arbeidet med kommuneplanens arealdel, herunder planvask, arealregnskap og naturregnskap som verktøy i arealplanleggingen. Ny flomfarekartlegging er under utarbeidelse. Det er utarbeidet nye befolkningsframskrivninger som kunnskapsgrunnlag til arbeidet med skolestruktur, barnehageplan og nye arealstrategier.
- Mulighetsstudie for bypakke i Moss. Det skal utarbeides ny leveårskartlegging 2026.
- Oppfølging av vedtatte planer, og bistand til implementering av vedtatte samfunnsplaner i kommuneorganisasjonen. Følge opp og gjennomføre tiltak i bla. naturmangfoldplan, strategi for klimatilpasning, strategisk næringsplan og boligpolitisk plan. Det er utarbeidet forslag til bokkvalitetsprinsipper som er et vedtatt tiltak i boligplanen.
- Enheten leder og deltar i tverrfaglige og tverrsektorielle nettverk blant annet Miljøløftet, Mosseregionen interkommunalt politisk råd, Osloregionen interkommunalt politisk råd, Fremsam, bylivsprogrammet, internt planforum, folkehelsenettverk, frivillighetsforum, folkehelse- og klimanettverk. Nytt tverrfaglig bolignettverk er etablert og ledes av enhet samfunnsutvikling.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	11 728	11 989	-261	25 819	25 819	0

Kommentar til status økonomi

Enhet plan og samfunnsutvikling forventer samlet balanse mot revidert budsjett per 31. desember 2026.

Enheten har foreløpig noe mindreinntekter på gebyrinntekter på plan og noe mindreutgifter på blant annet kjøp av tjenester på samfunnsutvikling knyttet til periodisering av både inntekter og utgifter knyttet til planarbeid i løpet av året.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Innsparingstiltak	-750	-750	0		
Nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakt PMT	-750	-750	0	Ferdig	Innsparingen er tatt høyde for i budsjett 2026.
Politisk vedtak	500	500	0		
Styrke innbyggerinvolvering	500	500	0	I arbeid	Dette er midler som vil bli brukt i forbindelse med å arrangere møteplasser for innbyggere, blant annet innenfor arbeidet med skolestruktur, i forbindelse med planarbeid og når kommunen skal i gang med å følge opp vedtak om innbyggerdialog som oppfølging av mulighetsstudiet kanalen.
Sum tiltak	-250	-250	0		

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Politisk vedtak	750	750	0		
Innføring av Byarkitekt	750	750	0	Ferdig	Viser til tekst under "Status politiske vedtak"; verbalvedtak.
Sum tiltak	750	750	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	2,43 %	4,22 %	6,65 %

Sykefravær 2023	0,39 %	0,00 %	0,39 %
Sykefravær 2024	1,23 %	0,26 %	1,49 %
Sykefravær 2025	1,57 %	1,01 %	2,57 %
Sykefravær 2026	2,92 %	5,95 %	8,87 %
Sykefravær 1. tertial 2025	1,91 %	0,00 %	1,91 %
Sykefravær 1. tertial 2026	2,92 %	5,95 %	8,87 %

Status sykefravær og HMS

Enheten har et samlet fravær på 8,87 prosent hittil i år. Enheten er omorganisert, og det er ikke relevant å sammenlikne med enhetens samlede fravær i fjor, men fraværet ligger høyere enn i fjor på samme tid. Fraværet skyldes i hovedsak langtidsfravær på små avdelinger med få ansatte, og det jobbes aktivt med oppfølging knyttet til langtidsfraværet.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Etablering av funksjonen Byarkitekt i Moss kommune: Kommunestyret ber komunedirektøren legge frem en sak om etablering av funksjonen Byarkitekt i Moss kommune i løpet av første kvartal 2026.		Ferdig	Det ble fremmet sak om etablering av funksjonen byarkitekt til kommunestyret 14. april (sak 038/26). Der ble det vedtatt at den økonomiske rammen knyttet til funksjonen byarkitekt ses i sammenheng med rekruttering av "Seniorrådgiver plan og samfunnsutvikling" og prioriteres inn i arbeidet med evaluering av planprosesser og forbedring av rutiner for intern samhandling, samt for å styrke kommunens evne og kompetanse til gjennomføring av planer og etablering av nødvendig teknisk infrastruktur, bedre kostnadsoversikter og mer forutsigbare modeller for kostnadsfordeling.
Politisk utvalgsstruktur: Det startes en gjennomgang av hovedutvalgene plan, byg og teknisk, byutvikling,		Ikke startet	

samferdsel og næring og natur, landbruk og miljø.
Gjennomgangen skal se på saksfordeling og utvalgsstruktur, med mål om effektiv organisering. Dette må også ses opp mot hvordan den politiske utvalgsstrukturen bør organiseres i neste periode.

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Følge opp og gjennomføre tiltak i vedtatte planer, i bla. naturmangfoldplan, strategi for klimatilpasning, strategisk næringsplan og boligpolitisk plan. Plansaker som er viktige for næringslivet for å etablere eller beholde arbeidsplasser skal prioriteres. I arealplanleggingen skal vi legge vekt på bevaring eller utvikling av blågrønne strukturer, klimatilpasning og naturmangfold i nærmiljøer.		Iht. plan	Enheten jobber med oppfølging av planer i varierende grad. Hittil i år har enheten hatt særlig fokus på oppfølging av arealstrategiene gjennom rullering av kommuneplanen og oppfølging av boligplanen gjennom boligrådet.
Lede og delta i tverrfaglige og tverrsektorielle nettverk bl.a. Miljøløftet, Mosseregionen interkommunalt poliske råd, Osloregionen interkommunalt politisk råd, Fremsam, bylivsprogrammet, PMT planforum, internt planforum, folkehelsenettverk, boligrådet, frivillighetsforum, folkehelse- og klimaarbeid.		Iht. plan	
Planarbeid som følger opp FNs bærekraftsmål, samfunnsplanen og planstrategi 2024-2028, herunder reguleringsplanarbeid, utarbeide grønnstrukturplan, integreringsplan, sluttbehandle kommunedelplaner for Moss sentrum og Halmstad og revidere kommuneplanens arealdel.		Iht. plan	De fleste prioriterte planer er under arbeid. Kommunedelplan for Halmstad er forsinket på grunn av begrensede ressurser og prioritering av kommuneplanens arealdel.
Utarbeide kunnskapsgrunnlag med hovedfokus på arbeidet med kommuneplanens arealdel, herunder utarbeide grønnstrukturplan, ferdigstille arealregnskap og naturregnskap som verktøy i arealplanleggingen og gjennomføre flomfarekartlegging. Vi planlegger ny levekårskartlegging i 2026, for å følge utviklingen av geografiske forskjeller i levekårsutfordringene.		Iht. plan	Flomfarekartlegging er under arbeid. Hittil i år har man hatt fokus på ny elvebunnskartlegging som grunnlag for å kunne lage en modell for videre flomfareberegninger. Enheten har også jobbet med kunnskapsgrunnlag til integreringsplan og det samlede kunnskapsgrunnlaget til kommuneplanens arealdel.

Viderføre arbeidet med å styrke oppstartsfasen av planprosesser, sikre god og tidlig intern samordning med relevante fagområder og god medvirkning i planprosesser.	Iht. plan	Det er etablert en tverrfaglig arbeidsgruppe som jobber med evaluering av planprosesser og nye prosedyrer for samarbeid i plan.
---	-----------	---

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Bistå andre i arbeid med klimatilpasning	Enheten skal gi veiledning og koordinere oppfølging av tiltak i kommunens strategi for klimatilpasning, slik at klimatilpasning integreres i enhetenes arbeid og planlegging. Resultatindikator:Beskrivelse av hvordan bistand har bidratt til at klimatilpasning er ivaretatt i konkrete tiltak eller planprosesser hos enhetene.	Iht. plan	Det er pågående arbeid med flomsonekartlegging av Mosseelva og en gjennomgang av manøvreringsreglementet for Vansjø. Enheten har dialog med MKEiendom om klimasårbarhetsvurdering av kommunale bygg. Enheten deltar i tverrfaglig overvannsgruppe og i klimatillpasningsnettverket i Østfold, der det hittil i 2026 er gjennomført et seminar om overvann i kommunal planlegging.
Bistå andre med å følge opp naturmangfoldplanen	Enheten skal gi veiledning og faglig støtte til kommunens enheter i bruk og forståelse av naturmangfoldplanen, slik at naturhensyn integreres i planlegging og gjennomføring av tiltak. Resultatindikator: Antall enheter som har mottatt bistand Hvilke mål fra naturmangfoldplanen er fulgt opp	Iht. plan	Enheten jobber og bistår andre med oppfølging av flere tiltak og satsingsområder i naturmangfoldplanen, herunder: Søknad om tilskuddsmidler til tiltak, naturkartlegging, planvask, ny grønnsstrukturplan, flaggermusprosjekt, sommerjobb for ungdom med vedlikehold av blomsterenger.
Bypakke	Bypakke er et finansieringsverktøy for samferdselstiltak som fremmer miljøvennlig transport. Enheten skal jobbe for en bypakke for finansiering av mobilitetstiltak. Resultatindikator: Status for arbeidet med bypakke	Ferdig	Kommunestyret i Moss fattet prinsippvedtak om å videre utrede bruk av bompenger til finansiering av en bypakke og en ny kanalbro i Moss, 10. februar 2026. Østfold fylkeskommunen har på bakgrunn av dette vedtatt å igangsette bypakkeutredning for Moss.
Flomsonekartlegging av Vansjø	Enheten skal kartlegge flomfare langs Vansjø og Mosseelva for bedre beredskap og planlegging. Resultatindikator: Kartlegging gjennomført; antall områder med oppdatert flomdata.	Iht. plan	Det er inngått avtale med Multiconsult om gjennomføring av flomsonekartlegging og elvebunnskartlegging, og arbeidet skjer i henhold til plan.

Ivareta naturmangfold i arealplanlegging	Enheten skal sikre god kunnskap, kartlegging av naturmangfold og bruk av naturdata i planarbeid. Resultatindikator: Andel saker der naturmangfold er vurdert opp mot kommunens naturmangfoldsplan. Eksempler på hvordan naturdata har påvirket utforming av tiltak (f.eks. justering av byggeområde, bevaring av trær, etablering av regnbed).	Iht. plan	Det er søkt om og fått tilskuddsmidler for naturkartlegging i forbindelse med arbeidet med kommuneplanens arealdel. Arbeidet med arealregnskap og planvask er godt i gang, og det er vedtatt prinsipper for planvask.
Klimagassutslipp i arealplanlegging	Arealbruk skal bidra til lavere utslipp, f.eks. ved å unngå nedbygging av karbonrike arealer og fremme kompakt utbygging. Enheten skal vurdere klimagassutslipp i arealplanleggingen, unngå å nedbygge karbonrike arealer og sikre at utbygging ivaretar et transporteffektivt utbyggingsmønster. Resultatindikator:Antall planforslag med vurdering av klimagassutslipp; antall arealer med karbonlagring vurdert.	Iht. plan	
Overvann i arealplaner	Enheten skal jobbe for å sikre overvann i alle arealplaner. Det betyr at løsninger for lokal overvannshåndtering må integreres i planarbeid. Resultatindikator: Kvalitativ vurdering av hvordan overvannshensyn har påvirket planutforming	Iht. plan	
Utarbeide grønnsstrukturplan	Enheten har ansvar for å utarbeide en plan for sammenhengende grøntområder og økologiske korridorer. Dette skal gjøres i samarbeid med andre enheter. Resultatindikator:Status for arbeidet	Iht. plan	Arbeidet er igangsatt, med fokus på kunnskapsgrunnlag og temakart til kommuneplanens arealdel som første leveranse.
Utarbeide mobilitetsplan	Enheten skal utarbeide en helhetlig mobilitetsplan som bidrar til tilrettelegging for bærekraftig mobilitet i Moss. Planen skal legge til rette for gange, sykkel, kollektiv og redusert bilbruk. Resultatindikator:Status for arbeidet med planen; oppstart/under arbeid/ferdigstilt	Ikke startet	

Kommunalområde helse og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdet er organisert med 11 virksomheter, samt tre avdelinger organisert direkte under kommunalområdet.

Rapporteringsområdene er som følger:

- Hjemmetjenester
- Habilitering og mestring (to virksomheter)
- Mossehjelpe
- Heldøgns omsorg (tre virksomheter)
- Helsehus og legevakt (to virksomheter)
- Virksomhetsovergripende (to virksomheter)

Kommunalområdet har til sammen ca. 1290 årsverk ved inngangen til 2026. Årsverkene er ikke inkludert vakanser.

Virksomhetene under områdene heldøgns omsorg er de største med til sammen ca. 420 årsverk. Herfra ytes tjenester i sykehjem og samlokaliserte omsorgsboliger som fortrinnsvis er tiltenkt eldre.

Hjemmesykepleien har i underkant av 190 årsverk. Avdeling praktisk bistand og nattjenesten er også organisert i denne virksomheten.

Habilitering og mestring har ca. 330 årsverk og gir tjenester i bolig og ambulant til personer med funksjonsvariasjoner.

Helsehus og legevakt har til sammen ca. 115 årsverk, og består av 43 korttidsplasser, samt interkommunal akutt døgnenhet (KAD) og legevakt

Under Mossehjelpe med ca. 90 årsverk, er alt av tjenester til mennesker med rus- og psykiske lidelser organisert.

Virksomhetsovergripende er et sammensatt område med til sammen ca. 120 årsverk. Her er ulike tjenester som understøtter de øvrige virksomhetene i kommunalområdet. Helsetjenester og koordinering og Forebygging og rehabilitering er organisert her.

Under kommunalområde er det ca. 25 årsverk. Her er flere sentrale funksjoner som miljørettet helsevern, ledelse av legetjenesten, e-helse, samt andre områder som har i oppgave å være bindeleddet for både fagutvikling, kommunikasjon og tjenesteutvikling i kommunalområdet.

Tjenestene som ytes innen kommunalområde helse og mestring er i hovedsak hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24. juni 2011. Loven er en pliktlov som pålegger kommunen å sørge for nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester til alle som trenger det. Pasient- og brukerrettighetsloven og helsepersonelloven, begge av 2. juli 1999, er også sentrale for kommunalområdets virksomhet.

Utvikling og utfordringer

Kommunalområdet arbeider målrettet med utviklings- og omstillingstiltak for å møte økende behov og sikre bærekraftige tjenester. Arbeidet omfatter prioritering innen kapasitetsbygging, strukturendringer og utvikling av mer treffsikre og helhetlige tilbud.

I tråd med Plan for omsorgsbygg, vil det vurderes etablering av flere samlokaliserte boliger for brukere innen ROP/psykisk helse. Samtidig gjennomføres det endringer i hjemmesykepleien for å styrke kapasitet og effektivitet. Innen barn og unge utvikles løsninger knyttet til Sørtun og Solli, med mål om bedre kapasitetsutnyttelse og redusert behov for tjenestekjøp.

Det pågår en mulighetsstudie for økt sykehjemskapasitet. Parallelt utvikles mer fleksible boformer og forebyggende tiltak, herunder styrking av aktivitetstilbud til eldre i samarbeid med frivilligheten.

Vi styrker og videreutvikler samhandlingen om helhetlige, trygge og effektive pasientforløp, blant annet gjennom videreutvikling av «Trygt hjem», for å utnytte kapasiteten bedre og sikre gode overganger i tjenestene.

Brukermedvirkning og pårørendearbeid er sentralt for kvaliteten, og tjenestene utvikles i dialog med brukere og pårørende med vekt på reell medvirkning og systematisk oppfølging. Ambisjonen er trygge, tilgjengelige og bærekraftige tjenester som understøtter innbyggernes mestring.

Digitalisering og velferdsteknologi tas i bruk for å styrke kvalitet og ressursstyring, samtidig som styring og ledelse videreutvikles.

Rekrutteringssituasjonen er krevende, og det arbeides med mer fleksibel bruk av kompetanse. Samtidig øker regelverk for arbeidstid og overtid behovet for bærekraftige bemanningsløsninger. Heltidskultur er viktig, men må suppleres med oppgavedeling og nye arbeidsformer. Arbeidskraftgrunnlaget utvides gjennom inkluderende tiltak, som bidrar til økt kapasitet og sosial bærekraft.

Kunnskapsgrunnlaget fra 2025–2026 ligger til grunn for politiske prioriteringer og tiltak. Forbedringsarbeidet er i gang, men krever langsiktig og konsekvent gjennomføring for å gi varige forbedringer.

Strategiplanen for Helse og mestring er under utvikling, med tydelige prioriteringer og bærekraft som mål, og skal bidra til økt mestring og livskvalitet gjennom bedre balanse mellom kvalitet, kapasitet og økonomi.

Tiltakene samlet legger grunnlaget for bedre ressursutnyttelse, styrket kapasitet og mer bærekraftige løsninger.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
600-Kommunalområde helse og mestring	44 258	40 842	3 415	125 099	114 089	11 010
601-Hjemmesykepleien	70 144	71 979	-1 836	200 597	200 597	0
602-Habilitering og mestring	122 860	123 874	-1 014	352 428	351 028	1 400
603-Mossehjelpe	33 960	34 226	-266	97 843	97 843	0
604-Heldøgns omsorg	136 207	144 555	-8 348	379 993	390 333	-10 340
605-Helsehus og legevakt	46 332	47 877	-1 544	120 447	129 097	-8 650
606-Virksomhetsovergripende helse og mestring	118 064	124 872	-6 808	241 200	259 020	-17 820
Sum	571 824	588 225	-16 400	1 517 607	1 542 007	-24 400

Kommentar til status økonomi

Kommunalområde helse og mestring melder et avvik på 24,4 millioner kroner per 31.12.26

Dette er nåsituasjonen og utfordringsbildet, og det vil fremover måtte jobbes med å få ytterligere effekt av iverksatte tiltak, samt finne nye tiltak for å minimere avviket.

Tjenestene innen habilitering, hjemmetjeneste, psykisk helse og rus, legevakt og forebyggende tjenester melder balanse eller et mindreforbruk.

Heldøgns omsorg (sykehjem og omsorgsbolig) melder et merforbruk på 10,3 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak brukere med omfattende og sammensatte behov, høyt belegg, økt bemanningsbehov og høyt sykefravær. Dette til sammen gir økte kostnader til drift og personell. En del av forklaringen kan være et for høyt ambisjonsnivå for omstilling i planperioden. Heldøgns omsorg hadde et merforbruk på 10 millioner kroner i 2025, samtidig som området har et nedtrekk på 18 millioner kroner i 2026. Dette har samlet sett gitt et betydelig omstillingsbehov på kort tid.

Helsehuset melder et merforbruk på 8,7 millioner kroner, hovedsakelig knyttet til høyt pasientbelegg, økt kompleksitet i pasientgruppen, behov for spesialisert kompetanse samt høyt bemanningsbehov og sykefravær. Dette bidrar samlet til økte kostnader til drift og personell. Helsehuset jobber med å stabilisere driften, noe som medfører at økonomiske nedtrekk tar lengete tid å realisere.

Vi har også merforbruk på kjøpeplasser og overliggerdøgn, henholdsvis 26,5 og 3 millioner kroner. Noe av økningen vil medføre økte refusjoner knyttet til særlig ressurskrevende brukere. Anslaget økes med 10 millioner kroner for 2026.

Tjenestekjøp av eksterne helse- og omsorgsplasser har et nedtrekk i på 11 millioner kroner i 2026 og økende utover planperioden, samtidig som det er et potensial for å ta flere brukere tilbake til kommunens egne tjenester. I tråd med Plan for omsorgsbygg, vil det vurderes etablering av flere samlokaliserte boliger for brukere innen ROP/psykisk helse.

Merforbruket på overliggerdøgn er i hovedsak knyttet til kapasitetsutfordringer i de kommunale tjenestene. Manglende tilgjengelige plasser i egne institusjoner og egnede boliger gjør at pasienter blir liggende lenger på sykehus enn ønskelig. Dette gir økte kostnader, samtidig som det reflekterer et høyt press på tjenestene og et behov for å styrke kapasiteten i egne tilbud.

Kommunalområdet Helse og mestring står i en krevende økonomisk situasjon med økende behov og press på kapasitet. Samtidig er omfattende omstillingstiltak igangsatt for å styrke kapasitet og bærekraft i egne tjenester. Effekt av tiltakene vil komme over tid, og gir grunnlag for en mer robust og fremtidsrettet tjeneste.

Oppsummering tiltak

Kommunalområdet Helse og mestring arbeider bredt med tiltak. Et hovedfokus er å sikre riktige tjenestenivå, blant annet gjennom mer treffsikre vedtak innen omsorgsstønad, avlastning og heldøgntjenester. Det pågår samtidig et langsiktig arbeid for å redusere bruken av heldøgns tjenestekjøp og ta flere brukere hjem til kommunens egne tjenester. Dette skal styrke kapasiteten og redusere kostnadene over tid.

For å møte økende behov og høy kompleksitet arbeides det systematisk med styrket bemanningsplanlegging, døgnrytmeplaner, samlokalisering og mer målrettet bruk av vikarer. Høyt sykefravær er en gjennomgående utfordring, og tiltak for å redusere fravær og stabilisere bemanningen er derfor prioritert. Samtidig gjennomføres strukturelle endringer som etablering av digital hjemmesykepleie, innsatsteam og omlegging av aktivitetstilbudet for å sikre mer effektiv drift.

Bedre pasientflyt er et sentralt tiltak på tvers av tjenestene. Kapasitetsmøter, samhandlingsteam og økt fysisk tilstedeværelse mellom HTK, Mossehjelpa og Helsehuset skal bidra til raskere avklaringer, færre overliggere og riktige tjenestetildeling. Forebyggende arbeid, blant annet gjennom videreutvikling av trygge og effektive pasientforløp og «Trygt hjem», og tiltak som styrker innbyggernes egenmestring, skal redusere presset på de mest kostnadskrevende tjenestene.

Selv om enkelte områder melder balanse, er det nødvendig å utvikle nye tiltak i hele tjenesteområdet for å møte den samlede økonomiske utfordringen. Arbeidet med omstilling, effektivisering og kapasitetsbygging vil fortsette gjennom året for å sikre en mer robust og drifteffektiv tjenesteutvikling.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik årsprognose
Avlastningsbolig for barn	2 300	0	2 300	0
Digital hjemmesykepleie	1 500	0	1 500	0
HM - Oppgradering bygg og utstyr	6 484	812	6 484	0
Inventar rus og psykisk helse	206	177	206	0
Sensorteknologi Habilitering og mestring	500	45	500	0
Sum	10 990	1 035	10 990	0

Avlastningsbolig for barn

Beslutning om bygging av ny avlastningsbolig og videre bruk av Løvsstad avventes til ny plan for avdeling Sørtun avlastning og avdeling barn og unge foreligger, jmf. Ksak 096/24. Midlene rebudsjetteres til 2027.

HM - Oppgradering bygg og utstyr

Oppgradering av bygg og utstyr pågår i flere av virksomhetene. Midlene brukes til både byggetekniske endinger og kostbart medisinsk -og forflytnings tekniske hjelpemidler.

Inventar rus og psykisk helse

Midlene benyttes til tilpasning av lokaler i Kongens gate. Forventet ferdigstilt i løpet av 1. halvår.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	4,28 %	9,80 %	14,08 %
Sykefravær 2023	3,65 %	9,50 %	13,16 %
Sykefravær 2024	3,53 %	10,16 %	13,69 %
Sykefravær 2025	3,59 %	10,13 %	13,71 %
Sykefravær 2026	3,84 %	10,25 %	14,09 %
Sykefravær 1. tertial 2025	3,98 %	10,62 %	14,59 %
Sykefravær 1. tertial 2026	3,84 %	10,25 %	14,09 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for 1. tertial er på 14,1 prosent, som er noe lavere enn samme periode i fjor. Helse og mestring følger opp sykefraværet gjennom et eget prosjekt som skal styrke det systematiske HMS- og IA-arbeidet. Målet er å sikre felles struktur, gode verktøy og en mer enhetlig praksis i oppfølgingen. Arbeidet skal sette ledere bedre i stand til å jobbe målrettet og bidra til varig effekt i form av økt nærvær og et bedre arbeidsmiljø

Det ble i i 1. tertial registrert 292 HMS-avvik, og 209 i samme periode 2025 som. Størst andel - var avvik i kategoriene truet/utsatt for vold og psykisk belastning/skade - henholdsvis 220 i 2026 og 161 i 2025.

Avvikene behandles i den enkelte avdeling, deretter vurderes avvikene samlet i medbestemmelsesmøtene på virksomhetsnivå. Mange HMS-avvik relateres til vold mot ansatte som følge av at brukere har tilstander med uro og utfordrende adferd. Det jobbes kontinuerlig med risikovurderinger og skadeavvergende tiltak.

Kommunalområde helse og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Direktørens stab består av to fagsjefer, to kommuneoverleger, en merkantil og en rådgiver. I tillegg er tre avdelinger organisert direkte under direktør.

- Avdeling forskning og utvikling
- Avdeling for fastlegeordningen og LIS-legene
- Avdeling E-helse

Avdelingene har som mål å ha fokus på forskning og kontinuerlig utvikling av tjenestene i Moss kommune. Gjennom dette arbeidet tar kommunen medvirkningsansvar ved å legge til rette for et godt samarbeid med forsknings- og utviklingsmiljøer ved både spesialisthelsetjenesten og utdanningsinstitusjoner. Avdelingen skal også sikre ivaretagelse av oppgaver innen miljørettet helsevern, sikre et godt smittevernarbeid, god organisering og utvikling av legetjenesten i kommunen samt arbeid med e-helsetiltak og tiltak knyttet til pårørendestrategien.

Utvikling og utfordringer

Moss kommune har befolkningsvekst og en økende andel eldre, noe som tilsier et økende behov for fastleger over tid. Per første tertial 2026 vurderes fastlegeordningen i Moss som stabil og i samsvar med målbildet i plan for legetjenestene. Kapasiteten er god, rekrutteringssituasjonen er tilfredsstillende, og innbyggerne har reell valgfrihet ved valg av fastlege. Økonomisk foreligger det usikkerhet knyttet til årets forhandlinger om basistilskudd og takstoppgjør mellom staten og Legeforeningen. En eventuell ytterligere vridning av finansieringen i retning økt basistilskudd på bekostning av innsatsstyrt finansiering kan medføre økte utgifter for kommunen, dersom dette ikke kompenseres gjennom tilsvarende økning i rammeoverføringen til kommunen.

Forskning- og utviklingsavdelingen (FoU) arbeider systematisk med kvalitetsutvikling og forbedringsarbeid innen Helse og mestring. En sentral utfordring er manglende etterlevelse av prosedyrer og rutiner. FoU bistår virksomhetene i arbeidet med opplæring, implementering og forankring av rutiner og retningslinjer, i tråd med gjeldende krav og føringer.

Beredskapsarbeid har hatt særlig fokus i perioden. FoU har gjennomført en ROS-analyse, utarbeidet en handlingsplan og en beredskapsplan for kommunalområdet. Avdelingen har også bidratt i arbeidet med kommunens helseberedskapsplan, og arbeider videre med avklaringer knyttet til virksomhetenes ansvar for egenberedskap, herunder mat, vann, strøm, varme, legemidler og utstyr.

Det er gjennomført temakvelder for pårørende ved pårørendesenteret, arrangert veterandag og helsekonferanse. FoU leder et internt utviklingsarbeid knyttet til samarbeid om trygge pasientforløp («Trygt hjem»). Arbeidet med å tilrettelegge for gode praksisforløp for elever og studenter videreføres, og det er etablert flere samarbeidsfora med Sykehuset Østfold og andre kommuner i regionen.

Innenfor e-helse er det flere gjennomførte og pågående digitaliseringstiltak. Piloteringen av digital hjemmesykepleie viser allerede høy aktivitet og forventes å gi økt kapasitet over tid. LMP er innført i alle heldøgnstjenester, migreringen til Sensio 365 er fullført, og kartlegging viser betydelig potensial for effektivisering gjennom velferdsteknologi i habilitering og bedring. Oppgradering av telefonparken og økt kapasitet i trygghetsalarmtjenesten gir mer robust drift og raskere responstid. Samtidig pågår forbedringsarbeid med e-linkmeldinger, og kommunen deltar i regional anskaffelse av ny elektronisk pasientjournal. Det arbeides også med å utforske mulighetene for tale-til-tekst og økt samarbeid med andre kommuner for kompetanseoverføring. Det jobbes kontinuerlig med å bygge kompetanse og ta i bruk nye metoder og virkemidler for å redusere risiko for lav avkastning på investeringer i teknologi. Det skal blant annet igangsettes et arbeid for å se hvordan bruk av KI kan bidra inn i måling og dokumentasjon av gevinster og effekter.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	44 258	40 842	3 415	125 099	114 089	11 010

Kommentar til status økonomi

Det meldes et positivt avvik på 11 millioner kroner per 31.12.26. Avviket skyldes i hovedsak ubenyttede midler knyttet til blant annet omstilling og drift, samt sykefravær og permisjoner hvor det ikke er satt inn i vikar.

Oppsummering tiltak

Stillinger holder vakante der hvor dette er mulig og det leies ikke inn vikar ved sykefravær. Det holdes igjen på alt av driftsmidler hvor dette er mulig.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode	-12 000	-12 000	0		
Kutt etter tjenestegjennomgang med Agenda Kaupang	-12 000	-12 000	0	I arbeid	
Innsparingstiltak	-3 500	-3 500	0		
Nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakt HM	-3 500	-3 500	0		Nedbemanningen på avdeling FOU og nedtrekk driftsmidler er gjennomført. Biler avvikles ved utløp av leasingkontrakter i august, og får ikke helårseffekt inneværende år.
Sum tiltak	-15 500	-15 500	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2022	4,28 %	9,80 %	14,08 %
Sykefravær 2023	3,65 %	9,50 %	13,16 %
Sykefravær 2024	3,53 %	10,16 %	13,69 %
Sykefravær 2025	0,68 %	5,79 %	6,47 %
Sykefravær 2026	1,82 %	1,31 %	3,13 %
Sykefravær 1. tertial 2025	0,70 %	7,48 %	8,19 %
Sykefravær 1. tertial 2026	1,82 %	1,31 %	3,13 %

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Effektivisere samarbeidet mellom tjenesteytende avdelinger og virksomhet helsetjenester og koordinering.		Iht. plan	Pågående arbeid. Det er etablert samarbeid og samhandlingsarenaer mellom tjenestene og HTK, noen av disse arenaene og samarbeidet videreutvikles - eks. trygt hjem arbeidet.
Gjennomføre prosjekter under programmet Moss 2035- et omstillingsarbeid for fremtidssikring. Dette er en viktig satsning for at innbyggerne i fremtiden skal kunne mestre egen livssituasjon og få bistand når de trenger det.		Forsinket	Programmet <i>Moss 2035</i> er en del av kommunens omstillingsarbeid for fremtidssikring. Det legges opp til å identifisere og løfte frem relevante prosjekter for Helse og mestring som kan bidra til å styrke innbyggernes evne til egenmestring og sikre bærekraftige tjenester fremover. Moss 2035 vil som premissleverandør gi et viktig kunnskaps- og erfaringsgrunnlag. Kommunedirektøren vil innarbeide relevante innsatsområder i kommende strategiplan for Helse og mestring.

Gå i dialog med utbyggere for å sikre tilgang på funksjonelle boliger i alle deler av boligtrappen.

Iht. plan

Kommunen ved Helse og mestring og samfunnsplanlegging har hatt møte med flere utbyggere om å utvikle boliger for eldre, men det er per mai 2026 ingen utviklere som har konkrete planer om å etablere f.eks. trygghetsboliger i Moss. Flere utbyggere gir tilbakemelding om at det er krevende å etablere seniorboliger i dagens marked uten offentlig støtte, og de vurderer at prisen på boligen blir for høy for målgruppen. Kommunen vil fortsette dialogen med utviklere, både gjennom ordinære planprosesser og med utviklere som særskilt ønsker å etablere seniorboliger i nederste del av boligtrappen.

Jobbe videre med tilbakemeldingskulturen, herunder jobbe for at brukerrådene skal være aktive medvirkningsarena.

Iht. plan

Helse og mestring arbeider systematisk med å styrke tilbakemeldingskulturen gjennom innhenting og oppfølging av innspill fra brukere og pårørende. Tilbakemeldinger analyseres og følges opp som del av virksomhetenes kvalitets- og forbedringsarbeid. Det er etablert en modell for oppfølging av tiltak gjennom virksomhetsplaner og internkontroll i kvalitetsutvalg. Målet er å sikre aktiv brukermedvirkning, blant annet gjennom velfungerende brukerråd. Se følgende saker: [Sak 57/25 Brukerundersøkelser og tilbakemeldingskultur](#) og 025/26: [Bruker- og pårørendeundersøkelser samt tilbakemeldingskultur i Helse og mestring](#) . Dette vil følges opp høsten 2026, i tråd med vedtakspunkt 4 i sak [08/26 Systemgranskning Helse og mestring; evaluering av brukerrådenes mandat, herunder innhenting av erfaringer fra kommuner som lykkes godt med brukerråd.](#)

Oppfølging av demensplan?, herunder etablering av egne team rundt brukere med demenslidelser i hjemmetjenesten.

Iht. plan

Tiltak i planen følges opp, egne team rundt brukere med demens er startet i hjemmesykepleie.

Planlegge og dimensjonere nye boliger og tiltak i henhold til kartlagte behov.

Iht. plan

Følges opp jmf. Plan for omsorgsbygg. Mulighetsstudie for sykehjem er igangsatt, arbeidet

		med samlokaliserte boliger for personer med funksjonsvariasjoner pågår og arbeid med flere samlokaliserte boliger til ROP/psykisk helse brukere startes opp.
Samarbeide med brukere, frivillige og private om hvordan løse behov for enklere tjenester.	Iht. plan	Friskus er tatt i bruk i de fleste tjenestene, og utviklingsarbeid knyttet til utvidet bruk av systemet opp mot enkelt frivillige skal startes opp.
Videre arbeid med pårørendestrategi?en, herunder arrangere en egen pårørendedag.	Iht. plan	Pårørende dag gjennomføres fast i september hvert år. Tiltakene i strategien følges opp. Pårørendesenter etablert, og flere kurs for pårørende er startet.
Videreføre arbeidet fra prosjekt samhandling. Prosjektet har jobbet for å bedre pasientforløpet og samhandlingen mellom avdelingene.	Iht. plan	Utviklingsarbeidet pågår, endringer gjennomføres gradvis og inkluderer mange av tjenestene i Helse og mestring.
Videreføre mentorordning for å rekruttere og beholde helsepersonell.	Iht. plan	Mentorordningen benyttes på en god måte på lik linje som tidligere.
Videreutvikle e-helseteam?et og ta i bruk flere e-helseløsninger.	Iht. plan	Videreutvikling av ehelse avdelingen og ehelseløsninger følger handlingsplan for innværende år. Dette jobbes med etablering samt videreutvikling av eksisterende løsninger, og et spesielt fokus i å på digital hjemmesykepleie og å ta i bruk ehelseløsninger i Habilitering og mestring.
Øke andelen medarbeider som arbeider heltid gjennom økt bruk av ulike turnusløsninger.	Iht. plan	Dette er et kontinuerlig arbeid. De fleste avdelingene har flere som jobber langvakter på helger og stadig flere ansatte tester dette ut, tre avdelinger skal teste ut årsturnus. Påstartet arbeid i samarbeid med hovedtillitsvalgte med å legge til rette for lengre langvakter.

Hjemmesykepleien

Tjenesteområdebeskrivelse

Virksomhet hjemmesykepleie består av alle avdelinger for hjemmesykepleie, praktisk bistand, personlig assistanse og ambulerende natt. Avdelingene er fordelt på tre lokalisasjoner; Rygge (Rygge rådhus,) Jeløy i Værftsgata og på Solgård skog.

Virksomheten består av:

- Hjemmesykepleie Rygge avdeling 1 og 2.
- Hjemmesykepleie Sentrum avdeling 1 og 2.
- Hjemmesykepleie Nord.
- Hjemmesykepleie Jeløy avdeling 1 og 2.
- Ambulant natt.
- Praktisk bistand og personlig assistanse

Avdelingene gir tjenester til hjemmeboende, innenfor helse og omsorgstjenesteloven. Oppgavene varierer fra renhold, sårskift, pleie og stell, oppfølging av ernæring til oppfølging i livets siste dager.

Utvikling og utfordringer

Virksomheten må gjennom 2026 tilpasses nye økonomiske rammer. Det betyr at virksomheten er nødt til å tenke nytt i forhold til ressursforvaltning, for å kunne imøtekomme fremtidens krav. Det vil være behov for mer fleksibel fordeling av ressurser og kompetanse på tvers av avdelingene. Endringene må tilpasses over tid og krever en kulturendring hos ansatte og forventningsavklaring hos brukere.

Tilpasning til økonomiske rammer samtidig som tjenestene må tilpasses fremtidige behov medfører endringer hvor hjemmesykepleien organisere annerledes. Det er forventet at dette arbeidet er klart til 2027.

Avdelingene har et økt fokus på at brukere opplever egenmestring. Behov for tjenester i hjemmet vurderes med utgangspunkt i kartlegging av brukers funksjonsnivå og ressurser, hva bruker mestrer selv uten bistand og hva bruker mestrer ved hjelp av tilrettelegging i hjemmet. Det legges spesiell vekt på brukers muligheter til å klare seg selv, og hva bruker trenger for å opprettholde eller forbedre sin helsetilstand og sitt funksjonsnivå.

Virksomheten jobber med mottak av brukere med gode forventningsavklaringer til hva tjenestene skal utføre, men også til hva brukere kan klare selv. Det arbeides aktivt med å etablere et innsatsteam i virksomhet hjemmesykepleie. Faglig ser man at brukere bør kartlegges i hjemmet da dette gir riktigere resultat på kartleggingen. Helse og mestring jobber felles med utviklingsarbeidet «trygt hjem» hvor man ønsker å sikre tverrfaglige vurderinger i hjemmet for å kunne konkludere med riktig tjenestenivå. Prosjektet er et tett samarbeid mellom helsehus, Helsetjenester og koordinering, Forebygging og rehabilitering og virksomhet hjemmesykepleie. Hovedmålet for arbeidet er trygge, helhetlige og effektive pasientforløp med gevinster for

den enkelte bruker. I tillegg er det mål om ivaretagelse av brukere på lavere nivå i omsorgstrappa, økt kapasitet på korttids plassene og nedgang i overligger døgn på sykehus.

Andre viktige utviklingsområder for 2026 vil for virksomheten være opprettelse av demens team, som skal bidra til at den enkelte bruker må forholde seg til færre ansatte. En arbeidsgruppe har gjennom 2025 jobbet med løsninger, og tiltakene vil bli iverksatt i alle avdelinger i løpet av året.

Digital hjemmesykepleie ble startet opp i 1. tertial. Her får brukere tjenester over skjerm istedenfor fysiske besøk. Dette er et frivillig valg som den enkelte bruker bestemmer om de ønsker å være med på. Per dags dato er det 35 brukere i avdelingen, og det gjennomføres 120 digitale besøk per uke. Tjenesten blir kontinuerlig evaluert med den enkelte bruker. Det er kun 3 brukere som har trukket seg eller der tjenesten ikke har fungert så langt. Prosjektet skal evalueres høst 2026, der blant annet gevinstene skal måles og videre utrulling på kveld og helg skal vurderes. Et fremtidig innsatsteam er tenkt å organiseres sammen med digital hjemmesykepleie.

For første gang på flere år opplever virksomhet hjemmesykepleie økt vekst av antall brukere. Samtidig øker ansikt til ansikt tid (Ata-tid) fra 35 prosent (tall fra Kaupang rapporten) til 47 prosent våren 2026. Mange av de kortere oppdragene vil bli vurdert opp mot digital hjemmesykepleie. Gevinster for brukerne kan da være økt trygghet og fleksibilitet i hverdagen.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	70 144	71 979	-1 836	200 597	200 597	0

Kommentar til status økonomi

Virksomhet hjemmesykepleie melder balanse per 31.12.26.

Virksomheten ser økt vekst av brukere i tjenesten, og tar forbehold om at økt brukervekst i tiden fremover kan påvirke resultatet.

I hjemmesykepleien pågår det endringer i organiseringen for å tilpasse seg fremtidens behov. Etablering av to nye avdelinger- digital hjemmesykepleie og innsatsteam fører med seg oppstartskostnader da endringene i organiseringen krever ekstra

innsats slik som utvikling av nye rutiner og arbeidsprosesser noe som fordrer god medvirkning av tillitsvalgte og vernetjeneste. Økningen i kostnader er midlertidige.

Det er variasjoner mellom de ulike avdelingene i forhold til mer- og mindre forbruk.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Innsparingstiltak	-3 700	-3 700	0		
Nedtrekk i henhold til kommunedirektørens fullmakt HM	-3 700	-3 700	0	Ferdig	
Sum tiltak	-3 700	-3 700	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2025	4,29 %	11,17 %	15,46 %
Sykefravær 2026	4,93 %	12,01 %	16,94 %
Sykefravær 1. tertial 2025	4,69 %	13,08 %	17,77 %
Sykefravær 1. tertial 2026	4,93 %	12,01 %	16,94 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for hjemmesykepleien er på 17,0 prosent for 1.kvartal. Til sammenligning var sykefraværet på 17,8 prosent for 1.tertial 2025. Virksomheten må i tiden fremover jobbe aktivt med å forebygge sykefravær og med tilrettelegging for at ansatte skal kunne komme tilbake i jobben. To avdelinger er med på prosjekt "økt grunnbemanning". Det er i prosjektet

perioden gitt midler til å øke grunnbemanning for å se om dette har en innvirkning på sykefraværet over tid. Sykefraværet på disse avdelingene har gått opp jamfør samme periode i fjor. En stor del av fraværet er relatert til sykdom og skader hvor arbeidsrelatert aktivitet ikke lar seg gjøre. Ytterligere to avdelinger vil få bistand med det systematiske sykefraværsarbeidet fremover.

Per 1.tertial har virksomheten 45 HMS-avvik hvor 12 av disse har ført til skademelding; seks ulykker og fem småskader, i tillegg til en knyttet til sykdom. Antall registrerte HMS-avvik varierer mellom avdelingene. Virksomheten jobber aktivt med risikovurderinger i forhold til enkeltbrukere, samt arbeidsmiljø for ansatte. Aktuell opplæring og kursing vurderes kontinuerlig.

75 prosent av de behandlede avvikene har mindre alvorlig eller lavere alvorlighetsgrad. Fordelt slik: alvorlig ni stykk, mindre alvorlig 29 stykk og ikke alvorlig fem stykk, og to stykk ikke valgt alvorlighetsgrad/ikke behandlet.

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Arbeidsdelingen i avdelingene innen hjemmesykepleien skal videreutvikles. Sykepleiere og vernepleiere vil i større grad ha ansvar for faglig veiledning og oppfølging, noe som kan bidra til økt kvalitet og mer effektiv ressursbruk		Forsinket	Virksomheten går gjennom store organisatoriske endringer og må avvente videre arbeid med arbeidsdeling.
Fokus på å sikre et brukerråd som fungerer etter intensjonen.		Ferdig	Virksomheten har etablert brukerråd med 6 medlemmer. Møter avholdes x 4 per år.
Sikre gode mottak av brukere med tydelige forventningsavklaringer. Der brukernes iboende ressurser ivaretas med fokus på at den enkelte bruker skal oppleve egenmestring.		Ferdig	Alle avdelinger har mottaksteam som håndterer førstegangsbesøk med forventningavklaring. Fokus er egenmestring.
Utarbeide rutiner og gjennomføre prosesser for samhandling internt og eksternt for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester.		Iht. plan	Det er etablert tettere samhandling med virksomhet Peer Gynt helsehus og Helsetjenester og koordinering.
Utarbeide rutiner og gjennomføre prosesser for samhandling internt og eksternt for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester.		Iht. plan	Det er etablert tettere samhandling med virksomhet Peer Gynt helsehus og Helsetjenester og koordinering.

Utvikle bruken av velferdsteknologi og andre hjelpemidler i samhandling med e-helse avdelingen.	Iht. plan	Avdeling for digital hjemmesykepleie er under utvikling og prosjekt organisert. Digital hjemmesykepleie utfører oppdrag via skjerm med brukere. Tjenesten er frivillig. Per dags dato er det 35 brukere med digital hjemmesykepleie, og det utføres ca 120 digitale besøk per uke.
Virksomheten viderefører arbeidet med å øke andelen heltidsstillinger i tråd med Moss kommunes handlingsplan for heltidskultur.	Iht. plan	Dette jobbes med koontinuerlig.

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Beredskap for ekstremvær	Virksomheten har oppdaterte beredskapsplaner som inkluderer tiltak ved ekstremvær, som strømbrudd, flom og hetebølger Resultatindikator: - Beredskapsplan revidert og testet i løpet av året (ja/nei) - Ansatte har fått kunnskap om hva som står i beredskapsplanen i 2026 (ja/nei).	Forsinket	Det arbeides med å utvikle og øke beredskapen i helse og mestring.
Kildesortering	Virksomheten har etablert rutiner for kildesortering av avfall i tråd med kommunens retningslinjer.Ansatte i hjemmesykepleien veileder og bistår brukere i å kildesortere avfall riktig, der det er mulig og hensiktsmessig. Resultatindikator: - Andel avfall som kildesorteres (%) - Andel ansatte som har fått opplæring i kildesortering hos brukere (%)	Iht. plan	Virksomheten sorterer panteflasker, papir og restavfall.
Miljøvennlig transport og møtepraksis	Virksomheten benytter elbiler i tjenesten og gjennomfører digitale møter når møtene er under to timer, for å redusere transportbehov og utslipp. Har 1 beredskapsbil med fossilt drivstoff og 76 el-biler. Resultatindikator: - Andel tjenestebiler som er elbiler (%) - Antall fysiske møter under 2 timer	Iht. plan	99% av bilene er elektriske, og alle møter vurderes for Teams møter for å unngå unødvendig kjøring.

Habilitering og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Virksomhetene habilitering og mestring 1 og 2 består av 14 avdelinger. Avdelingene gir tjenester i form av praktisk bistand og opplæring, avlastning i og utenfor institusjon til barn, unge og voksne med ulike funksjonsvariasjoner.

Virksomheten består av:

- Avdeling område 1 Peer Gynt
- Avdeling område 2 Peer Gynt
- Avdeling Sydsbogen
- Avdeling område Bredsand
- Avdeling område Eskelund
- Avdeling område Halmstad
- Avdeling Sørtun avlastning
- Avdeling barn og unge
- Avdeling ambulerende tjenester nord
- Avdeling område Repslagergate
- Avdeling område Carlsmindevei
- Avdeling område Sørtun 1
- Avdeling område Sørtun 2
- Avdeling Skogbrynet

Tjenesteområdet bidrar til at personer med funksjonsvariasjoner og deres familier får leve gode liv i tråd med egne forutsetninger, ønsker og behov.

Utvikling og utfordringer

Virksomhetene opplever økt kompleksitet i forhold til brukere og deres hjelpebehov. Det er særlig innen tjenester til barn og unge og ambulerende tjenester til voksne at vi ser en økning i omfang av tjenester og kompleksitet. Folkehelseutfordringer og forventninger i befolkningen øker behovene for tjenester.

Mange brukere har behov som er komplekse og sammensatte, og får bistand i eget hjem eller i institusjon. Dette fordrer høy fagkompetanse og kontinuitet i tjenesten. Det er generelt et økt behov for veiledning og opplæring av ansatte. Dette for å sikre ivaretagelse av ansatte på en god måte i arbeidshverdagen. Virksomhetene opplever også større utfordringer med vold og trussel om vold, noe som medfører et økt behov for risikovurderinger. God og tilstrekkelig opplæring innenfor kvalitet og HMS arbeidet er viktig med tanke på å rekruttere og beholde godt kvalifiserte ansatte.

Flere brukere har vedtak om bruk av makt og tvang etter kap. 9 i Helse- og omsorgstjenesteloven. Her stilles det krav fra Statsforvalter om kompetanse i utføring av vedtak. Dette innebærer også opplæring i ulike vergeteknikker.

Virksomhetene forventer en bedre ressursutnyttelse ved innføring av mer velferdsteknologi. Dette er viktig for at virksomhetene skal kunne ivareta en forventet brukervekst i fremtiden. Flere avdelinger ser på mulighetene for velferdsteknologi som er aktuell opp mot brukergruppene, og samhandler med avdeling e-helse på dette området. Vi er nå i ferd med nedtrekk på natt i tråd med økonomiplanen.

Virksomhetene ser en økende utfordring med å rekruttere og beholde ansatte med rett fagkompetanse. Dette gjelder spesielt personer med 3-årig bachelor utdanning. Vi ser også en trend til økt turnover i denne gruppen. Det er vanskelig å skaffe nok vikarer til å dekke inn for vakante stillinger og sykefravær.

Virksomhetene har tilbakemeldinger fra brukere som fast punkt i virksomhetenes kvalitetsutvalg samt i ukentlige møter mellom virksomhetsleder og avdelingsledere. Virksomheten har hatt ett møte i brukerrådet i første kvartal.

IKOS (individbasert kompetansestyring) er et digitalt internkontrollsystem for pleie og omsorg som skal bidra til å sikre forutsigbare, trygge og forsvarlige tjenester. De fleste avdelingene benytter IKOS i det daglige, og det skal implementeres i samtlige avdelinger innen utgangen av 2026.

Virksomhetene skal jobbe med oppgavedeling i avdelingene. Det er viktig for virksomhetene å se på hvilke faggrupper som utfører de enkelte oppgavene. Sykepleiere og vernepleiere vil i fremtiden benytte mer av sin tid til veiledning, opplæring og oppfølging av øvrige faggrupper, noe som vil bidra til høyere kvalitet på tjenestene. Avdelingene har plan om å jobbe mer med oppgavedeling i løpet av høsten 2026.

Virksomhetene jobber med å implementere den nasjonale veilederen «Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming» og PAS (positiv atferdsstøtte) som rammeverk. Dette for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester.

Virksomhetene vil prioritere rett kompetanse og kompetansedeling mellom avdelinger og virksomheter. Virksomhetene beskriver behov for kompetanse i sine bemannings- og kompetanseplaner. Det jobbes med å dele kompetanse på tvers av avdelinger. Fagkoordinatorer har faste møter i virksomheten for å bidra til å sikre rett kompetanse.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	122 860	123 874	-1 014	352 428	351 028	1 400

Kommentar til status økonomi

Habilitering og mestring melder et mindreforbruk på 1,4 millioner kroner per 31.12.26.

Mindre forbruket har flere ulike årsaker, herav redusert innleie ved fravær, vakant avdelingsleder stilling, midlertidig ledige leiligheter grunnet bla. fravær av beboer og dødsfall, samt reduksjon av bemanning der hvor det er mulig.

Det er variasjoner mellom de ulike avdelingene i forhold til mer- og mindre forbruk

Oppsummering tiltak

Det jobbes kontinuerlig for å ha nok vikarer, samt oppfølging av ansatte som har høyt fravær. Det jobbes med nye bemanningsplaner og turnusordninger. Det sees på løsninger for bruk sensorteknologi. Avdelingene har et høyere fokus på å revurdere vedtak og har innarbeidet et tettere samarbeid med HTK.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Innsparingstiltak	-5 750	-3 900	-1 850		

Effektivisering habilitering og mestring	-3 450	-3 000	-450	Ferdig	Prosess med nedtrekk passiv natt (450.000) lar seg mest sannsynlig ikke å gjennomføres
Effektivisering nattevaktstjeneste habilitering og mestring	-1 800	-900	-900	I arbeid	På grunn av forsinkelser i prosess med nedtrekk, så vil det ikke bli halvåreffekt, men 3 mnd effekt (900.000)
Slå sammen avd barn og unge og ambulante tjenester	-500	0	-500	I arbeid	
Sum tiltak	-5 750	-3 900	-1 850		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2025	3,38 %	10,14 %	13,53 %
Sykefravær 2026	3,31 %	10,69 %	14,00 %
Sykefravær 1. tertial 2025	3,62 %	10,17 %	13,79 %
Sykefravær 1. tertial 2026	3,31 %	10,69 %	14,00 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for Habilitering og mestring er på 14 prosent for 1. kvartal. Det er 0,2 prosentpoeng høyere enn samme periode i fjor. Korttidsfraværet var på 3,3 prosent og langtidsfraværet var 10,7 prosent.

Avdelingene Sørtun avlastning og barn/unge er med i prosjekt "økt grunnbemanning". I prosjektet er det tilført midler for å styrke grunnbemanningen. Målet er å se om dette har innvirkning på sykefraværet over tid.

Det jobbes aktivt med å forebygge sykefravær, og ved langtidsfravær jobbes det med tilrettelegging for at ansatte skal kunne komme raskere tilbake i jobb. HR bistår i enkelt saker og virksomhetene har faste IA møter med rådgiver fra HR hver 8. uke

Virksomhetene har per 1. tertial 56 HMS avvik. Av disse er 5 meldt som alvorlig avvik og 51 som mindre alvorlig. HMS avvik med påfølgende skademelding er 47 stk. fordelt på 11 ulykker og 36 småskader.

Mange HMS-avvik relateres til vold mot ansatte som følge av at brukere har tilstander med uro og utfordrende adferd. Dette er fysiske skader, men særlig er det psykisk belastning som går igjen som kategorier. Det jobbes kontinuerlig med risikovurderinger og skadeavvergende tiltak. Noen av avvikene peker mot krevende arbeidssituasjoner og stort arbeidspress.

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Ha kontinuerlig fokus på tilbakemeldinger i brukerundersøkelser. Det vil arbeides med konkrete tiltak og handlingsplaner i de ulike avdelingene. Brukerådet er også en arena for tilbakemeldinger.		Iht. plan	
IKOS (individbasert kompetansestyring) er et digitalt internkontrollsystem for pleie og omsorg som skal bidra til å sikre forutsigbare, trygge og forsvarlige tjenester. Videre implementering av IKOS vil skje ved flere avdelinger i virksomhetene i 2025.		Iht. plan	De fleste avdelinger bruker dette daglig. Et par av avdelingene vil impementere det fullt i avdelingene i løpet av 2026
Jobbe med oppgavedeling i avdelingene. Det er viktig for våre virksomheter å se på hvilken faggruppe som utfører de enkelte oppgavene. Sykepleiere og vernepleiere vil i fremtiden benytte mer av sin tid til veiledning, opplæring og oppfølging av øvrige faggrupper. Høyskole ansatte kan på denne måten bidra til høyere kvalitet på tjenestene.		Forsinket	Dette arbeidet starter vi med høsten 2026
Samskape med frivilligheten.		Iht. plan	
Utvikle bruken av velferdsteknologi og implementering av dette i virksomhetene i samhandling med avdeling E-helse		Forsinket	Det er planlagt oppstart av dette i løpet av kort tid. Vi venter på teknologisk utstyr før iverksette av nedtrekk på natt
Virksomhetene jobber med å implementere den nasjonale veilederen «Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming» og PAS (positiv atferdsstøtte) som rammeverk. Dette for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester.		Iht. plan	
Virksomhetene jobber videre for å nå målsetting om heltid i våre avdelinger. Dette ved å utvikle og ivareta gode turnusordninger som gir økt heltid.		Iht. plan	Sørtun 1 skal pilotere årsturnus. Flere avdelinger har langvakter. Vi jobber stadig med å se på muligheten for å endre småstillinger til større stillinger. Behovet

Eksempelvis se på muligheten for å innføre årsturnus, medlevertturnus og økt bruk av langvakter.

på helg vanskeliggjør å ta bort bruken av hengestillinger helt.

Virksomhetene skal sørge for at avdelingslederne får god opplæring innen turnusplanlegging, døgnyrtmeplan og bemannings- og kompetanse plan. Det skal også sørges for kompetanseheving innen prognosearbeid og økonomioppfølging.

Iht. plan

Dette jobbes det med kontinuerlig

Virksomhetene vil prioritere rett kompetanse og kompetansedeling mellom avdelinger og virksomheter.

Iht. plan

Dette jobbes det med og vil jobbes ytterligere med i løpet av året

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Gjenbruk	Virksomhet habilitering og mestring skal prioritere gjenbruk og kjøp av brukte varer før nytt kjøpes inn. Resultatindikator: • Er tiltaket gjennomført i perioden? (Ja/Nei) • Kort beskrivelse: For hvilke varegrupper har det vært vurdert brukt/gjenbruk ved innkjøp?	Iht. plan	
Rydding av søppel i naturen	Virksomheten skal bidra til å holde naturen fri for forøpling ved hverdagsturer med brukere. I tillegg skal vi delta på ryddeaksjoner i strandsonen sammen med brukere. Resultatindikatorer: • Er tiltak gjennomført med brukere (Antall ganger per tertial) • Kort beskrivelse: Hvor mange turer eller aksjoner har inkludert opprydding?	Iht. plan	
Transport	Virksomheten skal bruke kollektivtransport og sykler i tjenesteutførelsen. Resultatindikator: • Tiltaket er aktivt i perioden (Ja/Nei) • Kort beskrivelse: Har ansatte benyttet kollektiv/sykkel i tjenesten?	Ikke startet	Virksomhetene benytter buss ved mulighet.
Økt beredskap ved ekstremvær	Virksomheten skal sikre god beredskap og trivsel ved ekstremvær, med særlig fokus på hetebølger og plutselige hendelser. Dette innebærer både oppdaterte beredskapsplaner og praktiske tiltak for kjøling i beboeres leiligheter og fellesarealer. Tiltak: • Revidere og forankre beredskapsplaner for rask respons ved ekstremvær. • Sørge for tilgjengelige kjøletiltak (vifter, gardiner, ventilasjon) på alle lokasjoner med beboere.	Iht. plan	Arbeidet er spåstartet i kommunalområdet

Resultatindikatorer:

- Beredskapsplan revidert og kjent for ansatte (Ja/Nei)
- Antall lokasjoner med tilgjengelige kjøletiltak

Mossehjelpa

Tjenesteområdebeskrivelse

Virksomhet Mossehjelpa er en virksomhet som inneholder alle tjenester knyttet opp mot rus og psykiatritjenestene i kommunen rettet mot voksne over 18 år.

Virksomheten består av:

- Avdeling rus og psykiatri
- Tre samlokaliserte boliger (Kallum, Bjerget, Fjellom)
- Ambulante tjenester
- Rask psykisk helsehjelp
- Frisklivssentralen
- ROP/FACT
- Avdeling «hjelpa»

Virksomheten skal tilby et helhetlig og koordinert tjenestetilbud innen psykisk helse og rus. Målet er å gi raskere hjelp, redusere behovet for byråkratiske prosesser og sikre at innbyggerne får tilgang til rett hjelp på rett nivå. Dette innebærer å skape en mer tilgjengelig og effektiv struktur som gjør det lettere for innbyggerne å få hjelp.

Utvikling og utfordringer

Virksomheten satser på tidlig intervensjon, og jobber for å etablere bedre tilgang til lavterskeltilbud for å forebygge at helseproblemer utvikler seg til mer alvorlige tilstander. I tillegg til ordinære samtaletilbud jobbes det med å øke bruken av kurs og gruppetilbud som tar sikte på å gi deltakerne bedre innsikt i egne utfordringer, og hvordan man kan håndtere disse. Kurs og

gruppe tilbud tar sikte på å lære deltakerne teknikker og strategier for å forbedre sin mentale helse, redusere rusbruk og bygge nettverk. Tilbudene utvikles på tvers av avdelingene, men også i samarbeid med frivilligheten for å sikre bærekraft og effektiv bruk av ressurser.

Virksomheten har ingen ventelister og alle som har behov for hjelp, får tilbud innen 1-2 uker etter første kontakt. All kontakt og behov som meldes til virksomheten fordeles på fordelingsmøte som avholdes ukentlig av avdeling –Hjelpe. På disse møtene representeres de øvrige avdelingene, i tillegg til virksomhet helsetjenester og koordinering for å sikre at innbyggeren får raskt rett hjelp.

Det arbeides med å sikre at brukerne har en aktiv rolle i utformingen og gjennomføringen av sin egen behandling. Enkelte avdelinger har innført FIT som tilbakemeldingsverktøy for å sikre rett hjelp basert på hyppig brukermedvirkning. Det er etablert brukerråd.

Det jobbes for å oppdatere bemanning og kompetanseplaner i alle avdelinger for å sikre en kontinuerlig faglig utvikling. Det jobbes parallelt med kompetanseheving for å sikre rett kompetanse i de ulike avdelingene.

Virksomheten fokuserer på bedre samhandlingen mellom frivillige, ideelle og brukerorganisasjoner for å etablere en utvidet ressursbase som sikre bedre og mer tilgjengelig tjenester.

Det er en økende andel innbyggere med alvorlige og sammensatte rus- og psykiske lidelser (ROP), som har behov for mer stabile og helhetlige tjenester enn dagens tilbud i tilstrekkelig grad ivaretar. Manglende kommunalt tilbud medfører i enkelte tilfeller bruk av eksterne plasser, noe som begrenser muligheten for kompetansebygging, helhetlige tjenesteforløp og tilstrekkelig oversikt. Mossehjelpe har derfor igangsatt et arbeid for å øke kommunens egen kapasitet gjennom mer sammenhengende løsninger, med mål om økt kontinuitet og mer bærekraftig ressursbruk.

ROP/FACT prosjektet er over i drift og det arbeides tett med spesialisthelsetjenesten (TSB) for å sikre en god samarbeidsavtale. Samarbeidet tar sikte på å utvikle et robust tilbud til innbyggere med større ROP lidelser for å sikre fleksibel tilnærming på tvers mellom kommune og sykehus.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	33 960	34 226	-266	97 843	97 843	0

Kommentar til status økonomi

Mossehjelpa melder balanse per 31.12.26. Det er variasjoner mellom de ulike avdelingene i forhold til mer- og mindre forbruk.

Avvikene er i hovedsak knyttet til variasjoner i aktivitetsnivå, bemanning og ressursbruk mellom avdelingene. Samtidig viser prognosen at virksomheten samlet sett i stor grad klarer å tilpasse driften til de økte innsparingene og omdisponeringene.

Enkelte av avdelingene er turnusdrift og andre er dagtid. I avdelingene med turnus jobbes det med bemanningsplaner og døgnrytmeplanlegging for å sikre riktig bruk av ressurser kontinuerlig. Samlokalisering av avdelingene gjør også at ressurser i større grad kan benyttes på tvers.

Oppsummering tiltak

Det jobbes i avdelingene med merforbruk med konkrete tiltak som endringer i turnus med endrede bemanningsplaner basert på ny døgnrytmekartlegging.

Samlokalisering av avdelingene gjør at vi kan benytte ressursene på tvers for å redusere bruk av ferievikarer.

Vi må se fortløpende på bemanning ved eventuell ledighet for å sikre balanse.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Innsparingstiltak	-1 500	-1 500	0		
Effektivisering av Mossehjelpe	-1 500	-1 500	0	I arbeid	Jobber med å se på løsninger knyttet opp mot nytt nedtrekk, opprinnelig nedtrekk på 1,5 er effektuert.
Sum tiltak	-1 500	-1 500	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2025	3,10 %	11,13 %	14,23 %
Sykefravær 2026	3,22 %	7,34 %	10,56 %
Sykefravær 1. tertial 2025	3,55 %	11,74 %	15,28 %
Sykefravær 1. tertial 2026	3,22 %	7,34 %	10,56 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for virksomheten per 1. kvartal er 10,6 prosent. Dette er 4,4 prosent lavere enn fjorårets tall. Korttidsfraværet har vært jevnt lavt gjennom 1.tertial med 1,7 prosent i april.

Alle avdelingene jobber med bevaring- og forbedringspunkter knyttet opp mot ti-faktor og den ekstra ordinære medarbeiderundersøkelsen. Dette legger grunnlaget for videre arbeid med HMS og IA plan. Mossehjelpa har igangsatt arbeid med å styrke det forebyggende arbeidsmiljøarbeidet, blant annet gjennom innføring av «De 7 vanene» av Stephen Cowey som felles rammeverk. Tiltaket skal bidra til økt bevissthet rundt samhandling, ansvar og bærekraft i arbeidshverdagen. Det er for tidlig å vurdere effekt på sykefraværet, men arbeidet inngår som en del av virksomhetens langsiktige nærværarbeid.

Det jobbes aktivt med å forebygge sykefravær, og ved langtidsfravær jobbes det med tilrettelegging for at ansatte skal kunne komme tilbake i jobben. HR bistår i enkelt saker, og det vurderes bruk av ekspertbistand i saker hvor det er gjentakene fravær over tid.

Per 1. tertial har virksomheten åtte HMS avvik og to skademeldinger. Færre av HMS avvik relateres til vold mot ansatte som følge av at brukere har tilstander med uro og utfordrende adferd kontra fjoråret. Dette ses i sammenheng med at det jobbes kontinuerlig med risikovurderinger og skadeavvergende tiltak.

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
---------	-------------	--------	--------------------

Behandlingen skal være tilpasset brukeren. Målet er at behandlingen skal oppleves meningsfull og nyttig, og føre til bedre behandlingsresultater og økt livskvalitet.	Iht. plan	Fokus på feedbackinformerte tjenester og at vi skal rette oss etter hjelp som hjelper. Vi er fleksible, oppsøkende og justerer oss etter det reelle behov til brukeren.
Mossehjelpa skal sikre at brukere får hjelp som hjelper når de trenger det.	Iht. plan	I Mossehjelpa tilstreber vi lett tilgjengelige og rask hjelp som hjelper. Alle avdelingene har god kapasitet og vi tar sikte på å gi riktig og raskt hjelp på rett nivå. Avdelingene jobber godt på tvers med målsetning om sømløse overganger der det er nødvendig for å sikre riktig hjelp.
Mossehjelpa skal sikre et bredt og nyttig samarbeid med ulike organisasjoner for å sikre en utvidet ressursbase.	Iht. plan	Virksomheten har etablert flere gode samarbeider med frivillige og ideelle organisasjoner. Virksomheten tilstreber i ha et godt strukturert samarbeid med frivilligheten på flere nivåer. Det er faste etablerte treffpunkter flere ganger i året for å sikre fremdrift i tillegg til at mossehjelpa samarbeider med en rekke organisasjoner knyttet til ulike prosjekter/samarbeid. Virksomheten stiller lokaler til disposisjon, er med på ulike søknader/tilskuddsprosjekter samt skal starte arbeidet med å sikre etablering av samarbeid med enkelt frivillige. Virksomheten har en rådgiver knyttet til utvikling av lavterskeltilbud som blant annet sikrer et kontaktpunkt mellom kommunen og frivilligheten. Virksomheten bidrar sammen med frivilligheten i markeringene av de ulike verdensdagene.
Mossehjelpa vil ved bruk av tilgjengelige tjenester og lavterskeltilbud bidra til at flere kan opprettholde eller komme tilbake raskere til arbeid.	Iht. plan	Virksomheten har fokus på viktigheten av å være i aktivitet eller arbeid. Det er startet et arbeid med å se på utviklingen av et kurstilbud knyttet direkte mot psykisk helse og arbeid. I tillegg utarbeider vi en skisse på hvordan et tettere samarbeid med NAV og rekruttering av innbyggere som nylig har gått over i en langtidssykemelding kan se ut. Målsetningen er å rekruttere riktige mennesker til et tilbud i Rask psykisk helsehjelp, eller til samtaler hos arbeidspsykolog.
Mossehjelpa vil ved bruk av utvidet kurstilbud og lavterskeltilbud, nå ut til flere personer med samme ressurser som tidligere.	Iht. plan	Virksomheten har per første tertial flere kurstilbud tilgjengelige for innbyggerne. Kursene ligger ute på friskus med direkte påmelding uten vedtak og vurdering. Kursene er ofte fulltallige og det oppleves nytteverdig for brukeren. Virksomheten skal i løpet

Samlokaliserte boliger i Mossehjelpa vil øke turnuskompetanse og se på ulike turnusløsninger for å tilstrebe heltid. Dette ses også i sammenheng med handlingsplanen for heltidskultur.	Iht. plan	av dette halvåret implementere bruken av FIT (feedbackinformerte tjenester) også inn i kurs og gruppetilbudet. Dette for å sikre at kursen har riktig effekt på deltagerne. Det er satt ned en gruppe som skal ta i mot "bestillinger", se på trendene og behovene som meldes fra innbyggerne via personalet. Dette for å sikre at vi utvikler tilbudet vårt etter behovet i samfunnet. Det er flere kurs som skal startes opp dette halvåret et av disse er sinnemestring hvor to ansatte er under utdanning.
Sikre brukermedvirkning ved å ha kontinuerlige tilbakemeldinger ved bruk av tilbakemeldingsverktøyet FIT som inkludere brukerne i beslutningsprosesser som gjelder egen behandling.	Iht. plan	Avdeling -hjelpa benytter FIT i alle sine konsultasjoner. Fra denne våren er det satt ned en bredere gruppe på tvers av flere avdelinger for å starte arbeide med å heve kompetansen og implementere bruken i flere av avdelingene. Målsetning på sikt er at alle avdelinger bruker FIT.
Videreutvikle lavterskel tilbudet «hjelpa» samt bidra i utviklingen av «hjelpa» konseptet nasjonalt.	Iht. plan	Vi bidrar i ulike sammenhenger med det nasjonale arbeidet både hva gjelder -hjelpa konseptet og i arbeidet knyttet til feedbackinformerte tjenester (FIT)

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Kartlegging av sårbarhet - klimatilpasning	Mål: Redusere skadeomfang fra ekstremvær og endret klima. Tiltak: Kartlegging av sårbarhet ved lokaler og tjenester. Resultatindikator: Gjennomført sårbarhetsanalyse.	Ikke startet	
Legge til rette for naturmangfold	Mossehjelpa ønsker å bidra til å stanse tap av artsmangfold gjennom enkle og konkrete tiltak i virksomheten. I løpet av 2026 skal det etableres humlebed ved utvalgte lokasjoner for å støtte	Iht. plan	Gjennom første tertial har Mossehjelpa lagt til rette for to humlebed på utsiden av Kongensgate. Det er etablert samarbeid med hagelaget for arbeid knyttet til hagene på Fjellom. Mossehjelpa ved rustjenesten

	pollinerende insekter. For å ta vare på nærmiljøet gjennomføres ryddeaksjoner sammen med brukere. I tillegg tilbyr virksomheten naturbaserte gruppetilbud, der deltakerne får opplæring i god bruk og respektfull ferdsel i naturen. Resultatindikatorer: • Antall humlebed • Antall ryddeaksjoner • Type/antall gruppetilbud med naturaktivitet		har holdt en ryddeaksjon med søppelplukking og fokus på miljø. Det er også løpende ukentlige turgrupper hvor det alltid er fokus på klima, forsøpling og natur.
Redusert transport	Mossehjelpa bidrar til å redusere klimagassutslipp gjennom tre konkrete tiltak: • Alle tjenestebiler er elbiler. • Flere tjenester er samlokalisert i bynære lokaler for å redusere transportbehov. • Det praktiseres samkjøring ved tjenestereiser for å kutte utslipp og øke effektiviteten. Resultatindikatorer: • 100 % elbilandel • Antall tjenester som er fysisk samlokalisert i bynære lokaler • Alle ansatte kjenner til at samkjøring er foretrukket måte å reise på	Iht. plan	Alle våre tjenestebiler er El-biler. Vi reduserer bilparken med ytterligere to biler dette halvåret ved å se på logistikken i våre ambulante avdelinger. Alle er inneforstått med at det ved støtte reiser skal samkjøres eller brukes kollektiv.

Heldøgns omsorg

Tjenesteområdebeskrivelse

Heldøgns omsorg omfatter alle kommunens omsorgsboliger og sykehjem. Området består av virksomhetene:

- Heldøgns omsorg Rygge består av Ekholt sykehjem, Ekholt og Eskelundstunet omsorgsboliger
- Heldøgns omsorg Jeløy består av Orkerød sykehjem, Eddaveien og Rosnes omsorgsboliger
- Heldøgns omsorg Moss består av Melløs sykehjem, Grindvold, Melløs og Skoggata omsorgsboliger

Heldøgns omsorg har til sammen 213 institusjonsplasser fordelt på tre sykehjem, og 256 boenheter fordelt på syv omsorgsboliger.

Utvikling og utfordringer

Kommunen står i en situasjon der kapasiteten på sykehjemsplasser er lav, og dette bidrar til at skillet mellom sykehjem og omsorgsboliger blir mindre tydelig. Mangelen på både antall og tilstrekkelig differensierte heldøgns plasser gjør det krevende å sikre en fleksibel og effektiv drift. Samtidig ser vi at beboerne i økende grad har komplekse og sammensatte behov, særlig knyttet til atferd og kognitiv svikt. Dette stiller nye krav til kompetanse og organisering.

Rekruttering av kvalifisert personell vil være en av de største utfordringene i årene som kommer. For å møte dette arbeidet kommunen målrettet med å styrke fagmiljøene. Det er etablert fagteam med høyskoleutdannet personale, og natttjenesten er organisert i egne avdelinger for å sikre bedre kompetanseutnyttelse og mer robuste tjenester. Dette er viktige grep for å sikre kvalitet og kontinuitet i tjenestene.

Teknologi er et sentralt virkemiddel i utviklingen av fremtidens omsorgstjenester. Alle avdelinger benytter nå digitale verktøy som sykesignalanlegg, IKOS og mobiltelefoner (LMP). Den største utfordringen ligger ikke i teknologien i seg selv, men i endringer i arbeidskultur og rutiner. For å lykkes er det nødvendig med tett oppfølging av ledere og ressurspersoner, og et tydelig fokus på samhandling, kvalitet og effektiv ressursbruk.

Heldøgns omsorg arbeider også aktivt med inkludering og arbeidslivsdeltakelse, blant annet gjennom samarbeid med NAV og tiltak som gir praksismuligheter i avdelingene. Personalpartnere har «jobb smak» to dager i uken på en avdeling, noe som bidrar til å styrke rekruttering og inkludering.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	136 207	144 555	-8 348	379 993	390 333	-10 340

Kommentar til status økonomi

Heldøgns omsorgstjenester melder et samlet merforbruk på 10,3 millioner kroner per 31.12.26. Dette kommer i kjølvannet av et merforbruk på 10 millioner kroner i 2025, samtidig som området i 2026 har fått et innsparingskrav på 18 millioner kroner

som har medført omfattende omstillinger og innstramminger.

Flere av beboerne har omfattende og sammensatte utfordringer som krever økt bemanning og spesialisert kompetanse. Dette har medført årsverk uten budsjettmessig dekning, særlig der oppbemanning har vært nødvendig for å sikre forsvarlige tjenester.

Situasjonen forsterkes av et vedvarende overbelegg, som i perioder har vært helt oppe i 11–12 personer. Dette er svært ressurskrevende og skaper ekstra belastning for ansatte, beboere og pårørende. Samtidig har sykehjemmene en høy andel korttidsbeboere, som krever mer tid og høyere kompetanse enn langtidsplasser. Økte kostnader til medisiner og andre driftskostnader bidrar ytterligere til presset.

Høyt sykefravær er en vedvarende utfordring og fører til økt bruk av overtid og vikarer, særlig når det er vanskelig å få tak i rett kompetanse. Dette forsterkes av behovet for kontinuerlig opplæring av nye tilkallingsvikarer, både på grunn av fravær og lav stabilitet i vikargruppen.

Til tross for disse utfordringene har tjenesteområdet gjennomført betydelige innsparinger og omstillinger det siste året, og jobber kontinuerlig med å få tiltenkt effekt av nedtrekkene.

Oppsummering tiltak

Heldøgns omsorg arbeider systematisk og målrettet med å følge opp de vedtatte nedtrekkene, og det er gjennomført betydelige endringer i både bemanningsplaner og turnusordninger i de fleste virksomheter. Dette er nødvendige grep i en tid med økende krav og strammere økonomiske rammer. Innleieinstruksen ved fravær er justert for å redusere ressursbruken og styrke forutsigbarheten, samtidig som nærværarbeidet er satt i et mer helhetlig system. Det arbeides nå med en tydeligere harmonisering av felles tiltak på tvers av Helse og mestring, slik at tjenestene i større grad trekker i samme retning.

Det er etablert en aktiv HMS- og IA-plan med egne mål og tiltak, og virksomhetene har utarbeidet virksomhetsplaner som fungerer som styringsverktøy for både bevaring og forbedring. Samarbeidet med Sykehuset Kalnes og tilsynslegen er styrket, og det er oppnådd større grad av enighet om behandlingsnivå og ansvarsdeling. Dette bidrar til mer forutsigbare pasientforløp og bedre ressursutnyttelse.

For å skape større eierskap til økonomi og drift er avdelingslederne bedt om å visualisere og formidle status for økonomi og sykefravær kontinuerlig til sine ansatte. Målet er å øke bevisstheten om sammenhengen mellom ressursbruk, fravær og kvalitet, og å styrke den interne forståelsen av hvilke prioriteringer som må gjøres. Samtidig foretas det fortløpende vurderinger av bemanningssituasjonen i de enhetene som har bemanning over definert grunnbemanning, slik at ressursene kan tilpasses behovet.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2025	4,17 %	10,74 %	14,91 %
Sykefravær 2026	4,27 %	11,18 %	15,44 %
Sykefravær 1. tertial 2025	4,64 %	11,22 %	15,85 %
Sykefravær 1. tertial 2026	4,27 %	11,18 %	15,44 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for virksomhetene i heldøgn omsorg utgjør 15,4 prosent for 1.kvartal. Det er en nedgang fra samme periode i fjor, da var fraværet på 15,9 prosent. Langtidsfraværet utgjør 11,2 prosent og korttidsfraværet er på 4,3 prosent.

Det jobbes aktivt med å forebygge sykefravær og ved langtidsfravær jobbes det med tilrettelegging for at ansatte skal kunne komme tilbake i jobben.

Gjennom 1. tertial er det samlet registrert 70 HMS-avvik herav 13 skademeldinger. Avvikene behandles initialt i den enkelte avdeling, deretter vurderes avvikene samlet i medbestemmelsesmøtene på virksomhetsnivå.

Mange HMS-avvik relateres til vold og trusler mot ansatte som følge av at brukere har tilstander med uro og utfordrende adferd. Det jobbes kontinuerlig med risikovurderinger og skadeavvergende tiltak.

Bransje programmet som er et samarbeid mellom KS og Nav for å redusere sykefravær er gjennomført på to sykehjem.

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Alternative turnusordninger som sikrer bedre kontinuitet og heltid vurderes.		Iht. plan	En avdeling har startet opp med årsturnus

Alternative turnusordninger som sikrer bedre kontinuitet og heltid vurderes.	Iht. plan	
Gjennomfører bruker- og pårørendeundersøkelser i hht. plan.	Iht. plan	
Implementering og videreutvikling av IKOS, et internkontrollsystem for pleie og omsorg som skal bidra til å sikre forutsigbare, trygge og forsvarlige tjenester.	Iht. plan	
LMP innføres i alle sykehjem	Iht. plan	Alle avdelinger er igang med implementering av LMP
Ledelsen har kontroll på budsjetter og har god økonomiforståelse, og involverer medarbeidere i arbeidet.	Iht. plan	
Systematisk oppfølging av informasjon, veiledning og støtte til pårørende slik at det gjøres på en tilfredsstillende måte.	Iht. plan	
Videre samarbeid internt slik at kunnskap og ressurser benyttes på en optimal og koordinert måte.	Iht. plan	
Videreutvikling av brukerråd som er en arena for dialog og medvirkning.	Iht. plan	

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Bier og blomster	Ved beplantning i sansehager ved sykehjem om omsorgsboliger velges humle- og bievennlige planter for å støtte lokalt naturmangfold. Resultatindikator: Antall sansehager med pollinatorvennlige tiltak	Iht. plan	
Matsvinn	Enhet heldøgn vil redusere matsvinn med 15 % i løpet av 2026. Det skal jobbes systematisk med bevisstgjøring rundt porsjonering, planlegging og bruk av rester. Reduksjonen vurderes gjennom observasjon og enkel registrering, og målet er å oppnå merkbar forbedring sammenlignet med 2025.	Iht. plan	

	Resultatindikator: Estimert reduksjon i matsvinn (basert på observasjon eller måling)	
Redusere transportbehov	Enhet heldøgn bestreber seg på samkjøring og digitale møter for å redusere transportbehov. Mål: - Samkjøring og digitale møter benyttes jevnlig. Resultatindikator: - Er tiltaket aktivt i perioden (Ja/Nei)	Iht. plan
Rydde i naturen	Enhet heldøgn bidrar til å ivareta nærmiljøet og forebygge skadedyr gjennom gode rutiner. Det gjennomføres årlig ryddeaksjon rundt boligene, og det legges vekt på god søppelhåndtering i det daglige. Tiltakene skal bidra til et trivelig og trygt bomiljø for beboere og ansatte samt å holde naturen fri for søppel. Resultatindikator: - Er det etablert gode rutiner for søppelhåndtering for å unngå skadedyr i perioden? - Er det gjennomført ryddeaksjoner slik at nærområdene er fri for søppel?	Iht. plan
Sikre beredskap ved ekstremvær	Enheten skal sørge for at beboere har god beskyttelse mot varme og at ansatte er forberedt på ekstremvær. Dette innebærer både praktiske kjøletiltak og langsiktig planlegging for fremtidige løsninger. Tiltak: - Tilgjengelig solskjerming og vifter ved varmeperioder. Resultatindikatorer: - Antall lokasjoner med tilgjengelige kjøletiltak	Iht. plan

Helsehus og legevakt

Tjenesteområdebeskrivelse

Område helsehus og legevakt består av virksomhetene:

- Peer Gynt helsehus
- Moss interkommunale legevakt

Virksomhet Peer Gynt helsehus har totalt 49 heldøgnplasser for korte opphold. Det er 30 ordinære korttidsplasser, 8 rehabiliteringsplasser, 5 plasser til lindrende behandling og 6 kommunale akutte døgnplasser (KAD). Sistnevnte er interkommunalt sammen med Våler, Råde og Vestby, og Moss som er vertskommune.

I tillegg drifter virksomhet Peer Gynt helsehus sykehjemslegetjenesten.

Virksomhet legevakt er en døgnåpen legevakt. Legevakten er interkommunal med kommunene Våler, Råde og Vestby hvor Moss er vertskommune. Kommunens psykososiale kriseteam er organisert i virksomhet legevakt.

Utvikling og utfordringer

Helsehuset har over lengre tid stått i en krevende situasjon preget av uro, støy og uforutsigbarhet både i og utenfor virksomheten. Dette har vært en merbelastning for personalet, og erfaringene har satt spor som det vil ta tid å rette opp. Kommunen har derfor iverksatt en rekke målrettede tiltak for å styrke nærledelse, stabilisere driften og bygge opp igjen et trygt og robust arbeidsmiljø. Tiltakene omfatter blant annet styrking av sårbare vaktlag, kompetansehevende kurs med dialog/refleksjon, samt et systematisk arbeid for å beholde og rekruttere kvalifisert personell. Dette skjer i tett samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten, og tiltakene vil medføre økte kostnader på kort sikt, men er nødvendige for å sikre bærekraft på lengre sikt.

Pasientene ved helsehuset er blant kommunens mest komplekse, og mange kommer ofte direkte fra sykehuset med behov som krever høy faglig kompetanse. Ved fravær, vakanser og sårbare vaktlag, er det nødvendig med vikarer som har tilsvarende kompetanse. Dette er krevende å rekruttere, og fører ofte til at egne faste sykepleiere må dekke opp, noe som igjen gir overtid, merbelastning og økt slitasje på personalet. Pasienter med demens gir ytterligere utfordring både gjennom atferd og vandring ut av bygget, som skaper behov for ekstra innleie og forsterket bemanning. Dette er en del av den nye normalen og noe vi må forvente vil vedvare.

Sommerdriften forsterker utfordringsbildet, da det vil være nødvendig med innleie fra byrå for å dekke opp nødvendig kompetanse gjennom sommeren. I tillegg har det vært benyttet lege fra byrå i to måneder på grunn av høyt fravær i legegruppen.

Det nye sykesignalanlegget gir imidlertid bedre muligheter for å styre ressursene mer effektivt. Når anlegget tas i full bruk, forventes det en reduksjon i behovet for ekstra innleie fordi teknologien gir bedre oversikt, raskere respons og mer målrettet bruk av bemanning.

Variasjoner i pasientflyt, som i perioder fører til behov for ekstra senger, skaper ytterligere press på både personalet og legegruppen.

Legevakt

Mosseregionens legevakt er inne i en viktig utviklingsfase. Forprosjektet for ny legevakt er gjennomført, og arbeidet følger planlagt fremdrift, og skal etter planen være ferdigstilt i desember 2026.

Virksomheten opplever det som utfordrende å skulle levere tjenester innenfor dagens økonomiske rammer samtidig som det er økte forventninger fra innbyggerne og øvrige helsetjenester til hva legevakten skal være og hvilken hjelp de skal yte.

Legevaktsbilen er et viktig tiltak i utviklingen av tjenesten, og har i snitt 320 utrykninger per måned. I omtrent halvparten av oppdragene kan pasienten behandles på stedet uten behov for sykehusinnleggelse.

Legevakten opplever samtidig en betydelig økning i både telefonhenvendelser og konsultasjoner. Pågangen kommer fra innbyggere, men også fra kommunale tjenester som sykehjem, hjemmetjeneste og fastleger. Pågangen gjør at svarprosenten på legevaktsentralen ikke ligger innenfor det forskriftfestede kravet.

En felles utfordring for begge virksomhetene er den stadig mer komplekse pasientgruppen.

Pasienter med store og sammensatte behov har symptombilder som ikke kan forstås ut fra enkeltfaktorer, men må forstås ut fra personens helhetlige situasjon. Dette stiller større krav til tverrfaglighet, samhandling og helhetlige tjenester enn tidligere, og utfordrer kapasiteten i begge virksomheter.

Det oppleves også et økende vold- og trusselbilde for ansatte. Sammen med de andre legevaktene i Østfold, gjennomføres en månedlig registrering av ansatte som utsettes for vold og trusler. Hensikten med registreringen er å kartlegge felles utfordringsbilde, og iverksette felles tiltak.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	46 332	47 877	-1 544	120 447	129 097	-8 650

Kommentar til status økonomi

Helsehus og legevakt melder et samlet merforbruk på 8,7 millioner kroner per 31.12.26. Merforbruket ligger i sin helhet ved Peer Gynt helsehus og må forstås i lys av det krevende utfordringsbildet virksomheten har stått i over tid.

Merforbruket skyldes i hovedsak overtid, ekstra innleie og bruk av bemanningsbyrå for å sikre nødvendig kompetanse. Dette er kostnadsdrivende, men har vært nødvendig for å sikre forsvarlig drift og ivareta pasienter med omfattende og sammensatte helseutfordringer. Overtid og innleie har også vært nødvendig for å dekke fravær og vakanser, samt for å styrke sårbare vaktlag og stabilisere driften.

For legevakten meldes det balanse. Det er likevel nødvendig å følge økonomien tett, ettersom legevakten står i et betydelig press med høyt antall henvendelser og økende kompleksitet i pasientstrømmen.

Oppsummering tiltak

Ved Helsehuset arbeides det systematisk med å styrke drift, kvalitet og arbeidsmiljø i møte med en pasientgruppe som er stadig mer kompleks. Et sentralt tiltak er bedre utnyttelse av mulighetene i det nye sykesignalanlegget. Gjennom opplæring, repetisjon og tett oppfølging fra ledere og ressurspersoner i avdelingene skal teknologien bidra til mer målrettet ressursbruk og redusert behov for ekstra innleie. Samtidig settes det inn tiltak for å sikre rask rekruttering ved vakanser og for å opprettholde en stabil base av vikarer med riktig kompetanse, noe som er avgjørende for å håndtere pasienter med store og sammensatte behov.

Avdelingsledere og ressurskoordinator samarbeider om å utvikle gode halvårsturnuser, som både styrker kompetansen og gir mer forutsigbar drift. Personalet tilbys kurs, webinarer og refleksjonsarenaer som en del av det forebyggende arbeidet for å bygge robuste fagmiljøer. I tillegg følges det opp vedtatt nedtrekk av ett nattevaktsett i tett dialog med tillitsvalgte og vernetjenesten, for å sikre at endringene gjennomføres på en forsvarlig og bærekraftig måte.

Virksomhet legevakt jobber aktivt med tiltak for å redusere utgiftsnivået. Det er et tydelig fokus på nærvær og trivsel, med mål om å redusere fraværet og styrke kontinuiteten i tjenesten. Legevakten arbeider også med å tydeliggjøre og konsentrere seg om sine basisoppgaver for å sikre en mer robust og forutsigbar driftssituasjon. Det tverrfaglige samarbeidet styrkes for å sikre mer samkjørte pasientforløp i kommunen, og det arbeides aktivt med å sikre tilstrekkelig tilgang på vikarer med riktig kompetanse, særlig i møte med en pasientgruppe som ofte har komplekse og akutte behov.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2025	2,79 %	11,89 %	14,68 %
Sykefravær 2026	3,58 %	9,97 %	13,55 %
Sykefravær 1. tertial 2025	3,72 %	12,59 %	16,31 %
Sykefravær 1. tertial 2026	3,58 %	9,97 %	13,55 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for Helsehus og legevakt er 13,5 prosent for 1.kvartal. Det er en nedgang fra samme periode i fjor hvor sykefraværet var på 16,3 prosent. Det jobbes aktivt med å forebygge sykefravær og ved langtidsfravær jobbes det med tilrettelegging for at ansatte skal kunne komme tilbake i jobben.

Alle ansatte i langtidsfravær på legevakten, er tilbake i gradert arbeid. Legevakten deltar i arbeidsgruppe knyttet til prosjektet om systematisk nærværarbeid.

Gjennom 1. tertial er det samlet registrert åtte HMS-avvik og en skademelding på legevakt. Avvikene behandles initialt i den enkelte avdeling, deretter vurderes avvikene samlet i medbestemmelsesmøtene på virksomhetsnivå. Mange HMS-avvik relateres til vold mot ansatte som følge av at brukere har tilstander med uro og utfordrende adferd. Det jobbes kontinuerlig med risikovurderinger og skadeavvergende tiltak.

Ved Peer Gynt helsehus er det meldt 42 HMS-avvik gjennom 1. tertial. Avvikene er innenfor kategoriene psykisk belastende/skade, ansatt truet eller utsatt for vold og avvik fysisk arbeidsmiljø. Årsakene er kategorisert innenfor krevende psykososialt arbeidsmiljø, krevende arbeidssituasjon/stort arbeidspress og mangelfullt samarbeid/kommunikasjon. Det er igangsatt tiltak i hver avdeling med blant annet tre webinar med tema psykososialt arbeidsmiljø fra Arbeidstilsynet med påfølgende dialog og refleksjon. Det er invitert til kurs ved bedriftshelsetjenesten kurs Liv i balanse, om håndtere økt press og tåle emosjonelt stress. I fagdage i juni er det kurs ved bedriftshelsetjenesten som handler om kollegastøtte, som er kommet i stand som resultat av lokalt partssamarbeid.

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Bygging av nye lokaler til Moss interkommunale legevakt er startet og skal i hht planen være klare for innflytting mot slutten av 2026.		Forsinket	Det arbeides kontinuerlig med dette. Detaljer skal på plass. Overtakelse av bygget er planlagt 21.12.26. Flytting i løpet av jan- mars 2027.

Moss interkommunale legevakt har kollegaveiledning og kompetanseheving innen område kommunikasjon for ansatte. Peer Gynt helsehus vil iverksette tiltak for å øke kompetansen innen område kommunikasjon for ansatte i 2026.

På legevakten jobbes det kontinuerlig med dette gjennom undervisning, klagebehandling- og gjennomgang. Vi har også dette som tiltak i virksomhetsplanen for 2026.

Peer Gynt helsehus jobber videre med utvikling av bærekraftig organisering for å sikre rett kompetanse til rett tid på rett sted. Virksomheten fortsetter deltakelsen i TØRN som er et prosjekt i regi av KS og helseforetak sammen med kommunene som deltar.

Videreutvikling av samhandling og arbeidsprosesser internt og med øvrige tjenester for å sikre helhetlige, effektive og trygge pasientforløp vil fortsette.

Virksomhetene følger opp tiltakene i handlingsplanen for heltidskultur og deltar på heltidsdagen.

Iht. plan

Vi har deltatt på undervisning knyttet til arbeidsplan. Legevakten ønsker å starte med årsturnus i 2027.

Virksomhetene har fokus på tilbakemeldinger i brukerundersøkelsene. Det utarbeides konkrete tiltak og handlingsplaner i de ulike avdelingene.

Økonomistyring sikres gjennom opplæring av ledere, kostnadseffektiv drift, kompetanse på turnusplanlegging og ved å involvere medarbeidere for å skape forståelse for virksomhetens og avdelingens budsjett.

Dette er på agenda på medbestemmelsesmøter, ledermøter og personalmøter.

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Beredskap og klimatilpasning i helsetjenesten	Vi utarbeider og reviderer tiltakskort for ekstremvær samt øver og gir opplæring i disse. Vi øver og gir opplæring i bruk av tiltakskort. Vi er foreberedt, og sørger for beredskapslager. Resultatindikatorer: • Antall tiltakskort revidert og implementert • Antall ansatte med opplæring i tiltakskort • Status på beredskapslager (oppdatert/ikke oppdatert)	Iht. plan	Legevakten har oppdaterte tiltakskort. Har deltatt på tabletop- øvelse sammen med flere eksterne og interne. Ansatte gjøres kjent med kortene gjennom øvelser og undervisning. Legevakten har oppdatert beredskapskasse, og har smittevernutstyr til 3 mnd normal forbruk. I ny legevakt skal beredskap planlegges for 7 døgn.

Elektronisk utstyr	Vi gjenbruker elektronisk utstyr og vurderer brukt før nytt på annet utstyr. Resultatindikator: Virksomheten har etablert rutiner for å vurdere gjenbruk og reparasjon før nyanskaffelser av utstyr. Det rapporteres om økt bevissthet blant ansatte, og flere enheter tas i bruk på nytt etter intern omfordeling eller reparasjon.		
Kildesortering	Vi skal kildesortere bedre. Peer Gynt starter med matsortering. Resultatindikator: Kildesorteringprosent (%)		
Rett transport til rett tid	Legevaktlegen vurderer på stedet om pasienten trenger ambulanse, kan behandles hjemme, eller må til legevakt/sykehus. Resultatindikator: Antall oppdrag håndtert av legevaktbilen.	Iht. plan	Pr. 1.tertial er 35% av pasientene behandlet hjemme. 50% er innlagt sykehus. Resterende er innlagt KAD, mors eller avklart med konferering.
Ta vare på nærmaturen	Vi holder naturen fri for forurensning og forurensning. Natursti ivaretas i forbindelse med bygging av ny legevakt. Resultatindikator: - Antall ryddeaksjoner gjennomført. - Natursti er bevart og tilgjengelig for bruk.		

Virksomhetsovergripende helse og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Virksomhetsovergripende tjenester består av følgende:

- Virksomhet Forebygging og rehabilitering
- Helsetjenester og koordinering

Virksomhet Forebygging og rehabilitering inneholder følgende:

- Avdeling mat- og ernæring som består av tre kjøkken: Orkerød, Ekholt og Grindvold
- Avdeling aktivitet med aktivitetssentrene som er fordelt på 4 lokasjoner og en Inn på tunet-gård. Avdelingen har også aktivitetskoordinatorer som har ansvaret for aktiviteter ved alle sykehjem og omsorgsboliger og hukommelsesteam.
- Avdeling rehabilitering og livsmestring som har ergoterapi, fysioterapi inkl de privatpraktiserende fysioterapeutene med driftsavtale, rehabilitering i hjemmet og kreftkoordinatorer.

Helsetjenester og koordinering (HTK) sine oppgaver er å saksbehandle søknader, kartlegger behov og fatte vedtak for helse- og omsorgstjenester i kommunen. HTK har også ansvar for pasientflyt fra sykehus til helse- og omsorgstjenestene i kommunen. De arbeider tett med de utøvende virksomhetene for å oppnå forsvarlig behovsdekning, økonomisk og ressurseffektiv drift, og reell brukermedvirkning. De er også kommunens koordinerende enhet hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven § 7-3. Ved koordinerende enhet ligger også ansvar for barnekoordinatorer.

Utvikling og utfordringer

Virksomheten står i et krevende bilde med økende etterspørsel og stramme rammer. Produksjonskjøkkenene har gjennom en helhetlig utviklingsprosess effektivisert driften slik at de fortsatt kan levere mat til hjemmeboende, selv om planene om nytt storkjøkken er utsatt. Rekruttering av kokker er utfordrende, og avdelingen arbeider derfor aktivt med lærlingeordninger og opplæring av ansatte i institusjonene. Klinisk ernæringsfysiolog bidrar til å styrke kompetansen innen ernæring.

Hukommelsesteamet opplever økt pågang, særlig gjennom henvisninger fra fastlegene, noe som har gitt lengre ventetid for utredning av kognitiv svikt og demens. Kapasiteten til å følge opp pårørende er presset. Pårørendeskolen er utvidet for å møte behovet bedre.

Ergo- og fysioterapitjenesten, inkludert rehabilitering i hjemmet, har høy etterspørsel som følge av mange utskrivninger fra sykehuset og Helsehuset. Behovet for rask kartlegging, hjelpemidler og opptrening er stort. Mer gruppebasert trening og oppfølging av Sterk og stødig bidrar til å avlaste tjenesten, samtidig som det arbeides for å styrke det forebyggende arbeidet i samarbeid med hjemmebaserte tjenester og MKE.

Kreftkoordinatorfunksjonen er redusert med ett årsverk fra 2025, noe som innebærer strengere prioriteringer.

Aktivitetsavdelingen har vært gjennom betydelige kutt og må nå drifte på nye måter. De to somatiske aktivitetssentrene er slått sammen uten reduksjon i antall plasser. Inn på tunet er i full drift med dagtilbud for yngre personer med demens, og et nytt kveldstilbud ved Grindvold aktivitetssenter er etablert.

Helsetjenester og koordinering

Helsetjenester og koordinering står i et krevende bilde med stor pågang av søknader og økende kompleksitet i brukerbehovene. Krav om kortere saksbehandlingstid er utfordrende å innfri, både som følge av økte krav fra Statsforvalteren, større saksmengde og redusert bemanning. Samtidig har HTK hatt en sentral rolle i de mange endrings- og utviklingsprosessene i Helse og mestring, noe som har bundet betydelige ressurser. Økt samhandling gir bedre tjenester, men krever også mer tid fra saksbehandlerne.

Det har vært et tydelig fokus på mer treffsikre vedtak, blant annet innen omsorgsstønad, omsorgsboliger og avlastning. Dette har ført til reduksjon i enkelte vedtak, som igjen har medført flere klager og enkelte opphevelser fra Statsforvalteren. Dette er ressurskrevende prosesser, og understreker behovet for tilstrekkelig kapasitet til god veiledning og grundig behovskartlegging. Dette er avgjørende både for brukernes opplevelse av likebehandling og for god ressursforvaltning.

HTK har også arbeidet med å ferdigstille planen for differensiering av plasser ved sykehjem og omsorgsboliger, samt omleggingen til trygghetsboliger i Eddaveien. Arbeidet er nå slutført og gir et tydeligere grunnlag for riktig tjenestenivå.

Første tertial har vært preget av en markant økning i overliggerdøgn innen somatikk sammenlignet med samme periode i fjor. Det gjennomføres kapasitetsmøter hver 14. dag, og samarbeidet mellom tjenestene og HTK fungerer godt når det er behov for kapasitetsøkning.

Sørtun avlastning har begrenset kapasitet, samtidig som behovet øker – særlig blant barn med autisme. HTK og Sørtun samarbeider om løsninger, blant annet gjennom et nytt avlastningstilbud fra mai for voksne med funksjonsnedsettelse som bor hjemme hos eldre foreldre. Dette gir et mer helhetlig tilbud og frigjør kapasitet til barn.

En viktig del av HTKs oppdrag er å styrke innbyggernes egenmestring og legge til rette for at flere kan motta tjenester i eget hjem. Arbeidet med Trygt hjem videreutvikles, med mål om at flere pasienter vurderes direkte hjem etter sykehusopphold. Dette skal sikre riktigere tjenestenivå og en trygg overgang for brukere og pårørende, men effekten vil først bli synlig over tid.

HTK har i første tertial deltatt i arbeidet med å restrukturere samhandlingen mellom HTK og øvrige tjenester. Virksomheten er nå fysisk til stede ved Mossehjelpa for å komme tettere på både brukere og samarbeidspartnere. Før sommeren vil pasientkoordinatorer også være mer til stede på Peer Gynt helsehus for å styrke pasientflyten. Det er etablert samhandlingsteam mellom koordinerende enhet og tjenestene i både Helse og mestring og KOA, noe som har gitt bedre kjennskap til hverandres roller og et mer helhetlig samarbeid rundt den enkelte bruker.

Det jobbes også med organisering for å bedre flyten i arbeidsdagen, se på tidstyver, telefontider, møterekker og digitalisering av oppgaver og liknende. I tillegg sikres det tilbud til alle sakshandler kurs i videregående saksbehandling, i tillegg til at flere får tilbud om kurs innenfor omsorgsstønad og BPA. Det gjennomføres veiledning og saksoppfølging av jurist og ledere.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	118 064	124 872	-6 808	241 200	259 020	-17 820

Kommentar til status økonomi

Virksomhetsovergripende helse og mestring melder et merforbruk på 17,8 millioner kroner per 31.12.26. Det fordeles med henholdsvis 18,9 millioner kroner i merforbruk for virksomhet helsetjenester og koordinering, og et mindreforbruk på 1,1 millioner kroner for virksomhet forebygging og rehabilitering.

Merforbruket knyttes i hovedsak til heldøgns tjenestekjøp, privat avlastning og overliggere, samt merinntekter knyttet til særlig ressurskrevende brukere.

Det største merforbruket knyttes til heldøgns tjenestekjøp hvor kommunen ikke har tilstrekkelig kapasitet til å dekke behovene. Det pågår et målrettet arbeid for å kunne avvikle flere av disse tjenestekjøpene og finne gode løsninger som gjør det mulig å ta brukerne hjem til kommunens egne tjenester. Målet er å styrke kommunens egen kapasitet, redusere kostnader og samtidig gi brukerne er godt helhetlig tjenestetilbud. Det er et langsiktig arbeid som krever god planlegging, men som vil bidra til bedre ressursutnyttelse og økt kvalitet i tjenestene.

Det planlegges i tillegg for å gi tilbud om avlastning på Sørtun avlastning fremfor tjenestekjøp når tilbud til de voksne på Sørtun avlastning flyttes til en samlokalisert bolig.

Det jobbes også aktivt med reduksjon i omfang av omsorgsstønad ved blant annet tydeliggjøring av tildelingskriterier og en strengere tildelingspraksis. Tildeling skal først og fremst rettes mot de med særlig tyngede omsorgsoppgaver. Arbeidet har så langt hatt positive effekter.

Innenfor virksomhet forebygging og rehabilitering meldes det et positivt avvik på 1 million kroner. Dette skyldes i hovedsak mindretgifter knyttet til drift av avdeling mat og ernæring.

Det jobbes målrettet med å klare å innfri økonomisk nedtrekk. Dette er spesielt utfordrende i aktivitetsavdelingen. Her pågår omstilling av driften, blant annet ved at de to somatiske aktivitetssentrene er slått sammen, samt med tiltak for å få ned transportutgifter. I de øvrige avdelingene holdes enkelte stillinger vakante. Dette medfører noe økt ventetid innen enkelte tjenester.

Oppsummering tiltak

Helsetjenester og koordinering arbeider målrettet med flere tiltak for å sikre økonomisk balanse samtidig som kvalitet og forsvarlighet ivaretas. Et hovedfokus er å styrke treffsikkerheten i vedtak, slik at brukerne får riktig tjenestenivå og kommunen unngår unødvendig ressursbruk. Dette innebærer grundigere behovskartlegging, bedre veiledning og tettere dialog med brukere og pårørende.

HTK arbeider også med å redusere saksbehandlingstiden gjennom tydeligere prioriteringer, mer effektiv arbeidsflyt og bedre samhandling med øvrige tjenester. Den fysiske tilstedeværelsen ved Mossehjelpe og Peer Gynt helsehus skal bidra til raskere avklaringer og bedre pasientflyt.

Videre styrkes samarbeidet med tjenestene gjennom kapasitetsmøter og samhandlingsteam, som sikrer riktige tjenestetildeling og bedre koordinering rundt komplekse brukere. Arbeidet med «Rett hjem» videreutvikles for at flere pasienter kan vurderes direkte hjem etter sykehusopphold, noe som reduserer presset på heldøgntjenestene og gir mer bærekraftige løsninger.

HTK samarbeider også tett med Sørtun avlastning for å finne mer kostnadseffektive og helhetlige avlastningsløsninger, blant annet gjennom nye tilbud som frigjør kapasitet til barn og unge.

Forebygging og rehabilitering jobber med en rekke tiltak for å styrke økonomien. Flere stillinger holdes midlertidig vakante, og ved sykefravær forsøker man å begrense vikarbruk. Det arbeides prisbevisst med innkjøp og menyplanlegging, og alle avdelinger praktiserer restriktive anskaffelser. Ansatte involveres aktivt i økonomiarbeidet, og fleksibel ressursbruk på tvers av tjenestesteder bidrar til bedre utnyttelse av kapasiteten.

Transportkostnader ved aktivitetssentrene holdes nede gjennom målrettede tiltak, og et utviklingsarbeid er i gang for å finne fremtidige løsninger for de somatiske dagaktivitetsplassene. I trygghetsboligene har man i oppstartsfasen redusert innleie og latt enkelte deltidsstillinger stå ubesatt. Samlet sett bidrar tiltakene til mer kostnadseffektiv drift og bedre ressursutnyttelse.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Innsparingstiltak	-6 450	-3 050	-3 400		

Redusere tjenestekjøp	-5 000	-1 600	-3 400	I arbeid	Det er per i dag ett heldøgnskjøp som er planlagt avsluttet mot slutten av året. Det planlegges i tillegg for reduksjon av kjøp av avlastningsplasser med overføring til Sørtun avlastning.
Effektivisering rehabilitering i hjemmet	-900	-900	0	I arbeid	Ett årsverk holdes vakant gjennom hele året. (kombinasjon ulønnet permisjon og en som slutter)
Effektivisering mat og ernæring	-400	-400	0	Ferdig	Unngått å ansette i en deltidsstilling som ble vakant i fjor.
Effektivisering helsetjenester og koordinering	-150	-150	0	Ferdig	I henhold til plan.
Politisk vedtak	450	225	225		
Hjemmebesøk, fysioterapi	450	225	225	I arbeid	Forberedelser er godt i gang, blant annet i samarbeid med SU-representantene. Rekrutteringsprosess pågår.
Sum tiltak	-6 000	-2 825	-3 175		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2025	2,76 %	5,25 %	8,01 %
Sykefravær 2026	3,18 %	7,45 %	10,63 %
Sykefravær 1. tertial 2025	2,85 %	4,38 %	7,24 %
Sykefravær 1. tertial 2026	3,18 %	7,45 %	10,63 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for virksomhetsovergrepene område er 9,0 prosent for 1. tertial mot 8,5 prosent for samme periode i fjor.

Ved Helsetjenester og koordinering er det meldt om noen sykemeldinger som skyldes arbeidsbelastning. Det jobbes godt med forebyggende og oppfølgende tiltak i form av blant annet tett oppfølging fra ledere, nærledelse, tilrettelegginger, en bra dag på jobb, verktøy som "Råbra", sosiale tiltak, fortløpende dialog med lokale verneombud/tillitsvalgte både formelt og uformelt.

Ved virksomhet forebygging og rehabilitering gjennomføres mange ulike tiltak. Tett oppfølging og tilrettelegginger der hvor det er mulig og i tråd med rutiner, forebyggende arbeid i form av arbeidsmiljøtiltak inkludert fokus på dialog og kultur, involvering av tillitsvalgte og verneombud, medbestemmelsesmøter, fagutvikling og vernerunder, implementering og oppfølging av prosedyrer for sykefraværforebygging og -oppfølging, regelmessige HMS/IA-møter, samarbeid med HR-avdelingen og prosjektleder for prosjekt sykefravær.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
"Velkommen til bords": Tilbudene til "Velkommen til bords" på Ekholt og Grindvold er veldig populære. Det er eldre innbyggere med liten eller ingen hjelpetiltak fra kommunen, men som har nytte av å komme sammen med andre og få et næringsrikt måltid. Kommunen skal bistå til at "Velkommen til bords" tilbudet kan tilgjengeliggjøres i alle bydeler i kommunen. Bistanden kan bestå av utlån av lokaler, og veilede frivillige og ideelle organisasjoner i hvordan drifte et slikt tilbud. Forutsetningen er at måltidene skal serveres til kostpris.		Iht. plan	Velkommen til bords er godt i gang på 3 steder: Ekholt, Grindvold og Seniorsenteret
Geografisk fordeling av fysiterapihjemler: Moss kommune skal ved fordeling av ledige fysioterapihjemler, og ved eventuell opprettelse av nye hjemler, legge vekt på god geografisk spredning slik at innbyggerne i hele kommunen har tilgang til tjenester med hjemmel. Det betyr blant annet at områdesentrene Halmstad og Kambo skal vurderes der det er behov for å styrke tilbudet. Kommunedirektøren bes hensynta dette i den videre planleggingen av fysioterapitjenesten.		Forsinket	Nyopprettet avtalehjemmel fysioterapi som skal ha ekstra fokus på gruppetrening blir opprettet ved en av de sydligste instituttene i kommunen, dette er i henhold til plan for dette. Rekruttering pågår. Prosess og vurdering av beliggenhet ved ledighet for eksisterende avtalehjemler vurderes, det er imidlertid lav turn-over av avtalehjemler. Flytting av hjemmel initiert av kommunen vil innebære en ekstra kostnad (også ved eventuell ledighet).
Saksbehandlingstiden for søknader om helse- og omsorgstjenester for barn med store omsorgsbehov: Saksbehandlingstiden for behandling av søknader om helse- og omsorgstjenester for barn med store omsorgsbehov skal behandles innenfor de frister		Iht. plan	Saksbehandlingstid er under politisk behandling. Det er utarbeidet en handlingsplan for reduksjon av saksbehandlingstid og en jevnlig rapportering av saksbehandlingstid for aktuelle tjenestoområder.

satt i gjeldende lovverk. Kommunedirektøren skal raskest mulig legge frem en sak for hovedutvalget for helse og mestring der følgende skal beskrives og kartlegges: - Årsaken til den lange saksbehandlingstiden mange opplever i dag. - En oversikt som kartlegger hvordan ulike søknader prioriteres ut fra omsorgsbehov. - Beskrive hvilke parametere det er hensiktsmessig å måle kommunen på når det gjelder saksbehandlingsrid og forvaltningsmeldinger. -Kartlegge om virksomhet "helsetjeneste og koordinering" har riktig kompetanse, herunder også eventuelle behov for kompetanseheving. - Det skal kartlegges hvordan kommunen møter innbyggere i situasjoner med alvorlig syke barn, hvilke tilbud de får og hvordan de følges opp under saksbehandlingen. Det skal også beskrives hvordan kommunen jobber med "barn som pårørende".

Sikre en mer effektiv drift av virksomhet "helsetjenester og koordinering": Det skal i løpet av første halvår 2026 også legges frem en sak for hovedutvalget for helse og mestring, som beskriver nye tiltak administrasjonen skal gjennomføre for å sikre en mer effektiv drift av virksomhet "helsetjenester og koordingerig", og hvordan dette skal føre til saksbehandlingstider i tråd med gjeldende regelverk.

Iht. plan

Dette sees i sammenheng med saken om saksbehandlingstid. Det er etablert en handlingsplan for mer effektiv drift og kortere saksbehandlingstid som er i gang.

Økonomiplan

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Arbeidsgruppen mellom Sørtun avlastning og HTK fortsetter arbeidet med å standardisere vedtak og opphold, samt bedre utnyttelsen av eksisterende plasser.		Iht. plan	Jobbes helt konkret med organsiering av tjenestene og vedtak for avlastning på Sørtun. I tillegg jobbes det med å ta hjem avlastningskjøp til tilbud i kommunen.
Brukermedvirkning og livsmestring styrkes gjennom implementering av kartleggingsverktøyet Livsskissa. Økt fysisk tilstedeværelse av pasientkoordinator ved PGH og HTK, og saksbehandlere hos Mossehjelpa skal bidra til bedre samhandling, raskere avklaringer		Iht. plan	Livsskissa: Piloten er slutført og konklusjonen legges frem for direktørens ledermøte 27.05.26. Sluttrapporten fremmer forslag til hvem som har mest nytte av bruken av Livsskissa som kartleggingverktøy.

og mer presis tjenestetildeling. Sykepleier fra Rehab i hjemmet vurderer utskrivningsklare pasienter direkte på sykehus, noe som reduserer unødvendige innleggelser på helsehuset og gir mer målrettet oppfølging. Direktebestilling av hjelpemidler effektiviserer leveranser og forbedrer pasientforløp.		Økt fysisk tilstedeværelse Peer Gynt helsehus, Mossehjelpa og HTK: Dette har vært gjennomført en stund og har endret form underveis. Tilstedeværelse på helsehuset avhenger av kapasitet hos aktørene i tverrfagligteam. Dette jobbes det videre med for å finne den mest hensiktsmessige samarbeidsformen.
Det arbeides aktivt med å ta hjem brukere tidligere og redusere omfanget av kjøpte tjenester, særlig innen heldøgns omsorg og brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Gjennomgang av BPA-vedtak skal sikre riktig tjenestenivå.	Iht. plan	Det er gjennomført besøk fra kommunen til de fleste heldøgnskjøp. Det er et pågående arbeid med å vurdere hvilke tjenestekjøp som skal opprettholdes og hvilke som kan gis innenfor kommunens egne tjenester. Her vurderes både heldøgnskjøp og avlastningskjøp. BPA-vedtak revurderes fortløpende etter de nye tildelingskriteriene.
Fokus på fortsatt videreutvikling av samhandling mellom ulike tjenesteområder for å sikre gode pasientforløp og tverrfaglig samarbeid.	Iht. plan	Det pågår et utviklingsarbeid som involverer flere virksomheter/avdelinger. Arbeidsgrupper jobber med prosedyrer og sjekklister.
HTK prioriterer tiltak som fremmer samskaping mellom tjenestenivåer og aktører. Økt fysisk samhandling mellom PGH, HTK og Mossehjelpa legger til rette for tettere koordinering og raskere beslutningsprosesser. Innovativ bruk av ressurser, som utplassering av pasientkoordinator og saksbehandlere på tvers av enheter, gir mer tilgjengelig støtte for pasienter og pårørende.	Iht. plan	Økt fysisk tilstedeværelse PGH, Mossehjelpa og HTK har vært gjennomført en stund og endret form under veis. Ved Mossehjelpa var HTK fysisk tilstede flere dager i uken i starten, men nå er det en ny rutine på tildeling som ikke krever så mye fysisk tilstedeværelse. HTK har vært tilstede på PGH over tid både med deltagelse på tverrfagligteam og andre samarbeidsmøter, men deltagelse på tverrfagligteam avhenger av kapasitet hos aktørene. Dette jobbes videre med for å finne den mest bærekraftig samarbeidsform.
HTK viderefører arbeidet med å styrke koordinerende enhet og sikre helhetlige, individuelt tilpassede tjenester. I 2026 prioriteres videreutvikling av barnekoordinator- og koordinatorrollen, med etablering av opplæringssystem og oppfølging for koordinatorene, samt utvikling av et kommunalt kompetansenettverk.	Iht. plan	Utvikling av koordinerende enhet er godt i gang. Mandat, frunksjonsbeskrivelser og rutiner er vedtatt. Samordningsteam både i HM og KOA er etablerte og funksjonelle. Flere kurs er gjennomført. Det er ikke lenger venteliste for barnkoordinator lenger. Det jobbes nå videre med rutiner og team rundt oppfølging av palliative barn.
HTK vil foreta en helhetlig gjennomgang av alle heldøgns omsorgstjenester som i dag leveres av eksterne aktører, inkludert avlastningstilbud til barn	Iht. plan	Det er gjennomført besøk fra kommunen til de fleste heldøgnskjøp. Her jobbes det videre med å vurdere hvilke tjenestekjøp som best gis innenfor kommunens

og unge. Formålet med gjennomgangen er å vurdere muligheten for å styrke kommunens egen tjenesteproduksjon, med mål om å tilby et større antall brukere heldøgns omsorg og botilbud innenfor kommunens egne rammer. Dette skal bidra til økt kvalitet, bedre ressursutnyttelse og mer bærekraftige tjenester over tid.		egne rammer. Her vurderes det både heldøgn og avlastning.
Kostnadseffektiv drift som ivaretar kvalitet på tjenestene og kontinuerlig vurdere andre metoder å drifte på som er mer bærekraftige, blant annet gjennom fortsatt dreining mot mer gruppebehandling og tverrfaglig innsats som bidrar til å forebygge behov for tjenester og/eller høyere omsorgsnivå.	Iht. plan	Det er et høyt fokus på økende grad av gruppetrening i fysioterapitjenesten. Det er også økt grad av samhandling typer og fordeling av disse så langt mulig. Videre jobbes det med forebyggende tiltak i form av kompetansebygging og spredning av informasjon, blant annet det å støtte oppunder at flere kan klare å bo hjemme. Sterk og stødig er også et av tiltakene videre fremover.
Målrettet arbeid i tråd med Leve hele livet ved hjelp av forebyggende og rehabiliterende tiltak som støtter opp under egenmestring og det å fungere i egen bolig, gjennom økt aktivitet, fallforebyggende tiltak og tilrettelegging og opprettholde god ernæringsstatus. Herunder mer samarbeid med frivillige og satsning på informasjon og opplæring som bygger opp innbyggernes helsekompetanse. Informasjonsarbeid gjøres i ulike fora.	Iht. plan	Det pågår informasjonsarbeid og oppfølging av satsning på forebyggende arbeid på flere arenaer. Eksempelvis undervisning, dialog og samarbeid med ulike aktører. Et viktig satsningsområde er å samhandle mer med frivilligheten. Friskus-portalen er også i bruk i stadig større grad.
Omsorgsstønader revurderes jevnlig for å sikre riktig utmåling og målrettet bruk av ordningen.	Iht. plan	Det jobbes videre med å revurdere og tildele omsorgstønad etter nye tildelingskriterer. Dette gir bedre kontinuitet i og bærekraftig pårørendestøtte.
Oppfølging og støtte til pårørende, blant annet gjennom møteplasser som dagaktivitetssentrene, pårørende- og brukerskole (demens), samtalekafe (kreft). Evaluering av innsatsområder og utvikling av disse.	Iht. plan	Hukommelsesteamet drifter pårørendeskole for pårørende til personer med demens. Aktivitetsplanene er under utvikling og målet er blant annet å satse på mer fysisk aktivitet ved aktivitetssentrene. Brukerundersøkelser ved aktivitetssentrene viser at ivaretagelse av det sosiale behovet er viktig å støtte opp under. Vi holder på med et utviklingsarbeid i samarbeid med kommunalområde kultur, oppvekst, aktivitet. Samtalekafe er fortsatt et tiltak i regi av kreftkoordinatorene.
Pasientflyt forbedres gjennom tettere oppfølging og vurdering av utskrivningsklare pasienter, med mål	Iht. plan	Det er etablert et samarbeidsforum i form av et kapasitetsmøre sammen med aktuelle tjenester og

om å redusere overliggerdøgn og unngå unødvendige innleggelser på helsehuset		HTK for å vurdere kommunens totale kapasitet for utskrivningsklare pasienter.
Tiltak som direktebestilling av hjelpemidler og vurdering av utskrivningsklare pasienter på sykehus av sykepleier fra rehab i hjemmet bidrar til effektivisering og reduserte innleggelser. Samlet sett peker tiltakene mot mer fleksible, behovstilpassede og samhandlingsbaserte løsninger.	Iht. plan	Ergoterapitjenesten har satset mye på opplæring for ansatte i bestilling av enkle hjelpemidler både i hjemmebaserte tjenester og institusjoner. Rehabilitering i hjemmet og hukommelsesteamet har også god kompetanse innen dette. Rehabilitering i hjemmet bidrar mye med kartlegging av pasienter inkludert utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Ressurser herfra har ellers vært benyttet i stor grad direkte inn i HTK og i hjemmebaserte tjenester.
Virksomheten viderefører arbeidet med tiltak rettet mot personer med demens, herunder tidlig identifisering og utredning av kognitiv svikt. Kapasiteten ved pårørendeskolen er utvidet, og det arbeides med å gjenoppta tilbudet om samtalegrupper for pårørende i samarbeid med Demensforeningen, slik det har vært praktisert tidligere.	Iht. plan	Hukommelsesteamet jobber mye med utredning demens i samarbeid med fastlegene. Antallet personer med kognitiv svikt/demens er i økning grunnet stadig flere eldre innbyggere.

Klima

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Gjenbruk og restriktive innkjøp	Gjenbruk:Elektronisk utstyr, inventar og møbler gjenbrukes i størst mulig grad. Særlig viktig ved innredning av nye trygghetsboliger. Innkjøp vurderes nøye og begrenses. Kildesortering:Det er etablert rutiner for kildesortering i virksomhetens lokaler. Resultatindikator: - Gjenbruk ved innredning - gjennomført i hvor stor grad; rapporteres som omfang eller antall prosjekter - Gjenbruk av elektronisk utstyr - i hvor stor grad? - Fungerer rutinene for kildesortering og er de ansatte gode på å følge dem?	Iht. plan	Nesten alt av møbler og utstyr til trygghetsboligene er basert på gjenbruk.
Matsvinn og avfallsreduksjon	Matsvinn Virksomheten har som mål å redusere matsvinnet ved helsehus, sykehjem og	Iht. plan	Storkjøkkenene jobber kontinuerlig med å drifte mest mulig effektivt inkludert minimere matsvinn.

omsorgsboliger med 20 % innen utgangen av 2026, sammenlignet med målt nivå i 2024. Dette er et ledd i arbeidet mot den nasjonale målsettingen om 50 % reduksjon innen 2030. For å nå målet: Lagerstyring forbedres for å unngå overbestilling og svinn. Storkjøkkenet skal ha tett dialog med avdelinger de leverer mat til innen utgangen av 2026.

Tiltak:

- Alle avdelinger skal innen utgangen av 2026 ha etablert rutiner for registrering av matavfall og tilpasning av porsjonsstørrelser.
- Det skal gjennomføres målinger og evalueringer etter et halvt år, og resultatene skal brukes aktivt i forbedringsarbeidet.
- Matkontakter og kjøkkenpersonell på avdelingene skal få opplæring i forebygging av matsvinn.
- Matkontakter og kjøkkenpersonell skal bidra til en kultur der matsvinn forebygges gjennom gode rutiner og dialog.
- Det skal være fokus på riktig porsjonsstørrelse, tilpasset brukernes behov og appetitt.
- Bestillinger og menyvalg skal gjøres med tanke på minimalt svinn, og det skal være rom for justeringer ved endringer i antall brukere.
- Ved signaler om økt svinn eller utfordringer med matmengde, skal avdelingsleder mat og ernæring kontaktes og vurdere behov for ny kontroll.
- Egne beholdere for matavfall skal benyttes i alle relevante enheter, og data fra disse skal inngå i rapporteringen.

Kildesortering:

Det er etablert rutiner for kildesortering i virksomhetens lokaler, og det jobbes med å sikre at alle avdelinger følger disse.

Virksomheten jobber digitalt og papirløst:

- Alle søknader og timelister håndteres digitalt
- Dokumentasjon og oppfølging skjer i digitale systemer
- IKOS benyttes for oversikt over innkomne søknader og revurderinger

Resultatindikatorer:

	• Mengde matavfall fra storkjøkken (evt. estimert reduksjon i kg eller % fra 2024-nivå) • Andel avdelinger storkjøkkenet har hatt dialog med om matsvinn/porsjonsstørrelser/meny e.l. knyttet til matsvinn • Andel avdelinger som følger rutiner for kildesortering • Er det gode rutiner for digitale og papirløse rutiner? (ja/nei)		
Naturhensyn i aktivitet og drift	Naturhensyn i aktivitet og drift:Aktivitetstilbud og uteområder tilpasses for å bevare natur og dyreliv, særlig ved nye bygg som trygghetsboliger. Forebygge forsøpling og forurensning:Virksomheten jobber målrettet for å hindre forsøpling og unødvendig belastning på naturen. Resultatindikatorer: • Antall tiltak for å ivareta naturhensyn ved institusjoner • Antall gjennomførte tiltak mot forsøpling	Iht. plan	Det er stort fokus på å ta hensyn til natur og dyreliv i planleggingen av og i driften av trygghetsboligene. Blant annet så er nær som alt av møbler og utstyr basert på gjenbruk.
Transport for å kutte klimagasser	Miljøvennlig transport:Tjenestebiler er elbiler, og det benyttes to elsykler der det er hensiktsmessig. Digitalisering og møtepraksis:Flere møter gjennomføres digitalt for å redusere transportbehov. Resultatindikatorer: • Andel tjenestebiler som er elbiler • Antall digitale møter (evt. andel av totalt)	Iht. plan	Alle våre tjenestebiler er el-biler. Bruker digital kommunikasjon der det er hensiktsmessig for å redusere tjenestreise.
Øke robustheten i tjenestene mot klimaendringer og ekstremvær.	Risikoanalyse og planlegging:Risiko for klima- og værrelaterte hendelser vurderes, og det utarbeides handlingsplan for helse- og omsorgstjenester ved ekstremvær. Beredskap og øvelser:Beredskapsplaner og tiltakskort revideres og det gjennomføres øvelser. Planverk for nedetid i EPJ evalueres og oppdateres. Håndtering av bekymringsmeldinger:HTK har etablerte rutiner for å fange opp og følge opp bekymringer knyttet til klima og helse. Resultatindikatorer: • Risikoanalyse gjennomført (ja/nei)	Iht. plan	Det skal utarbeides et beredskapsplan for HTK.

- Handlingsplan for ekstremvær utarbeidet (ja/nei)
- Antall gjennomførte beredskapsøvelser i 2026
- EPJ-beredskapsplan revidert (ja/nei)

Fellesposter drift

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2026	Regnskap hiå. 2026	Avvik hiå.	Rev. bud. 2026	Siste prognose	Avvik prognose i kr
890-Fellesposter drift	-2 417	-408	-2 009	-57 068	-57 068	0
891-Moss Kommunale Eiendomsselskap KF	418 792	418 266	526	418 792	418 792	0
892-Lønn og pensjon	-46 281	-50 147	3 866	-42 147	-42 147	0
Sum	370 095	367 711	2 384	319 577	319 577	0

Kommentar til status økonomi

Fellesposter drift

Det meldes balanse på fellesposter drift. Det er budsjettet med et forventet utbytte fra Moss Havn KF på 2,15 millioner krone.

Moss kommunale Eiendomsselskap KF

Det meldes balanse på overføringen til Moss kommunale eiendomsselskap KF.

Lønn og pensjon

Det meldes inntil videre ingen avvik på lønn og pensjonsområdet. Det er avsatt lønnreserve i forhold til en lønnsvekst på 4,0 prosent. Lønnsforhandlingene er ikke ferdig forhandlet.

Det er knyttet usikkerhet rundt hvordan pensjonsområdet samlet vil slå ut for 2026. I forhold til budsjettforutsetningen til KLP for 2026, blir lønnsveksten større og reguleringspremien blir vesentlig høyere. Samtidig har netto pensjonskostnad blitt redusert som følge av endrede forutsetninger. Årets premieavvik blir som følge av dette mye høyere og vil trolig kompensere for hele kostnadsøkningen for 2026. Men dette fører også til mer amortiseringskostnader i påfølgende år. Det vil bli foretatt en ny beregning når årets lønnsoppgjør er klart og nye prognoser fra pensjonsleverandør foreligger.